

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

Ι΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Γ΄

Συνεδρίαση 17^ης Οκτωβρίου 2013

Ωρα έναρξης: 4.15 μ.μ.

Αρ. 8

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Σ. ΦΥΤΤΗΣ)

Καλό απόγευμα, συνάδελφοι και συναδέλφισσες.

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ το γραμματέα να διαπιστώσει αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα ξεκινήσουμε με το Κεφάλαιο Δεύτερο, κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων, επειδή υπάρχει μία πρόταση νόμου η οποία θα κατατεθεί σήμερα και για την οποία υπάρχει εισήγηση να κηρυχθεί επείγουσα και να ψηφιστεί σήμερα. Η πρόταση νόμου τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013».

Αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση... Δε βλέπω καμία ένσταση. Κηρύσσεται επείγουσα και παραπέμπεται στην αρμόδια επιτροπή, την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, με την παράκληση να συνέλθει, για να τη μελετήσει και να ετοιμάσει τη σχετική έκθεση.

Τα υπόλοιπα προτεινόμενα νομοθετήματα κατατίθενται και παραπέμπονται στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές σύμφωνα με το σχετικό κατάλογο που έχει ήδη διανεμηθεί.

(Η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων)

Νομοσχέδια, κανονισμοί, έγγραφα, εκθέσεις	Κατατέθηκαν από τους υπουργούς	Παραπέμπονται στις επιτροπές
1. Ο περί Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.217-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
2. Ο περί των Τελικών Πράξεων της Διάσκεψης των Πληρεξουσίων της Διεθνούς Ένωσης Τηλεπικοινωνιών (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.218-2013).	Συγκοινωνιών και Έργων	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
3. Ο περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.219-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
4. Ο περί της Συνολικής Συμφωνίας-Πλαισίου Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών

	της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών της, αφενός, και της Σοσιαλιστικής Δημοκρατίας του Βιετνάμ, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.220-2013).		Υποθέσεων
5.	Ο περί της Συνολικής Συμφωνίας Πλαίσιο Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας των Φιλιππινών, αφετέρου, (Κυρωτικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.221-2013).	Εξωτερικών	Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων
6.	Ο περί Προϋπολογισμού του 2014 Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.222-2013).	Οικονομικών	Οικονομικών και Προϋπολογισμού
7.	Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Ίδρυση Ερευνητικών Μονάδων) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.067-2013).	Παιδείας και Πολιτισμού	Παιδείας
8.	Οι περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Εισφορές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.068-2013).	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων	Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
9.	Έκθεση για την Ανάπτυξη της Πολυφωνίας και τη Συγκέντρωση Μετοχών για τα έτη 2009-2012 στους Ραδιοτηλεοπτικούς Σταθμούς σύμφωνα με το άρθρο 3(2)(η) του περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Νόμου [Ν. 7(Ι) του 1998]. (Αρ. Φακ. 13.05.001).	Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου	Εσωτερικών

Προτάσεις νόμου

Κατατέθηκαν από

Παραπέμπονται στις επιτροπές

1.	Ο περί Εγγραφής Γιατρών (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.101-2013).	Κώστα Κωνσταντίνου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου, Στέλλα Κυριακίδου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας, και Ζαχαρία Ζαχαρίου, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας	Υγείας
2.	Ο περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 5) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.02.054.102-2013).	Μαρία Κυριακού εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού	Νομικών

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συνεχίζουμε με το Κεφάλαιο Πρώτο της ημερήσιας διάταξης, που είναι η νομοθετική εργασία. Θα παρακαλούσα για τα θέματα στα οποία υπάρχει ομοφωνία να μη διαβάζεται η έκθεση.

Το πρώτο θέμα είναι εξ αναβολής και πιλοφορείται «Οι περί του Ταμείου Προνοίας των Τακτικών Εργατών της Αρχής Λιμένων Κύπρου Κανονισμοί του 2013». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει και συμπληρωματική έκθεση. Οι εκθέσεις θεωρούνται αναγνωσθείσες.

(Οι σχετικές εκθέσεις)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Προνοίας των Τακτικών Εργατών της Αρχής Λιμένων Κύπρου Κανονισμοί του 2013»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος	Μαρία Κυριακού
Σκεύη Κούτρα Κουκουμά	Νίκος Νουρής
Πανίκκος Σταυριανός	Αθηνά Κυριακίδου
Μάριος Μαυρίδης	Ρούλα Μαυρονικόλα

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων μελέτησε τους υπό αναφορά κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 12 Νοεμβρίου 2012, στις 10 Ιουνίου και στις 8 Ιουλίου 2013. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΣΥΑΛΚ και ΣΥΠΑΛΚ.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 19(2) του περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου Νόμου, είναι:

1. η εναρμόνιση των υφιστάμενων κανονισμών, που ρυθμίζουν το ταμείο προνοίας των τακτικών εργατών της ΑΛΚ, με τις διατάξεις του περί της Ίδρυσης των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου και
2. η εισαγωγή διατάξεων που εναρμονίζουν τους υφιστάμενους κανονισμούς με τα ισχύοντα στη δημόσια υπηρεσία για το κυβερνητικό ωρομίσθιο προσωπικό όσον αφορά το κατοχυρωμένο ταμείο προνοίας και που παράλληλα επιτρέπουν την καταβολή του στους δικαιούχους υπαλλήλους της Αρχής.

Σύμφωνα με τα όσα ανέφερε η εκπρόσωπος της ΑΛΚ κατά τη συζήτηση του θέματος ενώπιον της επιτροπής, η συλλογική σύμβαση του ωρομίσθιου προσωπικού της ΑΛΚ, η οποία συνομολογήθηκε στις 13 Ιουνίου 2006, προνοεί ότι οι όροι απασχόλησης θα είναι ανάλογοι με αυτούς που ισχύουν για το εκάστοτε ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό.

Περαιτέρω, η εκπρόσωπος της ΑΛΚ δήλωσε ότι η έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών δε συνεπάγεται αύξηση των δημόσιων δαπανών, καθότι το ποσό που προνοείται για την καταβολή του κατοχυρωμένου ταμείου ήδη περιλαμβάνεται στους ετήσιους προϋπολογισμούς της Αρχής από το 2007 και εξής. Συναφώς, η ίδια εκπρόσωπος δήλωσε ότι χωρίς την υιοθέτηση των προτεινόμενων κανονισμών δεν είναι νομικά επιτρεπτή η καταβολή του κατοχυρωμένου ταμείου στους δικαιούχους συνταξιούχους ωρομισθίους.

Ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής εξέφρασε τη συμφωνία του τμήματος με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών. Επίσης, ανταποκρινόμενο σε σχετικό αίτημα της επιτροπής το Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού απέστειλε στην επιτροπή με επιστολή του, ημερομηνίας 20 Μαρτίου 2013, στοιχεία σχετικά με τα ταμεία προνοίας του ωρομίσθιου εργατικού/προσωπικού που λειτουργούν σε οργανισμούς/νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου αναφέροντας μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Λογιστηρίου της Δημοκρατίας, στο ταμείο προνοίας του ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού υπάρχουν 7 965 μέλη.
2. Οι συνεισφορές στο ταμείο προνοίας για το ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό ανέρχονται στο 4% και στο 5,5% για τον εργοδότη. Το ποσοστό κατοχύρωσης ανέρχεται στο 14,5%.

Στα πλαίσια της περαιτέρω εξέτασης των κανονισμών ενώπιον της επιτροπής η εκπρόσωπος του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων ανέφερε ότι κρίνεται αναγκαία η τροποποίηση των προτεινόμενων Κανονισμών 20 και 21, ώστε να συνάδουν με το άρθρο 29(3) του περί της Ίδρυσης των Δραστηριοτήτων και της Εποπτείας των Ταμείων Επαγγελματικών Συνταξιοδοτικών Παροχών Νόμου, που δεν επιτρέπει οιαδήποτε μείωση των συσσωρευμένων δικαιωμάτων μέλους από ταμείο σε περίπτωση οικειοθελούς αποχώρησής του νοουμένου ότι το μέλος έχει τέσσερα έτη συνεχούς απασχόλησης στην επιχείρηση. Παράλληλα, η ίδια εκπρόσωπος επισήμανε την ανάγκη αντικατάστασης του όρου "Αρμόδια Αρχή" και του ορισμού του από τον όρο "Εφορος" και τον ορισμό του.

Περαιτέρω, ο εκπρόσωπος του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών ανέφερε ότι, υπό τις νέες συνθήκες που προέκυψαν μετά την υπογραφή του Μνημονίου Συναντίληψης με την τρόικα, οι υπό εξέταση κανονισμοί χρήζουν περαιτέρω τροποποίησης, αφού οι πρόνοιές τους αφορούν μόνο όσους έχουν αφυπηρητήσει μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012 και δεν καλύπτουν όσους έχουν αφυπηρητήσει ή θα αφυπηρητήσουν μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013 για τους οποίους πρέπει να ισχύουν οι μνημονιακές δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Σε συνέχεια των προφορικών εξηγήσεων του ίδιου εκπροσώπου το Υπουργείο Οικονομικών σε σχετική επιστολή του προς την επιτροπή ανέφερε μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Τα μέτρα που εφαρμόστηκαν αναφορικά με το συνταξιοδοτικό των κρατικών υπαλλήλων και των υπαλλήλων του ευρύτερου δημόσιου τομέα πρέπει να τύχουν εφαρμογής κατ' αναλογία και στο ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό.
2. Λαμβάνοντας υπόψη την πιο πάνω πρόνοια του μνημονίου προωθείται η αλλαγή στον τρόπο υπολογισμού του κατοχυρωμένου ταμείου προνοίας για υπηρεσία ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετά.
3. Με την υλοποίηση της τροποποίησης των κανονισμών του ταμείου προνοίας του τακτικού ωρομίσθιου κυβερνητικού προσωπικού πρέπει κατ' αναλογία να τροποποιηθούν και οι προτεινόμενοι κανονισμοί.

Στη βάση των πιο πάνω παρατηρήσεων του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και του Υπουργείου Οικονομικών το Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων ετοίμασε σε συνεννόηση με τη Νομική Υπηρεσία αναθεωρημένο κείμενο των κανονισμών αυτών, το οποίο απέστειλε στην επιτροπή στις 5 Ιουλίου 2013.

Ειδικότερα, το αναθεωρημένο κείμενο προβλέπει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Αν ένα μέλος του ταμείου προνοίας των τακτικών εργατών της Αρχής αποχωρήσει έχοντας ήδη συμπληρώσει τέσσερα χρόνια υπηρεσίας και άνω, δικαιούται ολόκληρο το ποσό των καταθέσεων με το οποίο είναι πιστωμένος ο λογαριασμός του.
2. Το ωρομίσθιο που χρησιμοποιείται για σκοπούς υπολογισμού του κατοχυρωμένου ταμείου προνοίας για όσους αποχώρησαν κατά την περίοδο από την 1^η Ιανουαρίου 2001 και μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012, συμπεριλαμβανομένων και των δύο ημερομηνιών, είναι το τελευταίο ωρομίσθιο για το οποίο το μέλος κατέβαλε εισφορές στο ταμείο.
3. Το ωρομίσθιο που χρησιμοποιείται για σκοπούς υπολογισμού του κατοχυρωμένου ταμείου προνοίας για όσους αποχώρησαν κατά την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μετά είναι ως εξής:
  - α. Για υπηρεσία μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου 2012 το τελευταίο ωρομίσθιο για το οποίο το μέλος κατέβαλε εισφορές στο ταμείο και
  - β. για υπηρεσία από την 1^η Ιανουαρίου 2013 και μέχρι την ημερομηνία αποχώρησής του ο μέσος όρος των ωρομισθίων του συνόλου της υπηρεσίας του, δηλαδή από την ημερομηνία πρόσληψης μέχρι την ημερομηνία αποχώρησής.

Στη συζήτηση που ακολούθησε ενώπιον της επιτροπής επί του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών όλοι οι ενδιαφερόμενοι εξέφρασαν τη συμφωνία τους σε σχέση με το προαναφερθέν κείμενο.

Υπό το φως των πιο πάνω, ο πρόεδρος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, διαμόρφωσαν τις ακόλουθες θέσεις:

1. Ο πρόεδρος και τα μέλη της επιτροπής βουλευτές των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, του Δημοκρατικού Συναγερμού και του Δημοκρατικού Κόμματος επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν κατά τη συζήτηση των υπό αναφορά κανονισμών στην ολομέλεια του σώματος.
2. Το μέλος της επιτροπής βουλευτής του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ τάχθηκε υπέρ της έγκρισης του αναθεωρημένου κειμένου των κανονισμών.

Συμπληρωματική έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Προνοίας των Τακτικών Εργατών της Αρχής Λιμένων Κύπρου Κανονισμοί του 2013»

Παρόντες:

Αντρέας Φακοντής, πρόεδρος

Άγγελος Βότσης

Πανίκκος Σταυριανός

Αθηνά Κυριακίδου

Μάριος Μαυρίδης

Ρούλα Μαυρονικόλα

Νίκος Νουρής

Όπως είναι γνωστό, για τους υπό αναφορά κανονισμούς έχει ήδη κυκλοφορήσει έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων την 9^η Ιουλίου 2013. Ωστόσο, ύστερα από την αναβολή της συζήτησής τους για τρίτη φορά από την ολομέλεια του σώματος στις 26 Σεπτεμβρίου

2013, η επιτροπή επανεξέτασε τους εν λόγω κανονισμούς σε έκτακτη συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 8 Οκτωβρίου 2013. Στη συνεδρίαση αυτή παρευρέθησαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, του Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού του Υπουργείου Οικονομικών, της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, της Αρχής Λιμένων Κύπρου (ΑΛΚ) και των συνδικαλιστικών οργανώσεων ΠΕΟ, ΣΕΚ, ΔΕΟΚ, ΣΥΑΛΚ και ΣΥΠΥΑΛΚ.

Σημειώνεται ότι ο σκοπός των εν λόγω κανονισμών, οι απόψεις των εμπλεκομένων, καθώς και τα ζητήματα που απασχόλησαν την επιτροπή στο πρώτο στάδιο της εξέτασής τους περιλαμβάνονται στην αρχική έκθεση της επιτροπής.

Στα πλαίσια της επανεξέτασης των κανονισμών την επιτροπή απασχόλησε ειδικότερα ο προβληματισμός μελών της για το γεγονός ότι, ενώ από το 2006 συνομολογήθηκε η συλλογική σύμβαση του ωρομίσθιου προσωπικού της ΑΛΚ, η οποία προνοεί ότι οι όροι απασχόλησης θα είναι ανάλογοι με αυτούς που ισχύουν για το εκάστοτε ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό, από τότε μέχρι σήμερα δεν έχουν εγκριθεί σχετικοί κανονισμοί από τη Βουλή, η οποία καλείται σήμερα να εγκρίνει την κατοχύρωση των συνεισφορών στο εν λόγω ταμείο προνοίας. Επισημαίνεται ότι, δυνάμει της πιο πάνω σύμβασης, το διοικητικό συμβούλιο της ΑΛΚ έλαβε απόφαση με την οποία ενέκρινε τη συμπερίληψη στον εκάστοτε προϋπολογισμό της ΑΛΚ εγγυημένου ποσού για σκοπούς κάλυψης του κατοχυρωμένου ταμείου προνοίας, αρχής γενομένης με τον προϋπολογισμό του 2007. Περαιτέρω, στα πλαίσια της επανεξέτασης των κανονισμών αυτών, τέθηκε και ο προβληματισμός για το ενδεχόμενο εφαρμογής των υπό συζήτηση κανονισμών για καταβολή του κατοχυρωμένου ταμείου για υπηρεσία μελών της ΑΛΚ από το 2007, καθότι από τότε ξεκίνησε να περιλαμβάνεται το σχετικό ποσό στους ετήσιους προϋπολογισμούς της ΑΛΚ.

Ως εκ τούτου, λαμβάνοντας υπόψη τα πιο πάνω, η επιτροπή ζήτησε από τους εκπροσώπους της ΑΛΚ όπως την ενημερώσουν γραπτώς για το κόστος που θα προκύψει από την πιο πάνω κατοχύρωση, καθώς και για τον αριθμό των υπαλλήλων που θα επωφεληθούν από αυτή.

Αναποκρινόμενος στο πιο πάνω αίτημα, ο προϊστάμενος του λογιστηρίου της ΑΛΚ απέστειλε γραπτό υπόμνημα, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013, στο οποίο περιλαμβάνονται αναλυτικά οι υπολογισμοί σε σχέση με το ωφέλημα από την εν λόγω κατοχύρωση, αντίγραφο του οποίου επισυνάπτεται αυτούσιο στην παρούσα έκθεση ως παράρτημα.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους ενώπιον της ολομέλειας του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν τροπολογίες του Δημοκρατικού Συναγερμού και, αν υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής, παρακαλώ να ζητήσουν το λόγο.

Ο κ. Μάριος Μαυρίδης, βουλευτής Κυρηναίας.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με βάση την αρχή ότι τα ταμεία προνοίας δεν είναι κατοχυρωμένα στους ημικρατικούς οργανισμούς, αποφασίσαμε να ψηφίσουμε τους κανονισμούς, επειδή η Αρχή Λιμένων είχε ψηφίσει μία σχετική απόφαση το 2006, αλλά να τερματιστούν οι κανονισμοί στο τέλος του 2013. Κατ' αυτό τον τρόπο οι εργαζόμενοι θα πάρουν τα δεδουλευμένα τους, αλλά θα σταματήσει η κατοχύρωση στο τέλος του χρόνου.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Η κ. Αθηνά Κυριακίδου.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Το 2006 το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής Λιμένων αποφάσισε να κατοχυρώσει τα ταμεία προνοίας των ωρομίσθιων εργατοϋπαλλήλων με αναδρομική ισχύ από το 1992. Τούτη την απόφαση του 2006 μάς την έφεραν το 2013, εν έτει μνημονίου, να την ψηφίσουμε. Αυτό σημαίνει ένα κόστος για τα δημόσια οικονομικά, για τα οικονομικά της Αρχής Λιμένων, €1.095.318. Όταν ρωτήσαμε καταρχάς, κύριε Πρόεδρε, αν τούτο το ποσό υπάρχει, αν είναι λογιστικά κατατεθειμένο στους λογαριασμούς της Αρχής Λιμένων ή αν είναι πραγματικά, πρέπει να πω ότι μας λέχθηκε ότι είναι πραγματικά. Όταν ζητήσαμε στην περασμένη συνεδρία να δούμε κατά πόσο ήταν πραγματικά κατατεθειμένο ένα τέτοιο ποσό, γραπτώς μας έστειλαν ότι από το €1.095.318 κατατεθειμένες είναι μόνο οι €218.013.

Τι σημαίνει τούτο; Σημαίνει ότι η διαχειριστική επιτροπή του ταμείου προνοίας δε θα έχει ως στόχο να διαχειριστεί σωστά ένα ταμείο προνοίας, αφού, όποια διαχείριση και αν κάμει, το ταμείο της Αρχής Λιμένων θα έχει εξασφαλισμένη απόδοση 14,5% και δεν τους δίνεται το κίνητρο να κάνουν σωστή δουλειά. Εάν δε το ψηφίσουμε αυτό, σημαίνει ότι θα ακολουθήσει το ταμείο προνοίας της Cyta και της ΑΗΚ, που σημαίνει πάρα πολλοί ωρομίσθιοι εργαζόμενοι.

Θεωρώ ότι σήμερα, με την κατάσταση στην οποία βρισκόμαστε, δεν μπορούμε να διασφαλίσουμε, να κατοχυρώσουμε αποδόσεις οποιουδήποτε ταμείου, ακόμα και αν είναι η πιο μεγάλη επιχείρηση! Απόδοση 14,5% σε ένα ταμείο δεν υπάρχει σε καμία επιχείρηση σήμερα, πόσω μάλλον να είναι με δημόσιο χρήμα! Στη δική μου αντίληψη σημαίνει, αν θέλετε, και διασπάθιση κάποιων λεφτών.

Πρέπει να σας πω επίσης ότι ο κ. Πάτσας, εκπροσωπώντας το ταμείο στη συνεδρία την τελευταία, μας είχε πει κάτι το οποίο ήταν προσβλητικό και για τους προηγούμενους βουλευτές. «Δεν ευθύνονται», λέει, «οι εργαζόμενοι, εάν οι νομοθέτες» -το κατέγραφα ακριβώς όπως το είπε- «δεν αντιλαμβάνονται τι σημαίνει η κατοχύρωση της απόδοσης 14,5%». Εάν δηλαδή οι προηγούμενοι βουλευτές από εμάς, που ψήφισαν κάποια άλλη κατοχύρωση, δεν καταλάβαιναν, εμείς που καταλαβαίνουμε πρέπει να συνεχίσουμε να κατοχυρώνουμε αποδόσεις αποταμιεύσεων;

Θεωρώ ότι αυτό το οποίο αποφασίστηκε με την τροπολογία, δηλαδή να μην έχει αναδρομική ισχύ, να ισχύει μόνο από την ημέρα λήψης απόφασης του 2006 μέχρι το τέλος του χρόνου του 2013, που σημαίνει ένα κόστος για τα οικονομικά της Αρχής Λιμένων €505.000, είναι μια σολομωνιζική, η οποία, αν θέλετε, παρ' όλο που διαφωνώ με τη διασφάλιση και κατοχύρωση των αποδόσεων, θα δώσει μία απόδοση στους εργαζομένους, δε θα δημιουργήσει προηγούμενο και θα είναι μία μέση λύση για την πρόταση των κανονισμών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ.

Ο κ. Φακοντής, παρακαλώ.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, η δική μας κοινοβουλευτική ομάδα διαφωνεί με τις τροπολογίες οι οποίες έχουν κατατεθεί από τον κ. Μαυρίδη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού. Την ίδια στιγμή ήθελα να πω τους λόγους, αλλά να τοποθετηθώ και πάνω σε κάποια ζητήματα που έχουν λεχθεί, τα οποία δεν ανταποκρίνονται ακριβώς στην πραγματικότητα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, κύριε Φακοντή, αν θα μιλήσετε πάνω από τα δύο λεπτά, να έρθετε στο βήμα.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Θα μιλήσω λιγότερο από την κ. Αθηνά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Η συγκεκριμένη νομοθεσία εναρμονίζει τους κανονισμούς του ταμείου προνοίας της Αρχής Λιμένων Κύπρου με το κυβερνητικό ωρομίσθιο προσωπικό όσον αφορά την κατοχύρωση του ταμείου προνοίας. Δεν είναι κάτι πρωτότυπο. Το ωρομίσθιο κυβερνητικό προσωπικό είναι οκτώ χιλιάδες άτομα και το προσωπικό της Αρχής Λιμένων είναι μόνο εβδομήντα έξι.

Επιπρόσθετα, η συμφωνία αυτή είναι αποτέλεσμα συνομιλίας συλλογικής σύμβασης από το 2006 μεταξύ εργαζομένων και Αρχής Λιμένων και να πω επίσης ότι οι ίδιοι όροι που ισχύουν για το κυβερνητικό προσωπικό για θέματα της εργασίας τους ισχύουν και για την Αρχή Λιμένων.

Πρέπει να πω επίσης ότι εκτός από τους εβδομήντα έξι ωρομίσθιους εργάζονται στην Αρχή Λιμένων άλλα τριακόσια άτομα, υπαλληλικό προσωπικό, για τους οποίους είναι κατοχυρωμένη η σύνταξή τους μέσα από το ταμείο συντάξεως. Την ίδια στιγμή, εάν δεν εγκρίνουμε αυτούς τους κανονισμούς, δημιουργούμε εργαζόμενους δύο ταχυτήτων μέσα στον ίδιο τον οργανισμό ως επίσης και εργαζόμενους δύο ταχυτήτων ευρύτερα, εάν αναλογιστούμε ότι για οκτώ χιλιάδες ωρομίσθιο προσωπικό θα ισχύει η κατοχύρωση όπως για εργαζόμενους άλλων ημικρατικών οργανισμών και στη συγκεκριμένη περίπτωση δε θα ισχύει. Το θέμα της κατοχύρωσης του 14,5% δεν είναι στο σύνολο 14,5%, διότι υπάρχει η συνεισφορά του 4,5% του προσωπικού

και του 5% της κυβέρνησης ως εργοδότη, άρα δεν είναι 14,5% σύνολο, είναι μόνο 5% η επιπλέον διαφορά όσον αφορά το θέμα της κατοχύρωσης στο τέλος.

Θέλω επίσης να πω ότι το κόστος δεν είναι €1 εκατομ. σήμερα, όπως έχει λεχθεί. Το €1 εκατομ. είναι συνολικό μέχρι την αφυπηρέτηση και του τελευταίου ωρομίσθιου, που μπορεί να είναι το 2020 και το 2030. Να πω επίσης ότι δε συνεπάγεται αύξηση των δημοσίων δαπανών, διότι η διαφορά κατετίθετο στο ταμείο. Είναι ένα ποσό γύρω στις €280.000 περίπου μέχρι σήμερα, που είναι η διαφορά. Αυτό γίνεται και στο σημείωμα που μας έχει δώσει η Αρχή Λιμένων. Μιλούμε για €218.000 μέχρι το 2010. Βρίσκεται στους λογαριασμούς και έχει μεταφερθεί στο ταμείο προνοίας, όχι όμως στους ίδιους τους εργαζόμενους.

Για όλους αυτούς τους λόγους εμείς διαφωνούμε με τις τροπολογίες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Η κ. Μαυρονικόλα, παρακαλώ.

P. ΜΑΥΡΟΝΙΚΟΛΑ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι πολύ σύντομη.

Ούτε εμείς θα ψηφίσουμε τις τροπολογίες όπως έχουν κατατεθεί από το Δημοκρατικό Συναγερμό, γιατί θεωρούμε ότι θα πρέπει να κατοχυρώσουμε το ταμείο και να το εξομοιώσουμε με τα ισχύοντα του κυβερνητικού ωρομίσθιου προσωπικού.

Επίσης, να πούμε ότι δε συνεπάγεται οποιαδήποτε δαπάνη μεγαλύτερη, διότι το ποσό τούτο από το 2007 κατατίθεται στον προϋπολογισμό του ταμείου της Αρχής, οπότε ουσιαστικά υπάρχουν τα λεφτά κατατεθειμένα και είναι των εργαζομένων. Και να πω ότι ήταν υποχρέωση του διοικητικού συμβουλίου να πάρει αυτή την απόφαση, διότι υπάρχουν και οι συλλογικές συμβάσεις, οι οποίες είχαν συμφωνηθεί με το προσωπικό.

Γι' αυτούς τους λόγους εμείς τασσόμαστε εναντίον των τροπολογιών του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Η κ. Κυριακίδου θέλει να ξαναμιλήσει;

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Επιτρέψτε μου να δευτερολογήσω, κύριε Πρόεδρε, να διορθώσω κάποια πράγματα. Πρώτον, το 14,5% απόδοση δεν είναι η συνεισφορά του εργαζομένου συν η συνεισφορά του εργοδότη και το υπολειπόμενο ποσό μέχρι το 14,5%. Είναι το 14,5% απόδοση πάνω στο σύνολο των δύο συνεισφορών σε ένα ταμείο προνοίας, που είναι η συνεισφορά του εργαζομένου και του εργοδότη. Αυτά όσον αφορά τα όσα είπε ο συνάδελφος.

Δεύτερον, για την κ. Μαυρονικόλα, εδώ λέει ξεκάθαρα στην επιστολή του κ. Πάτσалу, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013, ότι, αν ισχύσει το σημείο (ii), που σημαίνει αυτό το οποίο εμείς εισηγούμαστε, να αρχίσει από το 2006 μέχρι σήμερα, τότε η Αρχή δε θα χρειαστεί να καταβάλει άμεσα οτιδήποτε, εφόσον το ποσό των €60.000 είναι για εκείνους που αφυπηρέτησαν. Καλύπτεται από τις €288.000, αλλά υπάρχουν οι €446.000 που είναι το συνολικό κόστος, το οποίο θα πρέπει να το καταβάλει. Είναι €505.000...

A. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Όχι!

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Αφού είναι μέσα στην πρόταση! Είναι €505.000! Έχουν κατατεθεί οι €218.000. Το υπόλοιπο πρέπει η Αρχή Λιμένων να το καταβάλει, να το καταθέσει στο ταμείο.

A. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Όχι!

A. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Έτο, έσιει το μέσα! Δκιαβάστε το!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τελευταίος ομιλητής ο κ. Φακοντής.

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, είναι λανθασμένη η εξήγηση που έχει δώσει η κ. Κυριακίδου. Νομίζω να μην μπορούμε σε μία συζήτηση ποιος έχει...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, δεν τα είπατε στην επιτροπή αυτά;

Α. ΦΑΚΟΝΤΗΣ:

Τα έχουμε πει. Κάποιοι τα έχουν αντιληφθεί, κάποιοι όχι. Δεν είναι ακριβώς έτσι. Το ποσό που αναφέρεται αφορά το όταν θα αφυπηρετήσουν. Και, επαναλαμβάνω, έχει σήμερα εν ενεργεία πενήντα άτομα τα οποία θα αφυπηρετήσουν στην πορεία των επόμενων χρόνων. Δε θα είναι άμεσο το ποσό για το οποίο γίνεται αναφορά.

Α. ΚΥΡΙΑΚΙΔΟΥ:

Δε θα είναι άμεσο, θα είναι κόστος!

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Μαυρίδη, είστε εισηγητής των τροπολογιών. Είσατε εσείς ο τελευταίος.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Εγώ έχω να πω ένα πράγμα, κύριε Πρόεδρε. Σέβομαι απόλυτα τους συναδέλφους, αλλά, αν όλα τα νομοθετήματα που έχουμε ψηφίσει μέχρι τώρα είναι με αυτό τον τρόπο που τα ψηφίζουμε, χωρίς να γνωρίζουμε ακριβώς τι ψηφίζουμε, δε με εκπλήσσει το γεγονός ότι έχουμε φτάσει σ' αυτό το σημείο. Είναι πραγματικά εκπληκτικό να ψηφίζουμε νομοθετήματα και να μη γνωρίζουμε τι ψηφίζουμε!

Το 14,5% είναι η απόδοση επί του συνόλου του επενδυμένου ποσού του ταμείου. Δεν είναι η εισφορά του εργαζομένου συν την εισφορά του εργοδότη και ό,τι περισσεύει. Και είναι ένα ποσό το οποίο αυξάνεται γεωμετρικά. Είναι όπως να βάζω €100 στην τράπεζα και του χρόνου να γίνονται €114,5 και του άλλου χρόνου θα είναι 14,5% επί του €114,5.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δηλαδή, πιο απλά, αν δε βρίσκουν τόκο 14,5%, οφείλει η κυβέρνηση να τους βάλει το υπόλοιπο ποσό.

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Ακριβώς! Και το κόστος αυξάνεται γεωμετρικά. Έχω τη μελέτη... Τέλος πάντων, να μην υπεισεέλθω σε λεπτομέρειες, όμως επαναλαμβάνω αυτό το οποίο...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έγινε κατανοητό! Έγιναν κατανοητές οι θέσεις, εντάξει!

Μ. ΜΑΥΡΙΔΗΣ:

Να ψηφίσουμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τελειώσαμε. Να ψηφίσουμε! Καλό, εννά μείνουμεν δαμαί;

Λοιπόν, παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει τις τροπολογίες του Δημοκρατικού Συναγερμού.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες

της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού

1. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση των κανονισμών με την προσθήκη σ' αυτούς, αμέσως μετά τον Κανονισμό 25 αυτών, του ακόλουθου νέου Κανονισμού 26:

«Μεταβατική
διάταξη.

26. Οι παρόντες Κανονισμοί θα τυγχάνουν εφαρμογής για υπηρεσία από 1^η Ιανουαρίου 2007 μέχρι 31^η Δεκεμβρίου 2013.».

2. Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση του Πίνακα των κανονισμών ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση της παραγράφου (α) αυτού με την ακόλουθη νέα παράγραφο (α):

«(α) Βασικός Τύπος

Ο τύπος με τον οποίο υπολογίζεται το Κατοχυρωμένο Ταμείο Προνοίας είναι για μέλη που αποχώρησαν κατά ή αποχωρούν μετά την 1.1.2007 - (Ωρομίσθιο X Ωρες Εργασίας το μήνα X μήνες υπηρεσίας μέχρι 5.10.1980 X 0,155) + (Ωρομίσθιο X Ωρες Εργασίας το μήνα X μήνες υπηρεσίας από 6.10.1980 μέχρι την ημερομηνία αφυπηρέτησης X 0,145).»

(β) με τη διαγραφή από την παράγραφο (β) αυτού των υποπαραγράφων (i) και (ii) και με την αναρίθμηση των υφιστάμενων υποπαραγράφων (iii) και (iv) σε υποπαραγράφους (i) και (ii), αντίστοιχα

(γ) με την αντικατάσταση από την υποπαραγράφο (i) της παραγράφου (β) αυτού, όπως αυτή έχει αναριθμηθεί, της ημερομηνίας «1.1.2001» (πρώτη γραμμή) με την ημερομηνία «1.1.2007» και

(δ) με τη διαγραφή από την παράγραφο (γ) αυτού του κειμένου και της υποπαραγράφου (1), αμέσως μετά τη φράση “Τρόπος υπολογισμού του ωρομισθίου:” (πρώτη γραμμή), και με την αναρίθμηση των υφιστάμενων υποπαραγράφων (2) και (3) σε υποπαραγράφους (1) και (2), αντίστοιχα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα κάνουμε πρώτα ψηφοφορία, συνάδελφοι, για τις τροπολογίες που υπεβλήθησαν. Τις ακούσατε. Ακούσατε και τα υπέρ και κατά. Και μετά θα ψηφίσουμε για το σύνολο των κανονισμών.

Παρακαλώ, πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας του Δημοκρατικού Συναγερμού;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον, παρακαλώ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπέρ της τροπολογίας ψήφισαν είκοσι οκτώ, εναντίον είκοσι ένας και οι αποχές είναι δύο. Επομένως, η τροπολογία εγκρίνεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι οκτώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τέσσερις.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, εναντίον και για τη δεύτερη τροπολογία!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ὡστε εἴκοσι ἕνας ἐναντίον.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Και ἀποχές;

Κύριε Περδίκη, δύο ἀποχές;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Επομένως, και η δεύτερη τροπολογία του Δημοκρατικού Συναγερμού εγκρίνεται με εἴκοσι οκτώ υπέρ, εἴκοσι μία ἐναντίον και δύο ἀποχές.

Τώρα πάμε στην ψηφοφορία για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Προνοίας των Τακτικών Εργατών της Αρχής Λιμένων Κύπρου Κανονισμοί του 2013».

Ψηφοφορία.

Πόσοι είναι υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εἴκοσι ἐννιά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εἴκοσι δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με εἴκοσι ἐννιά ψήφους υπέρ, καμία ἐναντίον και εἴκοσι δύο ἀποχές, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Πάμε παρακάτω.

Το υπ' αριθμόν 2 θέμα είναι εξ αναβολής και τιτλοφορείται «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετησίων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012». Για το θέμα αυτό έχει κυκλοφορήσει συμπληρωματική έκθεση, η οποία είναι ομόφωνη...

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ, αν είναι δυνατό, να αναβληθεί το συγκεκριμένο θέμα, εξαιτίας του γεγονότος ότι, παρ' όλον ότι στην έκθεση αναγράφεται ότι υπήρξαν αλληπάλληλες συζητήσεις για το συγκεκριμένο θέμα στην επιτροπή Εμπορίου, διαφαίνεται ότι από τους τρεις εγκεκριμένους συνδέσμους πτυχιούχων λογιστών οι δύο, κύριε Πρόεδρε, έχουν σοβαρότατες ενστάσεις και φαίνεται ότι δεν έχουν ληφθεί υπόψη κατ' ουδένα λόγο. Εγώ ζητώ από τον πρόεδρο της επιτροπής να αναβληθεί και να επανέλθει ενώπιον της επιτροπής, κύριε Πρόεδρε, για να εξετάσουμε ξανά αυτές τις αντιδράσεις οι οποίες υπάρχουν από τους συγκεκριμένους συνδέσμους.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Χριστοφόρου.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Το θέμα πολυσυζητήθηκε στην επιτροπή μας και, σε περίπτωση που θα δοθεί αναβολή, θα εξυπηρετηθεί το ρηθέν ότι «διά της επαναλήψεως επέρχεται η μάθηση και η γνώση», γιατί πιστεύω ότι θα

επαναλάβουμε τα ίδια. Παρά ταύτα, επειδή θεωρώ ότι δε μου επιτρέπουν τα βαθιά μου δημοκρατικά αισθήματα...

(Γέλια)

...να αποστερήσω οποιοδήποτε συνάδελφο από την επιλογή να ζητήσει αναβολή, πραγματικά υιοθετώ τη θέση του αγαπητού συνάδελφου του Γιώργου του Βαρνάβα.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Υπάρχει αίτημα για αναβολή. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός δέχτηκε την αναβολή. Οι άλλες πλευρές τι λένε;

Αναβολή για δεκαπέντε μέρες. Θα έρθει πίσω στην ολομέλεια σε δεκαπέντε μέρες, αλλά θα πάει και πίσω στην επιτροπή.

Το υπ' αριθμόν 3 θέμα είναι επίσης εξ αναβολής και τιτοφορείται «Ο περί Ακινήτων Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013», πρόταση νόμου. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Κοινή έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας για την πρόταση νόμου «Ο περί Ακινήτων Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος
Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου
Χρίστος Μέσης
Ανδρέας Κυπριανού
Κυριάκος Χατζηγιάννης
Σοφοκλής Φυττής
Φειδίας Σαρίκας
Δημήτρης Συλλούρης
Γιώργος Περδίκης

Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας:

Λευτέρης Χριστοφόρου, πρόεδρος
Ζαχαρίας Ζαχαρίου
Ανδρέας Μιχαηλίδης
Γιάννος Λαμάρης
Κώστας Κώστα
Άγγελος Βότσης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας μελέτησαν από κοινού την υπό αναφορά πρόταση νόμου, που κατατέθηκε στη Βουλή από το βουλευτή κ. Γιάννο Λαμάρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, σε τέσσερις συνεδρίες τους, που πραγματοποιήθηκαν στις 25 Απριλίου και στις 16, 23 και 30 Μαΐου 2013. Στα πλαίσια των συνεδριάσεων αυτών κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον των επιτροπών εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, της Επιτροπής Προστασίας Ανταγωνισμού (ΕΠΑ), του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου (ΚΕΒΕ), της ΟΕΒ, της ΠΟΒΕΚ, του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του Κυπριακού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Ακινήτων (ΚΣΙΑ), του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Συμβούλων Ακινήτων Κύπρου, του Συνδέσμου Προώθησης Ανάπτυξης Ακινήτων, της Διεθνούς Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ακίνητης Ιδιοκτησίας (FIABCI), του Παγκύπριου Συνδέσμου Μικρών Επιχειρήσεων (ΠΑΣΥΜΕ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Ιδιοκτητών Κέντρων Αναψυχής (ΠΑΣΙΚΑ), του Παγκύπριου Συνδέσμου Υπεραγορών (ΠΑΣΥΠΕ) και ενδιαφερόμενοι ιδιοκτήτες.

Σκοπός του σχεδίου νόμου που προτείνεται, όπως αρχικά είχε κατατεθεί στη Βουλή, είναι η μείωση, κατά την περίοδο από την 1^η Μαΐου 2013 μέχρι την 30^η Απριλίου 2014, του ύψους του ενοικίου για επαγγελματικούς σκοπούς κατά 25%, υπολογιζόμενου επί του τελευταίου καταβαλλόμενου ενοικίου ή/και του

ενοικίου που καταβάλλεται κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του. Η προτεινόμενη ρύθμιση στοχεύει στην προσωρινή ανακούφιση των ενοικιαστών ακινήτων όσον αφορά το πληρωτέο ενοίκιο.

Εισάγοντας το θέμα για συζήτηση στις αρμόδιες κοινοβουλευτικές επιτροπές ο εισηγητής της υπό αναφορά πρότασης νόμου δήλωσε ότι η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις κατέθεσε στη Βουλή το υπό αναφορά σχέδιο νόμου με στόχο τη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του τόπου, ειδικά μετά τις πρόσφατες εξελίξεις, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης στην οικονομία και τις ενδεχόμενες επιπτώσεις από την εφαρμογή των προνοιών του Μνημονίου Συναντίληψης με την τρόικα. Περαιτέρω, όπως ανέφερε ο ίδιος, παρ' όλων ότι υπάρχουν περιπτώσεις που οι ιδιοκτήτες ακινήτων έχουν ήδη οικειοθελώς προβεί σε μείωση του ποσού του ενοικίου που απαιτείται να καταβάλλεται από τον ενοικιαστή ακινήτου για επαγγελματικούς σκοπούς, με σκοπό την εξόφληση των συμβατικών του υποχρεώσεων, απαιτείται η νομοθετική ρύθμιση του θέματος για προσωρινή περίοδο, ώστε να επωφεληθούν από τη μείωση των ενοικίων όλοι οι ενοικιαστές ακινήτων για επαγγελματικούς σκοπούς και να ανακουφιστούν έστω και προσωρινά.

Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας τόνισε την ανάγκη στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με διάφορους τρόπους, όπως τη μείωση των ενοικίων μέσα από μια ορθή και ισορροπημένη πρόταση, τη μείωση της τιμής του ρεύματος κ.ά.

Η εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως, τοποθετούμενη επί της πρότασης νόμου, εξέφρασε τη διαφωνία της σε σχέση με την προτεινόμενη πρόταση νόμου, αφού, όπως επισήμανε, οι πρόνοιες της προσκρούουν στο άρθρο 26 του συντάγματος λόγω της επιβολής περιορισμών στην απόλαυση της ακίνητης ιδιοκτησίας με την επέμβαση στον καθορισμό του ύψους του ενοικίου. Περαιτέρω, όπως επισήμανε η ίδια εκπρόσωπος, για να μπορέσει μια τέτοια επέμβαση να καταστεί εφικτή, πρέπει αυτό να δικαιολογείται από το δίκαιο της ανάγκης και συνεπώς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας. Επειδή όμως, σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο, κάτι τέτοιο δεν μπορεί να δικαιολογηθεί με βάση τις υφιστάμενες συνθήκες, η μείωση των ενοικίων πρέπει να ρυθμιστεί μέσω διαπραγμάτευσης μεταξύ του ιδιοκτήτη του ακινήτου και του ενοικιαστή του. Περαιτέρω, ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος παρέχει στους ενοικιαστές ακινήτων τη δυνατότητα να αποστέινονται στο δικαστήριο για καθορισμό του δίκαιου ενοικίου, σε περίπτωση που κρίνουν ότι υπάρχουν περιθώρια μείωσης του ύψους του ενοικίου που καλούνται να καταβάλουν. Επιπρόσθετα, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως έχει ήδη προβεί στην έκδοση διατάγματος για μηδενική αύξηση του ύψους των ενοικίων για περίοδο δύο ετών (Απρίλιος 2013-Απρίλιος 2015) και παράλληλα προέβη σε έκκληση για μείωση των ενοικίων.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού διαφώνησε με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου. Περαιτέρω, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ενώπιον των επιτροπών ότι πρέπει να εξαιρεθεί από τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου η ακίνητη ιδιοκτησία της Δημοκρατίας που βρίσκεται σε κυβερνητικές βιομηχανικές περιοχές, αφού τυχόν μείωση των ενοικίων πιθανόν να κριθεί από τον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων ότι συνιστά κρατική ενίσχυση, γεγονός που αντίκειται στους σχετικούς κοινοτικούς κανόνες για την προστασία του ανταγωνισμού. Επιπρόσθετα, ο ίδιος εκπρόσωπος επισήμανε ότι αναφορικά με τα εν λόγω ακίνητα στις κυβερνητικές βιοτεχνικές περιοχές το Υπουργικό Συμβούλιο με πρόσφατη απόφασή του έχει παγοποιήσει την αύξηση των ενοικίων για πέντε χρόνια και η πληρωμή των ενοικίων θα μπορεί να γίνεται πάνω σε μηνιαία βάση και όχι σε ετήσια βάση όπως ίσχυε μέχρι σήμερα.

Η εκπρόσωπος του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας διαφώνησε με την προτεινόμενη ρύθμιση, γιατί προσκρούει στο σύνταγμα.

Σε μεταγενέστερο στάδιο ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας, με γραπτή γνωμάτευσή του που απέστειλε στο πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας, στις 20 Μαΐου 2013, επισήμανε ότι ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος παρέχει σε θέσμιους ενοικιαστές τη δυνατότητα προσφυγής στο Δικαστήριο Ελέγχου Ενοικιάσεων για τον καθορισμό του δίκαιου ενοικίου για κατοικία ή κατάστημα, γι' αυτό και δεν απαιτείται οποιαδήποτε περαιτέρω νομοθετική ρύθμιση με σκοπό τη μείωση των ενοικίων γι' αυτή την κατηγορία ενοικιαστών.

Περαιτέρω, σύμφωνα με την ίδια γνωμάτευση, αναφορικά με τη δυνατότητα ή/και κατά πόσο απαιτείται νομοθετική ρύθμιση για τη μείωση των ενοικίων όσον αφορά συμβάσεις ενοικίασης ή/και μίσθωσης ακινήτων που βρίσκονται σε ισχύ στο παρόν στάδιο, στην ίδια γνωμάτευση αναφέρεται ότι τέτοια ρύθμιση αποτελεί επέμβαση στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως και προσκρούει στο άρθρο 26 του συντάγματος που κατοχυρώνει το εν λόγω δικαίωμα. Ειδικότερα, όπως επισημαίνεται, με βάση τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου εξαναγκάζεται αντισυμβαλλόμενος σε σύμβαση να τροποποιήσει τους όρους της και συγκεκριμένα να μειώσει το συμφωνηθέν μεταξύ των αντισυμβαλλομένων ενοίκιο κατά τρόπο επιβεβλημένο, γεγονός που αποτελεί επέμβαση στο δικαίωμα του συμβάλλεσθαι ελευθέρως και προσκρούει στο άρθρο 26 του συντάγματος. Συναφώς, όπως αναφέρεται στο ίδιο έγγραφο, πρέπει να εξεταστεί κατά πόσο μια τέτοια επέμβαση μπορεί να θεωρηθεί δικαιολογημένη από το δίκαιο της ανάγκης.

Η επίκληση του δικαίου της ανάγκης, όπως διασαφηνίζεται στην ίδια γνωμάτευση, δικαιολογείται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά συγκεκριμένες προϋποθέσεις, όπως εξαιρετικές περιστάσεις ή αδήριτη ανάγκη ή μη ύπαρξη άλλης θεραπείας, τα μέτρα να είναι προσωρινού χαρακτήρα και ανάλογα με την ανάγκη. Συναφώς, όπως επισημαίνεται, λαμβάνοντας υπόψη ότι με την υπό αναφορά πρόταση νόμου σκοπεύεται η μείωση των ενοικίων για την υποβοήθηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, δεδομένων των οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει επί του παρόντος ο τόπος, είναι αμφίβολο κατά πόσο μπορεί να δικαιολογηθεί η επίκληση του δικαίου της ανάγκης για την υιοθέτησή της, αφού δεν ικανοποιείται η προϋπόθεση της αναγκαιότητας με την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από τη νομολογία του Ανωτάτου Δικαστηρίου. Περαιτέρω, όπως αναφέρεται στο ίδιο έγγραφο, οι επικρατούσες συνθήκες της αγοράς επιτρέπουν από μόνες τους τη μείωση των ενοικίων τόσο λόγω της πληθώρας ακινήτων που είναι διαθέσιμα προς ενοικίαση σήμερα όσο και λόγω της μείωσης του ύψους των ενοικίων, στην οποία έχουν ήδη προβεί αρκετοί ιδιοκτήτες ακινήτων.

Όπως αναφέρεται έτι περαιτέρω στην ίδια γνωμάτευση, η αναγκαιότητα που δικαιολογούσε την επίκληση του δικαίου της ανάγκης εξετάστηκε στην υπόθεση Αλούπας εναντίον της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος το 1983, με την οποία κρίθηκε η συνταγματικότητα των διατάξεων του περί Ανακουφίσεως Οφειλετών (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμου του 1979, όπου το δικαστήριο έκρινε ότι, σε όση έκταση τα άρθρα του εν λόγω νόμου ήταν αντίθετα προς συγκεκριμένα άρθρα του συντάγματος, περιλαμβανομένου του άρθρου 26, δικαιολογούνταν από το δίκαιο της ανάγκης, αφού θεσπίστηκαν με σκοπό να αντιμετωπιστούν οι συνέπειες και οι επιπτώσεις που απορρέουν από την τουρκική εισβολή και τη συνεχιζόμενη κατοχή σημαντικού μέρους του εδάφους της Δημοκρατίας. Επιπλέον, στην ίδια υπόθεση κρίθηκε ότι τα υπό συζήτηση μέτρα ήταν ανάλογα με την ανάγκη που δημιουργήθηκε από τις συνέπειες της τουρκικής εισβολής για ανακούφιση των πληγέντων και εκτοπισθέντων οφειλετών. Επιπρόσθετα, όπως αναφέρεται στην εν λόγω γνωμάτευση, το Ανώτατο Δικαστήριο, κρίνοντας τη συνταγματικότητα των προνοιών του περί Ανακουφίσεως Δυσπραγούντων Ενοικιαστών Νόμου του 1965, αποφάσισε ότι η θέσπιση της εν λόγω νομοθεσίας ήταν πλήρως δικαιολογημένη, κρίνοντας ότι συνέτρεχαν σωρευτικά όλες οι νομολογιακά καθιερωμένες προϋποθέσεις για την επίκληση του δικαίου της ανάγκης. Ως εκ τούτου, όπως επισημαίνεται, δεν μπορεί να υποστηριχθεί επιτυχώς στο δικαστήριο ότι έχει προκύψει και/ή ότι υφίσταται αναγκαιότητα, ούτως ώστε η θέσπιση της προτεινόμενης νομοθεσίας να δικαιολογείται από το δίκαιο της ανάγκης, σε περίπτωση που το θέμα τεθεί ενώπιόν του, στην τελική κρίση του οποίου υπόκειται το ζήτημα.

Ο εκπρόσωπος της ΕΠΑ, αφού εξέφρασε τη διαφωνία του σε σχέση με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου, επεσήμανε στις επιτροπές πως οποιοσδήποτε περιορισμός στον ανταγωνισμό θα επιβαρύνει τις συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού.

Το ΚΕΒΕ διατύπωσε τη διαφωνία του σε σχέση με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου με γραπτό υπόμνημά του που κατέθεσε στις επιτροπές, στο οποίο αναφέρονται μεταξύ άλλων και τα ακόλουθα:

1. Τα ενοίκια ρυθμίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση και οποιαδήποτε επέμβαση στην ομαλή λειτουργία της αγοράς θα δημιουργήσει σοβαρές στρεβλώσεις.
2. Ο κίνδυνος απώλειας ενοικιαστών και η δυσκολία στην εξεύρεση νέων διευκολύνει τη μείωση του ύψους των υφιστάμενων ενοικίων χωρίς την ανάγκη νομοθετικής ρύθμισης. Περαιτέρω, το γεγονός ότι αρκετά υποστατικά αυτή τη στιγμή είναι διαθέσιμα προς ενοικίαση αποτελεί έναν πρόσθετο παράγοντα για μείωση του ύψους των ενοικίων, χωρίς να απαιτείται η διά νόμου ρύθμιση του θέματος.
3. Ενώ πολλοί ιδιοκτήτες ακινήτων έχουν ήδη προβεί σε σημαντικές μειώσεις ενοικίων, οι πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου δεν τους παρέχουν καμία απολύτως διασφάλιση όσον αφορά τη μη περαιτέρω μείωση των εισοδημάτων τους, αφού θα κληθούν να προβούν σε περαιτέρω μείωση του ύψους των ενοικίων κατά 25%.
4. Η υπό συζήτηση πρόταση νόμου λαμβάνει υπόψη μόνο την οικονομική κατάσταση των ενοικιαστών, χωρίς να λαμβάνει καθόλου υπόψη την οικονομική κατάσταση των ιδιοκτητών ακινήτων, γεγονός που πιθανόν να την καθιστά αντισυνταγματική, αφού δε λαμβάνεται καθόλου υπόψη το βάρος που θα επωμιστεί ο ιδιοκτήτης σε σχέση με το όφελος που θα έχει ο ενοικιαστής.
5. Η υιοθέτηση της υπό συζήτηση πρότασης νόμου θα δημιουργήσει ένα νέο κύμα μη εξυπηρετούμενων δανείων ιδιοκτητών ακινήτων που δε θα μπορούν να αποπληρώσουν τα δάνεια τα οποία έχουν συνάψει, με αποτέλεσμα αρκετά ακίνητα να οδηγηθούν σε αναγκαστική πώληση.
6. Ο φόρος ακίνητης ιδιοκτησίας έχει αυξηθεί σημαντικά και επιβαρύνει αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη ακινήτου, με αποτέλεσμα να μειώνονται δραστικά τα οφέλη που πιθανόν να είχε από την ακίνητη ιδιοκτησία του.
7. Η νομοθετική ρύθμιση για μείωση των ενοικίων αναμένεται να επηρεάσει και την εκτιμημένη αξία των ακινήτων, με αποτέλεσμα να μειωθεί η ελκυστικότητα για αγορά καταστημάτων και γραφείων, αφού οι

αγοραστές θα γνωρίζουν ότι είναι δυνατή η νομοθετική ρύθμιση για μείωση του ενοικίου που θα συμφωνήσει ο ιδιοκτήτης με τον ενοικιαστή.

8. Η ενοίκιαση ακινήτων είναι ήδη επιβαρυνμένη με αυστηρές και αναχρονιστικές νομοθεσίες, ενώ τα ενοίκια έχουν ήδη παγοποιηθεί με σχετικό διάταγμα του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως για τα επόμενα δύο χρόνια, γι' αυτό και η εφαρμογή νομοθετικής ρύθμισης για μείωση των ενοικίων θεωρείται αχρησία και επιβλαβής για την κτηματαγορά και την οικονομία γενικότερα.

Ο εκπρόσωπος της ΠΟΒΕΚ συμφώνησε με τις πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και επεσήμανε στις επιτροπές την ανάγκη άμεσης προώθησής της για ανακούφιση των ενοικιαστών ακινήτων, αναφέροντας περαιτέρω ότι και το κράτος έχει υποχρέωση να στηρίξει τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Ο Παγκύπριος Σύνδεσμος Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, με γραπτό υπόμνημά του που κατέθεσε στις επιτροπές, διατυπώνει τη διαφωνία του για την υιοθέτηση νομοθετικής ρύθμισης για μείωση του ύψους των ενοικίων των επαγγελματικών υποστατικών για τους ακόλουθους μεταξύ άλλων λόγους:

1. Η καθολική μείωση των ενοικίων θα πλήξει καίρια την πώληση ή/και εμπορία καταστημάτων και γραφείων, αφού η απόφαση για αγορά τέτοιων ακινήτων θα επηρεαστεί, δεδομένης της δυνατότητας μείωσης του ύψους του ενοικίου που θα συμφωνηθεί με νομοθετική ρύθμιση ανά πάσα στιγμή.
2. Ο περί Ενοικιοστασίου Νόμος παρέχει τη δυνατότητα στον ενοικιαστή να αποταθεί στο δικαστήριο για τον καθορισμό του δίκαιου ενοικίου που πρέπει να πληρώνεται σε σχέση με το ακίνητο και συναφώς να απαιτήσει μείωση του ενοικίου.
3. Η νομοθετική ρύθμιση για μείωση των ενοικίων ενδέχεται να είναι αντισυνταγματική ή/και να αντίκειται στο κοινοτικό κεκτημένο.
4. Με την προτεινόμενη ρύθμιση λαμβάνεται υπόψη μόνο η οικονομική κατάσταση των ενοικιαστών, χωρίς να λαμβάνεται καθόλου υπόψη αυτή των ιδιοκτητών ακινήτων, που σε κάποιες περιπτώσεις μπορεί να είναι πολύ χειρότερη από την οικονομική κατάσταση των ενοικιαστών.
5. Στον καθορισμό του ύψους των ενοικίων, όπως και σε άλλους τομείς της οικονομίας, εφαρμόζεται ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης. Συναφώς, δεδομένης της πληθώρας ξενοικιαστων υποστατικών, οι ιδιοκτήτες ακινήτων που είναι ενοικιασμένα παίρνουν τις αποφάσεις τους για πιθανή μείωση των ενοικίων σταθμίζοντας τις ανάγκες τους, χωρίς να τους το επιβάλλει ο νόμος.
6. Μεγάλος αριθμός ιδιοκτητών ακινήτων έχουν ήδη προβεί αυτοβούλως σε σημαντικές μειώσεις ενοικίων, προκειμένου να μη χαθεί ούτε ένας συνεπής ενοικιαστής, και με την ψήφιση της πρότασης νόμου θα κληθούν να προβούν σε περαιτέρω μείωση των ενοικίων κατά 25%.
7. Η υιοθέτηση της πρότασης νόμου θα δημιουργήσει ένα νέο κύμα μη εξυπηρετούμενων δανείων από ιδιοκτήτες ακινήτων που δε θα έχουν τη δυνατότητα να αποπληρώσουν τα δάνεια που συνήψαν υποθηκεύοντας τα υποστατικά και τα σπίτια τους, λόγω της μείωσης των εισοδημάτων τους από τα ενοίκια, με αποτέλεσμα να κινδυνεύουν να τα χάσουν.

Ο εκπρόσωπος της ΟΕΒ διαφώνησε με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου για τους ίδιους λόγους που αναφέρονται στο υπόμνημα του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών.

Ο εκπρόσωπος του ΚΣΙΑ δήλωσε στις επιτροπές πως ο σύνδεσμος δε διαφωνεί με τη μείωση των ενοικίων των ακινήτων, αλλά, όπως επισήμανε, το θέμα αυτό πρέπει να ρυθμιστεί από την ίδια την αγορά μέσω του νόμου της προσφοράς και της ζήτησης.

Ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Επιστημόνων Εκτιμητών και Συμβούλων Ακινήτων Κύπρου δήλωσε στις επιτροπές πως η νομοθετική ρύθμιση για μείωση των ενοικίων θα δημιουργήσει σοβαρές στρεβλώσεις στην αγορά, γι' αυτό και υποστήριξε πως ο καθορισμός των ενοικίων πρέπει να ρυθμιστεί μέσω του νόμου της προσφοράς και της ζήτησης.

Η FIABCI (Τμήμα Κύπρου) με γραπτό υπόμνημά της προς τις επιτροπές διατυπώνει τη θέση ότι διαφωνεί με τη διά νόμου επιβολή μείωσης στα ενοίκια. Ειδικότερα, όπως επισημαίνεται στο εν λόγω υπόμνημα, τα ενοίκια ρυθμίζονται από την προσφορά και τη ζήτηση, γι' αυτό και οποιαδήποτε επέμβαση στην ομαλή λειτουργία της αγοράς, εκτός του ότι είναι αντισυνταγματική, θα δημιουργήσει σοβαρές στρεβλώσεις. Στο ίδιο υπόμνημα αναφέρεται επίσης ότι πολλοί ιδιοκτήτες εδώ και αρκετούς μήνες έχουν ήδη προβεί σε σημαντικές μειώσεις ενοικίων, γεγονός που διαπιστώνεται και από σχετική έρευνα που έχει διενεργηθεί από το Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS Κύπρου). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας, όπως αναφέρεται, οι τιμές στα ενοίκια έχουν ήδη μειωθεί κατά μέσο όρο γύρω στο 15% τον τελευταίο χρόνο και η απόδοση προς τον ιδιοκτήτη του ακινήτου που ενοικιάζεται κυμαίνεται γύρω στο 4%, δηλαδή περίπου στο μισό του επιτοκίου που καταβάλλει ο ιδιοκτήτης στην τράπεζα για αποπληρωμή των δανείων του. Περαιτέρω, όπως επισημαίνεται στο ίδιο υπόμνημα, αναμένεται σημαντική αύξηση στη φορολογία ακίνητης ιδιοκτησίας

μετά την ψήφιση σχετικής νομοθεσίας, που θα επιβαρύνει αποκλειστικά τον ιδιοκτήτη του ακινήτου, γεγονός που θα μειώσει δραστικά τα όποια οφέλη πιθανόν να είχε από την ακίνητη περιουσία του, γι' αυτό και οι παράμετροι αυτοί πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπόψη.

Οι εκπρόσωποι του ΠΑΣΥΜΕ και του ΠΑΣΥΠΕ συμφώνησαν με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου.

Ο εκπρόσωπος του ΠΑΣΙΚΑ, αφού συμφώνησε με τις πρόνοιες της πρότασης νόμου, επισήμανε στις επιτροπές την ανάγκη ψήφισής της, αφού, όπως υποστήριξε, η μείωση των ενοικίων θα αποτρέψει το κλείσιμο μεγάλου αριθμού κέντρων αναψυχής.

Στο στάδιο της εξέτασης της πρότασης νόμου οι επιτροπές αποφάσισαν σε πρώτο στάδιο την τροποποίηση του κειμένου της, ώστε οι πρόνοιές της να εφαρμόζονται και για ακίνητη ιδιοκτησία που χρησιμοποιείται και για οικιστικούς σκοπούς. Επιπλέον, οι επιτροπές, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους στα πλαίσια της μελέτης του όλου θέματος, αποφάσισαν την περαιτέρω τροποποίηση του πρώτου αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου προς όφελος του ιδιοκτήτη του ακινήτου με την εισαγωγή σε αυτήν των ακόλουθων νέων προνοιών:

1. Για τον υπολογισμό του ποσοστού μείωσης του ποσού του ενοικίου, το οποίο προβλέπεται είτε στο υφιστάμενο ενοικιαστήριο έγγραφο είτε με βάση προφορική συμφωνία είτε με άλλο τρόπο, να λαμβάνονται υπόψη και να συμψηφίζονται τυχόν μειώσεις του καταβαλλόμενου ενοικίου που έγιναν ήδη κατά την περίοδο των έξι μηνών που προηγείται της ημερομηνίας από την οποία η εν λόγω πρόταση νόμου θα τεθεί σε ισχύ.
2. Στις περιπτώσεις που ο ενοικιαστής καταβάλλει το ενοίκιο που καθορίζεται από τις πρόνοιες της πρότασης νόμου ο ιδιοκτήτης του ακινήτου να μη δικαιούται να προβεί σε έξωση του ενοικιαστή, εκτός εάν αυτός καθυστερεί την πληρωμή του ενοικίου για σαράντα μέρες μετά την ημερομηνία που αυτό θα καθίσταται πληρωτέο ή αν παραβεί άλλους ουσιώδεις όρους της σύμβασης μίσθωσης.
3. Να καθοριστεί ότι ακίνητο περιλαμβάνει κτίριο υπό ή προς ενοικίαση ως κατοικία ή ως κατάσταση και περιλαμβάνει ακίνητο που ενοικιάζει το κράτος ή άλλος οργανισμός δημόσιου δικαίου.

Στα πλαίσια της περαιτέρω μελέτης των προνοιών του πρώτου αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου οι επιτροπές αποφάσισαν προκαταρκτικά να επανέλθουν στην αρχική θέση του εισηγητή της για εφαρμογή των προνοιών του τροποποιημένου κειμένου της μόνο για επαγγελματικούς σκοπούς. Παράλληλα, οι δύο επιτροπές, αφού έλαβαν υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν τους, αποφάσισαν την περαιτέρω τροποποίηση του πρώτου αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου με την τροποποίηση αριθμού προνοιών της, αλλά και την εισαγωγή επιπρόσθετων νέων προνοιών προς όφελος του ιδιοκτήτη, ώστε αυτή να γίνει πιο δίκαιη, ισορροπημένη και πιο αναλογική, προς όφελος τόσο των ενοικιαστών όσο και των ιδιοκτητών. Ειδικότερα, οι επιτροπές επέφεραν στο πρώτο αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης νόμου τις ακόλουθες τροποποιήσεις, οι οποίες ενσωματώθηκαν στο δεύτερο αναθεωρημένο κείμενό της:

1. Τροποποίησαν την πρόνοια με την οποία καθορίζεται το ύψος του ποσοστού μείωσης του ποσού του ενοικίου που καταβάλλεται για επαγγελματικούς σκοπούς για εξόφληση των συμβατικών υποχρεώσεων του ενοικιαστή στο 25%, έτσι ώστε να μειωθεί το πιο πάνω ποσοστό στο 20%.
2. Περαιτέρω, τροποποίησαν την πρόνοια σύμφωνα με την οποία για τον υπολογισμό του ποσοστού μείωσης του 20% του ποσού του ενοικίου θα λαμβάνονται υπόψη και θα συμψηφίζονται τυχόν μειώσεις του καταβαλλόμενου ενοικίου που έγιναν στην περίοδο των έξι μηνών που προηγείται της ημερομηνίας από την οποία η πρόταση νόμου θα τεθεί σε ισχύ, ώστε να επεκταθεί η πιο πάνω χρονική προθεσμία στους δεκαοκτώ μήνες που προηγούνται της ημερομηνίας αυτής.
3. Πρόσθεσαν σ' αυτό πρόνοια με την οποία, σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης ακινήτου δεν έχει επιβάλει οποιαδήποτε αύξηση στο ύψος του καταβαλλόμενου ενοικίου που δικαιούται ή έχει επιβάλει αύξηση μικρότερη του ανώτατου ορίου αύξησης ενοικίου που καθορίζεται στα διατάγματα του Υπουργικού Συμβουλίου του 2011, που εκδόθηκαν δυνάμει των προνοιών του περί Ενοικιοστασίου Νόμου κατά την περίοδο των δεκαοκτώ μηνών που προηγείται της ημερομηνίας που η εν λόγω πρόταση νόμου θα τεθεί σε ισχύ, να λαμβάνεται υπόψη και να συμψηφίζεται για τον καθορισμό του ποσοστού μείωσης του καταβαλλόμενου ενοικίου.
4. Τροποποίησαν περαιτέρω την πρόνοιά του σύμφωνα με την οποία, στις περιπτώσεις που ο ενοικιαστής καταβάλλει το ενοίκιο που καθορίζεται από τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, ο ιδιοκτήτης του ακινήτου δε δικαιούται να προβεί σε έξωση του ενοικιαστή, εκτός εάν αυτός καθυστερεί την πληρωμή του ενοικίου για σαράντα μέρες μετά την ημερομηνία που αυτό καθίσταται πληρωτέο ή αν παραβαίνει άλλους ουσιώδεις όρους της σύμβασης μίσθωσης, έτσι ώστε το χρονικό διάστημα καθυστέρησης καταβολής του ενοικίου πριν από την έξωση να επεκταθεί στους δύο μήνες και παράλληλα να προστεθεί σ' αυτήν πρόνοια με την οποία, σε περίπτωση που ο ενοικιαστής καθυστερεί

την πληρωμή του ενοικίου για περίοδο πέραν των δύο μηνών, να μη δικαιούται τη μείωση του ενοικίου που προβλέπεται στην εν λόγω πρόταση νόμου.

5. Τροποποίησαν περαιτέρω την πρόνοιά του με την οποία καθορίζεται η διάρκεια ισχύος του προτεινόμενου νόμου από την 1^η Μαΐου 2013 μέχρι τις 30 Απριλίου 2014, των δύο ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, ώστε η υπό αναφορά πρόταση νόμου με την ψήφισή της σε νόμο να ισχύσει για την περίοδο από την 1^η Ιουνίου 2013 και μέχρι τις 30 Μαΐου 2014.

Σε μεταγενέστερο στάδιο οι επιτροπές αποφάσισαν την περαιτέρω τροποποίηση του δεύτερου αναθεωρημένου κειμένου της πρότασης νόμου επιφέροντας σ' αυτό τις ακόλουθες τροποποιήσεις στο τρίτο αναθεωρημένο κείμενο:

1. Τροποποίησαν την πρόνοια της πρότασης νόμου με την οποία καθορίστηκε το ύψος του ποσοστού μείωσης του ποσού του ενοικίου που καταβάλλεται για επαγγελματικούς σκοπούς για εξόφληση των συμβατικών υποχρεώσεων του ενοικιαστή στο 20%, έτσι ώστε το ποσό του ενοικίου που προβλέπεται από οποιαδήποτε υφιστάμενη σύμβαση μίσθωσης ή οποιαδήποτε προφορική συμφωνία για επαγγελματικούς σκοπούς περιλαμβανομένης θέσμιας ενοικίασης, από την 1^η Ιουνίου 2013 και μέχρι τις 30 Μαΐου 2014, να μειώνεται κατά ποσοστό 20% επί του ενοικίου που καταβάλλεται από τον ενοικιαστή του ακινήτου για πλήρη εξόφληση των συμβατικών του υποχρεώσεων, στις περιπτώσεις που το ποσό του ενοικίου δεν υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000), και κατά 10% επί του ενοικίου που καταβάλλεται από τον ενοικιαστή του ακινήτου για πλήρη εξόφληση των συμβατικών του υποχρεώσεων, στις περιπτώσεις που το ποσό του ενοικίου υπερβαίνει τις δύο χιλιάδες ευρώ (€2.000).
2. Πρόσθεσαν σ' αυτήν πρόνοια σύμφωνα με την οποία, στις περιπτώσεις που ο ενοικιαστής ακινήτου δεν έχει καταβάλει το προβλεπόμενο ποσό του ενοικίου για τους δύο μήνες πριν από την ημερομηνία που η υπό αναφορά πρόταση νόμου τεθεί σε ισχύ, δε θα δικαιούται τη μείωση του ενοικίου που προβλέπεται στην εν λόγω πρόταση νόμου, εκτός εάν εξοφλήσει τις συμβατικές του υποχρεώσεις με την άμεση καταβολή των οφειλόμενων ενοικίων στον ιδιοκτήτη του ακινήτου. Συναφώς, οι επιτροπές αποφάσισαν την περαιτέρω τροποποίηση της πρόνοιας με την οποία προβλέπεται ότι, σε περίπτωση που ο ενοικιαστής ακινήτου καθυστερεί την πληρωμή του ενοικίου για περίοδο πέραν των δύο μηνών μετά την ημερομηνία από την οποία αυτό κατέστη πληρωτέο ή παραβαίνει άλλους ουσιώδεις όρους της σύμβασης μίσθωσης, δε θα δικαιούται τη μείωση του ενοικίου που προβλέπεται στην εν λόγω πρόταση νόμου και ο ιδιοκτήτης του ακινήτου θα δικαιούται να προβεί σε έξωση του ενοικιαστή, έτσι ώστε οι πρόνοια αυτή να αφορά μόνο την έξωση του ενοικιαστή.
3. Πρόσθεσαν σ' αυτήν πρόνοια με την οποία καθορίζεται ότι οι πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου δε θα τυγχάνουν εφαρμογής σε νέες συμβάσεις μίσθωσης ή σε οποιαδήποτε προφορική συμφωνία για επαγγελματικούς σκοπούς που συνολογήθηκαν ή συμφωνήθηκαν, ανάλογα με την περίπτωση για πρώτη φορά μετά την 1^η Σεπτεμβρίου 2012.

Στο τελικό στάδιο της εξέτασης της υπό αναφορά πρότασης νόμου, η κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις εισηγήθηκε στις επιτροπές την περαιτέρω τροποποίηση του τρίτου διαμορφωμένου κειμένου της πρότασης νόμου, ώστε οι πρόνοιές της να εφαρμόζονται και σε ακίνητη ιδιοκτησία που χρησιμοποιείται για οικιστικούς σκοπούς. Επιπρόσθετα, εισηγήθηκε την περαιτέρω τροποποίηση του τρίτου διαμορφωμένου κειμένου της πρότασης νόμου, έτσι ώστε να διαλαμβάνονται τα ακόλουθα:

1. Το ποσό του ενοικίου που προβλέπεται από οποιαδήποτε υφιστάμενη σύμβαση μίσθωσης ή οποιοδήποτε υφιστάμενο ενοικιαστήριο έγγραφο ή οποιαδήποτε υφιστάμενη προφορική συμφωνία για επαγγελματικούς ή οικιστικούς σκοπούς να μειωθεί:
  - α. κατά ποσοστό 20% επί του ενοικίου που καταβάλλεται από τον ενοικιαστή του ακινήτου για οικιστικούς σκοπούς για πλήρη εξόφληση των συμβατικών του υποχρεώσεων με μέγιστο ποσό μείωσης τα εκατόν είκοσι ευρώ (€120) και
  - β. κατά ποσοστό 20% επί του ενοικίου που καταβάλλεται από τον ενοικιαστή του ακινήτου για επαγγελματικούς σκοπούς για πλήρη εξόφληση των συμβατικών του υποχρεώσεων με μέγιστο ποσό μείωσης τα τετρακόσια ευρώ (€400).
2. Οι πρόνοιες της υπό συζήτηση πρότασης νόμου να εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής τους οποιοδήποτε συμβάσεις μίσθωσης ή οποιαδήποτε ενοικιαστήρια έγγραφα ή οποιαδήποτε προφορική συμφωνία συνολογήθηκε για πρώτη φορά μετά την 1^η Ιανουαρίου 2013, αντί μετά την 1^η Σεπτεμβρίου 2012 που καθορίστηκε στο τρίτο αναθεωρημένο κείμενο.
3. Η υπό αναφορά πρόταση νόμου με την ψήφισή της σε νόμο να ισχύσει για την περίοδο από τις 7 Ιουνίου 2013 και μέχρι τις 6 Ιουνίου 2014, των δύο ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, αντί για την περίοδο από την 1^η Ιουνίου 2013 μέχρι και τις 30 Μαΐου 2014.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υιοθέτησαν καταρχήν τις πιο πάνω θέσεις της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, γι' αυτό και διαμόρφωσαν ανάλογα τις πρόνοιες του τελευταίου διαμορφωμένου κειμένου της υπό συζήτηση πρότασης νόμου για σκοπούς προώθησής του στην ολομέλεια για συζήτηση και ψήφιση. Επιφυλάσσουν ωστόσο όλες οι πλευρές το δικαίωμά τους να τοποθετηθούν τελικά επί της πρότασης νόμου κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας διαμόρφωσαν τις πιο κάτω θέσεις:

1. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών και τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις δήλωσαν πως συμφωνούν με τις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με τα πιο πάνω και εισηγούνται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Ενοικιαζομένων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013».
2. Ο πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εμπορίου και Βιομηχανίας και τα μέλη των δύο επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, τα μέλη των επιτροπών βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών βουλευτές του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, του Ευρωπαϊκού Κόμματος και του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν στις πρόνοιες της υπό αναφορά πρότασης νόμου όπως αυτή έχει τελικά διαμορφωθεί κατά τη συζήτησή της στην ολομέλεια του σώματος.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών και η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εμπορίου και Βιομηχανίας υποβάλλουν στην ολομέλεια του σώματος την παρούσα έκθεση για τη λήψη τελικής απόφασης.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν τροπολογίες από τον κ. Άγγελο Βότση και όλοι θα τοποθετηθούν στην ολομέλεια.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Προχωρούμε με τις τροπολογίες του κ. Βότση. Παρακαλώ το γραμματέα να τις διαβάσει και θα ακολουθήσει στη συνέχεια ψηφοφορία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προτεινόμενες τροπολογίες του βουλευτή κ. Άγγελου Βότση

Γίνεται εισήγηση για τροποποίηση της πρότασης νόμου ως ακολούθως:

1. Με την προσθήκη στο τέλος του μακρού τίτλου αυτής της φράσης “ΓΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ”.
2. Με την τροποποίηση του συνοπτικού τίτλου αυτής με τη διαγραφή από αυτόν της λέξης “Ενοικιαζομένων” (πρώτη γραμμή) και την προσθήκη, αμέσως μετά τη λέξη “Ακινήτων” (δεύτερη γραμμή), της φράσης «Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς».
3. Με την τροποποίηση του άρθρου 2 αυτής ως ακολούθως:
  - (α) Με την τροποποίηση της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) αυτού ως ακολούθως:
    - (i) Με την αντικατάσταση του κειμένου αυτής που αρχίζει με τη φράση “(α) Το ποσό του ενοικίου” και τελειώνει με τη λέξη “μειώνεται:” (πρώτη μέχρι έβδομη γραμμή) με το ακόλουθο νέο κείμενο:

«(α) Το ποσό του ενοικίου του προβλεπόμενου από οποιαδήποτε υφιστάμενη σύμβαση μίσθωσης ή οποιοδήποτε υφιστάμενο ενοικιαστήριο έγγραφο ή οποιαδήποτε υφιστάμενη προφορική συμφωνία για επαγγελματικούς σκοπούς, περιλαμβανομένης θέσμιας ενοικίασης, από την 1^η Νοεμβρίου 2013 και μέχρι την 31^η Οκτωβρίου 2014, των δύο ημερομηνιών συμπεριλαμβανομένων, μειώνεται:».
    - (ii) Με τη διαγραφή της υποπαραγράφου (αα) αυτής.
    - (iii) Με τη διαγραφή από αυτήν της φράσης “(ββ) για επαγγελματικούς σκοπούς:”.

- (β) με την προσθήκη στο εδάφιο (2) αυτού, αμέσως μετά τη λέξη “συμφωνία” (τρίτη γραμμή), της φράσης “για επαγγελματικούς σκοπούς”.
- (γ) Με τη διαγραφή στο εδάφιο (3) αυτού των λέξεων “ως κατοικία ή” (δεύτερη γραμμή).
4. Με την τροποποίηση του άρθρου 4 αυτής με την προσθήκη, αμέσως μετά τη λέξη “ενοίκια” (τέταρτη γραμμή), της φράσης “για επαγγελματικούς σκοπούς”.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα αυτά τα πολύπλοκα που έχουν ακουστεί απλώς έχουν ένα στόχο, να αφαιρεθούν από το κοινό κείμενο στο οποίο έχουμε περίπου νομίζω καταλήξει τα ενοίκια που αφορούν οικιστικές αναπτύξεις. Αυτή είναι η έννοια αυτής της τροπολογίας, απλώς έπρεπε να το πούμε κομμάτι κομμάτι, για να εναρμονίζεται με τη νομοθεσία.

Εκείνο που θέλω να πω ελαφρώς επί της ουσίας -δε θα το αναπτύξουμε, γιατί δώσατε το λόγο και δεν πήρε κανένας το λόγο πριν- είναι ότι φαίνεται πως για τα όσα αφορούν τα επαγγελματικά υποστατικά την προηγούμενη βδομάδα έγινε μια προσπάθεια απ’ όλες τις πολιτικές δυνάμεις και νιώθω ότι έχουμε καταλήξει σ’ ένα κείμενο το οποίο σε πολύ μεγάλο βαθμό εκφράζει, αν είναι δυνατό, θα έλεγα, την πλειοψηφία των πολιτικών δυνάμεων με κάποιες μικρές επιφυλάξεις. Απ’ εκεί και πέρα, όσον αφορά τα ενοίκια τα οικιστικά, φαίνεται να υπάρχει μια διαφορά, γι’ αυτό έγινε η τροπολογία. Σας καλούμε να τη βάλετε σε ψηφοφορία.

Ο λόγος που επιμένουμε ότι δεν πρέπει να περιλαμβάνονται τα οικιστικά υποστατικά είναι ότι πιστεύουμε ότι η αγορά δίνει το δικαίωμα και τη δυνατότητα σε κάποιον να βρει φθηνότερο ενοίκιο σήμερα μετακινώντας την κατοικία του, όμως δεν είναι το ίδιο εύκολο αυτό να γίνει με τα επαγγελματικά υποστατικά. Όπως πολύ καλά όλοι γνωρίζουμε, εκεί υπάρχει το θέμα του αέρα, της φήμης του καταστήματος, οι προθήκες, οι ταμπέλες, είναι πολύ δύσκολο σήμερα κάποιος επαγγελματίας να μετακινηθεί από το επαγγελματικό του υποστατικό. Το οικιστικό θεωρούμε ότι είναι πιο εύκολο, γι’ αυτό έχουμε προβεί στη συγκεκριμένη τροπολογία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Ανδρέας Κυπριανού, βουλευτής Λεμεσού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε κι εμείς θα σχολιάσουμε την ουσία της πρότασης νόμου, διότι έχει γίνει μία συμφωνία, όμως παραμένουμε στη θέση μας τη γενική ότι δεν μπορείς να ρυθμίσεις την αγορά με νομοθεσίες. Θα υποστηρίξουμε τις τροπολογίες του κ. Άγγελου Βότση, γιατί πιστεύουμε ότι αυτές θα επιφέρουν ολιγότερη αναστάτωση στην αγορά, αλλά θα τηρήσουμε αποχή στην ψήφιση της πρότασης νόμου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να δώσω το λόγο στον κ. Λαμάρη και μετά στον κ. Σαρίκα.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Επί της τροπολογίας των συναδέλφων του Δημοκρατικού Κόμματος, κύριε Πρόεδρε. Εμείς δε θα υποστηρίξουμε την τροπολογία, ακριβώς γιατί θεωρούμε πως το πρόβλημα με τα ενοίκια είναι γενικό. Δεν είναι ειδικό, μόνο για τα επαγγελματικά υποστατικά, τα καταστήματα, τα γραφεία και όλα αυτά, αλλά η αγορά είχε στρεβλωθεί σε τέτοιο βαθμό, που συνεπήρε τα πάντα. Όμως, επειδή συνεχώς ακούμε το επιχείρημα ότι ήδη έχει γίνει οικειοθελώς και μάλιστα σε μεγαλύτερο βαθμό εκεί που έχει γίνει, εμείς δεν το αγγίζουμε. Μακάρι να έγινε και να ψηφίσουμε ένα νόμο τον οποίο να μην μπορεί να τον χρησιμοποιήσει κάποιος, γιατί δε θα τον έχει ανάγκη, αλλά δυστυχώς δεν είναι έτσι τα πράγματα, δεν έγινε.

Επίσης δε θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία, γιατί είναι απλοποίηση ότι το γραφείο ή το κατάστημα έχει αέρα, δεν μπορεί να μετακινηθεί, ενώ ο Κωστής Γιαννή ’πού το Καϊμακλί μπορεί να πάει στην Παλλουρκιώτισσα να πάρει τα πράματά του, να πλερώσει μεταφορικά κ.λπ. και τα σχολεία των κοπελλουδικιών του, για να πάει να βρει πιο φθηνό σπίτι. Δε συμβαίνουν αυτά τα πράγματα στην πράξη. Επομένως, το ελάχιστο που έχουμε να κάμουμε είναι να το ρυθμίσουμε για εκείνες τις περιπτώσεις που οι ιδιοκτήτες δυστυχώς δεν έχουν συνειδητοποιήσει τη δυσκολία που υπάρχει σήμερα και δεν προχώρησαν οικειοθελώς ή σε συνεννόηση με τον ενοικιαστή τους να βρουν κάποιες λύσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Σαρίκας, παρακαλώ.

Φ. ΣΑΡΙΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, ούτε εμείς θα υπερψηφίσουμε την τροπολογία του κ. Βότση, γιατί, ενώ όλοι διαπιστώνουμε ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει και τις επιχειρήσεις, αλλά και γενικά τους Κύπριους πολίτες, δεν είδαμε οι νόμοι της αγοράς να επιτυγχάνουν αυτό που λέμε “ελεύθερη αγορά”. Και θα φέρω ένα παράδειγμα για τα οικιστικά. Αν δούμε στη Λευκωσία και στη Λεμεσό τα διαμερίσματα για τους φοιτητές, οι τιμές είναι παράλογα υψηλές και, ακριβώς επειδή υπάρχει ζήτηση μεγάλη, οι ιδιοκτήτες εκμεταλλεύονται αυτή τη ζήτηση, για να επιβάλουν πολύ υψηλά ενοίκια, δημιουργώντας σοβαρότατα προβλήματα σε φτωχές οικογένειες που έχουν τα παιδιά τους να φοιτούν σε πανεπιστήμια στις δύο πόλεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Κουλίας και μετά ο κ. Συλλούρης.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ενός κακού δοθέντος μύρια έπονται! Η παρέμβαση η οποία επιχειρείται από το κοινοβουλευτικό σώμα νομίζω θα είναι όπως τις παρεμβάσεις που έκαμε ο κ. Αναστασιάδης στο Eurogroup, με τα πιστόλια στον κρόταφο. Δηλαδή όχι μόνο οι τροπολογίες που μπήκαν καλή τη πίστει να διορθώσουν τα πράγματα... Τίποτε δε θα διορθώσουν, διότι ο κόσμος ο οποίος είχε τα καταστήματά του και τα εκμίσθωνε και σήμερα αδειάζουν σωρηδόν... Έχει ανθρώπους που είναι άνεργοι και έχουν ένα ενοίκιο, εμείς θα πάμε να τους το μειώσουμε; Θα τους δίνουμε επίδομα μετά; Τι θα γίνει;

Το μόνο λογικό το οποίο μπορεί να γίνει είναι εκεί που υπάρχουν μακροχρόνιες μισθώσεις, των δεκαπέντε χρόνων... Να σας πω ένα παράδειγμα, η λεωφόρος Μακαρίου. Ήταν δώδεκα, δεκατέσσερις χιλιάδες το μήνα, διότι είχε δουλειά, δούλευαν και είναι δεκαπέντε χρόνια, έδωκε και ένα εκατομμύριο να μπει μέσα. Τώρα κρατά τον δέσμο ο ιδιοκτήτης και δεν τον αφήνει. Μα, καλά, πώς θα σε πκιερώσει, ρε κουμπάρε; Αφού δεν παίρνει! Εννά πάει πολλύν καιρό; Το πιο κλασικό παράδειγμα, χωρίς να είμαι υπέρ του κ. Σιακόλα, αλλά μπορώ να επικαλεστώ το παράδειγμα, διότι είναι τρανό και τραγικό παράδειγμα. Ήταν το Debenhams επί της Μακαρίου, πλήρωνε €700.000. Του είπε ο άνθρωπος: «Δεν μπορούμε, ρε κύριε. Να σου δώσω €200.000». «Όχι, δε δέχομαι, θέλω €600.000». Τυλίει τα, έφυεν ο κ. Σιακόλας. Εκατόν είκοσι εργαζόμενοι είναι γραμμένοι πάνω στη λίστα της κ. Αιμιλιανίδου.

Εκείνο που έπρεπε να γίνει στην πράξη είναι να δώσουμε το δικαίωμα είτε στο αρμόδιο δικαστήριο ή στα επαρχιακά δικαστήρια, ώστε να μπορούν οι πολίτες σήμερα, λόγω και των επιτευγμάτων των δικών μας εδώ, γιατί ψηφίσαμε τις νομοθεσίες, να μπορεί κάποιος κάτω από τις ειδικές περιστάσεις να αποστεινεται στο δικαστήριο και να υπάρχει λογική μείωση. Τώρα θα βάλουμε πέντε και δέκα και τι λογαριασμό θα εύρουμε... Αν είναι κουρείο ή πολυκατάστημα ή μικρό κατάστημα ή μεγάλο κατάστημα. Αυτή κι αν είναι στρέβλωση του όλου συστήματος! Και η επιχειρούμενη νομοθεσία θα προσθέσει πολλά πολλά κακά επί τούτου, γι' αυτό το σωστό και το πρότερον είναι να γίνει μια νομοθεσία η οποία να επιτρέπει σ' ένα δικαστήριο να προσαρμόζεται στις σημερινές μας τέχνες που κάναμε όλοι, όι να πει «μειώσ' τα τόσα». Ε, καλά, θα τον πκιερώννετε εσείς; Το δάνειο της τράπεζας ποιος θα το πληρώσει, κοπέλια; Το δάνειο της τράπεζας ποιος θα το πληρώσει; Τον τόκο ποιος θα τον πληρώσει; Τη δόση του ποιος θα την πληρώσει; Αυτά προς γνώσιν, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Δημήτρης Συλλούρης, παρακαλώ.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Να ξεκινήσω από την παρέμβαση του κ. Αδάμου και το επιχείρημα για κάποιο ο οποίος έχει και ενοικιάζει διαμέρισμα ή διαμερίσματα και έμεινε άνεργος ότι θα του στερήσουμε και το έσοδο του ενοικίου. Ακριβώς το ερώτημα είναι το εξής: Για εκείνο ο οποίος έμεινε άνεργος και πρέπει να πληρώνει ενοίκιο τι θα κάμουμε; Θα του πούμε να μην πληρώνει ενοίκιο; Ποιον από τους δύο πρέπει να σκεφτούμε, αν πρέπει να σκεφτούμε κάποιον και αν πρέπει να κάμουμε νομική παρέμβαση ή πολιτική παρέμβαση;

Θα δεχόμουν ως προσέγγιση την προσέγγιση του Δημοκρατικού Συναγερμού, ότι δεν πρέπει να παρεμβαίνουμε στην αγορά με νομοθετικές ρυθμίσεις και η αγορά να ρυθμίζει μόνη της. Μα, εδώ έχει έξι μήνες, αγαπητοί συνάδελφοι, που άλλο 'πού να ρυθμίζουμε την αγορά με νόμους δεν κάμνουμε! Θα δεχόμουν αυτό το επιχείρημά σας, αν λέγαμε: «Δε ρυθμίζουμε την αγορά με νόμους και, κύριε της τρόικας και κυρία κυβέρνησης και κύριε Συλλούρη, πηαίννετε ποτζειί 'πού ήρτετε!» Από την ώρα που δεν κάμνουμε τίποτε άλλο από το να ρυθμίζουμε την αγορά με νόμους, διότι η αγορά δεν μπόρεσε να διορθώσει ούτε το τραπεζικό μας σύστημα ούτε τα υπόλοιπα... Στο μείζον δηλαδή κάμνουμε παρέμβαση νομοθετική, στο έλασσον νομίζω δεν μπορεί να σταθεί η αρχή. Διαφορετικά, με την αρχή που βάλατε κάτω συμφωνώ απόλυτα και μακάρι να έρθει

η ώρα εκείνη που θα πούμε «η αγορά λειτουργεί και δεν παρεμβαίνουμε νομοθετικά»! Εφόσον παρεμβαίνουμε νομοθετικά, δεν μπορώ να υπερηφίσω την τροπολογία του Δημοκρατικού Κόμματος, του κ. Βότση, διότι ακριβώς είναι και μια αντιφατική προσέγγιση. Στα μεν λέει μπορούμε να παρέμβουμε και δεν υπάρχει αρχή να παρέμβουμε, όπως την έβαλε ο Δημοκρατικός Συναγερμός και σωστά, στα δε παρεμβαίνουμε, διότι κρίνουμε ότι υπάρχουν λόγοι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Εν διώ κανενού πά στα αφκιά. Ούτε εσένα σου έδωκα πά στα αφκιά, όταν έκαμες την εισήγηση αυτού ο οποίος έχει διαμέρισμα να μην του στερήσουμε άλλο εισόδημα, ενώ τον άνεργο που δεν έχει διαμέρισμα και πλερώνει ενοίκιο να τον βάλουμε να πλερώνει.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε σε ψηφοφορία για τες τροπολογίες του κ. Βότση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ποιος θέλει να μιλήσει; Ο κ. Κυπριανού;

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, μετά τα όσα έχουν ακουστεί, θα πρέπει και εμείς να τοποθετηθούμε.

Θεωρώ, κύριε Πρόεδρε, ότι μια λέξη έχει γίνει πολύ πιο έντονη ή δύο λέξεις καλύτερα έχουν γίνει πολύ πιο έντονες στη ζωή μας τους τελευταίους μήνες. Είναι η λέξη “ενοικιάζεται”, είναι και η λέξις “πωλείται”, για να μην πω και η λέξις “ξεπουλιέται”.

Σε μία περίοδο τέτοιας οικονομικής ύφεσης η αγορά στο συγκεκριμένο τομέα έχει αυτορρυθμιστεί. Δεν υπάρχουν ειδικές συνθήκες που χρειάζεται με βάση το δικαίωμα της ανάγκης να τις ρυθμίσεις. Αυτή εξάλλου ήταν και η τοποθέτηση του Γενικού Εισαγγελέα, της Γενικής Εισαγγελίας στην επιτροπή. Θα πρέπει να πω ότι ο κάθε ιδιοκτήτης ακινήτου σήμερα παρακαλεί να έχει έναν καλό ενοικιαστή -παρακαλεί να έχει έναν ενοικιαστή!- και στη συντριπτική τους πλειοψηφία τα ενοίκια έχουν ρυθμιστεί μεταξύ ιδιοκτητών και ενοικιαστών. Εκεί που ο ενοικιαστής είναι εγκλωβισμένος σε επαγγελματικό υποστατικό, γιατί ακριβώς έχει πληρώσει ή έχει δημιουργήσει φήμη και πελατεία...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ολοκληρώνω. Ολοκληρώνω!

Εκεί που έχει δημιουργήσει φήμη και πελατεία, έχει κάμει κεφαλαιουχική δαπάνη, κύριε Πρόεδρε, εκεί ακριβώς έχει τη διέξοδο, γιατί η νομοθεσία του παρέχει το δικαίωμα, με βάση τη νομοθεσία για το δικαίωμα ενοίκιο, να πάει στο δικαστήριο και να πάρει το δικαίωμα ενοίκιο. Αυτή η παρέμβαση στην αγορά θα δημιουργήσει τεράστια προβλήματα στην κτηματαγορά, που είναι η μόνη που υποφέρει σήμερα, αφού οι αξίες των ακινήτων έχουν υποβαθμιστεί, όλα τα ακίνητα είναι με ενυπόθηκα δάνεια, και δημιουργούνται επιπρόσθετα μη εξυπηρετούμενα και μη εξασφαλισμένα δάνεια.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Παπαγεωργίου, παρακαλώ.

Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, επιτρέψτε μου ένα σύντομο σχόλιο στον ισχυρισμό ότι η πρόταση νόμου αποτελεί στρέβλωση των μηχανισμών της αγοράς. Είναι ακριβώς το αντίθετο! Η αγορά έχει προσαρμοστεί στις νέες συνθήκες, οι ενοικιαστές και οι ιδιοκτήτες στις πλείστες των περιπτώσεων έχουν συμφωνήσει τροποποιήσεις. Αυτή η πρόταση νόμου αποβλέπει στο να διορθώσει μία στρέβλωση εκεί όπου ο ιδιοκτήτης, κόντρα στις συνθήκες της αγοράς, εκμεταλλεύεται το γεγονός ότι καλύπτεται από συμβόλαιο. Άρα, είναι διορθωτική της στρέβλωσης και όχι στρέβλωση. Δυστυχώς όμως, πρέπει να πω, όσον αφορά την απόρριψη της τροπολογίας που αποκλείει τα μη επαγγελματικά, ότι και στις περιπτώσεις αυτές ή κατά κύριο λόγο σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχει παγίδευση του ενοικιαστή σε εκείνες τις έστω λίγες περιπτώσεις που έχουν να κάμουν με κακό ιδιοκτήτη ή ιδιοκτήτη που δε δείχνει ευαισθησία στις νέες συνθήκες.

Άρα, συνοψίζοντας, επαναλαμβάνω, η αγορά αυτορρυθμίζεται. Στο βαθμό που δεν αυτορρυθμίζεται, είναι καθήκον της νομοθετικής εξουσίας να διορθώνει στρεβλώσεις.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Παράλληλα, να θυμίσουμε ότι υπάρχει και νόμος για 8% αύξηση κάθε δκυο χρόνια τζαι πολλοί ιδιοκτήτες επιμένουν επ' αυτού.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Δικαιούσαι να κάμεις τζαι μείωση, Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Και το αντίστροφο, ως το 14%.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θα πάμε τώρα στες τροπολογίες του κ. Βότση, για να ψηφίσουμε, και μετά στο συνολικό.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρώτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι πέντε, κύριε Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ο κ. Κουτσού τώρα το σήκωσε... Οκεί, είκοσι έξι.

Ήταν χαμηλά, κύριε Κουτσού, εν το είδα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Από την αρχή, κύριε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εντάξει, ρε παιδιά, τωρά... Ήταν έτσι το σιέρι! Πώς να το δω;

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μα, γιατί γίνεται φασαρία;

Αποχές;

Δεν υπάρχουν.

Λοιπόν...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, προφανώς η μέτρηση δεν ήταν η απόλυτα ορθή. Ζητούμε να ξαναμετρήσετε τους παρόντες βουλευτές.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, ζητώ το λόγο, αν γίνεται.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Γίνεται.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Νομίζω ότι σε αυτό το σώμα δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται τόσο ευτελή επιχειρήματα. Να πούμε την πραγματικότητα τζιαι, αν θέλουμε, αν θέλει το σώμα, να ξαναγίνει η ψηφοφορία, να την ξανακάμουμε.

Ο κ. Θεμιστοκλέους ήταν έξω από την αίθουσα. Επήαν εφέραν τον, για να συμμετάσχει στην ψηφοφορία. Να το πείτε αυτό το πράγμα, κύριε Τορναρίτη, τζιαι να μην λέτε ότι ήταν λάθος η μέτρηση που έγινε. Νομίζω ότι είναι προσβολή για την ολομέλεια της Βουλής, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Κυπριανού...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...είναι προσβολή για την ολομέλεια της Βουλής...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...να συμπεριφερόμαστε με αυτό τον τρόπο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ακούστε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έγινε μια ψηφοφορία, έχουμε αποτέλεσμα, προχωρούμε!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει τόσα σοβαρά προβλήματα αυτός ο τόπος, που, συμφωνώ με το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, πρέπει αυτό το σώμα να εκπέμπει μία σοβαρότητα. Ούτε να προσπαθούμε όπως τα μικρά παιδιά να γελάσει, που παίζουν με τα ππιριλλιά, ο ένας του άλλου, αλλά υπήρχε μία σύγχυση. Και ποια είναι αυτή η σύγχυση; Έγινε η καταμέτρηση από τη γραμματεία και ελέχθη "είκοσι έξι" και "είκοσι πέντε" και κάποιος είπε "είκοσι έξι-είκοσι έξι". Είναι όντως γεγονός ότι την ώρα της ψηφοφορίας -και θέλουμε να 'μαστε ειλικρινείς μεταξύ μας- ο συνάδελφος ο κ. Θεμιστοκλέους ήταν εκτός της αιθούσης. Δε ζητούμε ξανά ψηφοφορία γιατί ο κ. Θεμιστοκλέους ήταν εκτός, αλλά παρακαλούμε το σώμα, εάν συμφωνούμε, να γίνει ψηφοφορία, γιατί υπήρχε σύγχυση στην καταμέτρηση.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ένα λεπτό, ένα λεπτό!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...αν επιτρέπεται...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, δεν επιτρέπεται!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

...μια απλή καταμέτρηση του πόσοι είμαστε μέσα στην αίθουσα δείχνει ποιο είναι το αποτέλεσμα. Έγινε τζιαι λάθος στην ψηφοφορία προηγουμένως, έκαμε λάθος εις τη μέτρηση ο κ. Μιχαηλίδης. Εγώ λέω να επαναληφθεί η ψηφοφορία τζιαι εννά δείτε πάλι ότι θα είναι είκοσι έξι-είκοσι πέντε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Να το ξανακάμουμε.

Λοιπόν, εφόσον συμφωνεί το ΑΚΕΛ, να ξανακάμουμε ψηφοφορία, διότι, είτε ήταν μέσα είτε ήταν έξω, εγώ τον βλέπω τον Ανδρέα, έσαι 'πού την αρχή που εν' μέσα. Αν του έτυχε κάτι τζι έβκην ένα λεπτό έξω, εν σημαίνει ότι δεν είναι παρών στη συνεδρία.

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Όχι, Πρόεδρε! Να φύουμεν τζι εμείς από την αίθουσα!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, το ίδιο μπορεί να συμβεί και σε σας, κυρία Χαραλαμπίδου. Μη δημιουργείτε πρόβλημα! Για όνομα του Θεού!

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Έσαι κανονισμούς η Βουλή! Έσαι κανονισμούς η Βουλή!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εντάξει. Αφού δημιουργείται πρόβλημα από τη μισή Βουλή δαμαί! Τι θέλεις να πεις;

Λοιπόν, ξανά ψηφοφορία!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ του νομοσχεδίου; Υπέρ του...

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Της τροπολογίας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπέρ της τροπολογίας, συγγνώμη, υπέρ της πρώτης τροπολογίας του Δημοκρατικού Κόμματος.

Μέτρηννε καλά, ρε Ανδρέα!

(Γελώντας)

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Μα, εγώ φταίω τωρά;

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

Α. ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ:

Κύριε Μιχαηλίδη, μαζί σας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννιά μαζί μου, κύριε Θεμιστοκλέους, τζιαι εφτά του ΔΗΚΟ, είκοσι έξι, ναι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έν' είκοσι έξι.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μέτρα ξανά, ρε Ανδρέα!

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Εφτά ένι του ΔΗΚΟ, Αβέρωφ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Είκοσι έξι.

Πόσοι είναι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μηδέν.

Λοιπόν, παίζει ρόλο η ψήφος του Προέδρου;

(Γέλια)

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η πρώτη τροπολογία απορρίπτεται.

Αν έπαιζε η ψήφος του Προέδρου, ήτουν να περάσει, αλλά δεν το γνωρίζω αυτό!

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της δεύτερης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η δεύτερη τροπολογία απορρίπτεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τρίτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η τρίτη τροπολογία απορρίπτεται.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της τέταρτης τροπολογίας;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι έξι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με είκοσι έξι ψήφους υπέρ, είκοσι έξι εναντίον και ουδεμίαν αποχή, η τέταρτη τροπολογία απορρίπτεται.

Δεύτερη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Προοίμιο. Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ειδικές διατάξεις για την ενοικίαση ακινήτου διαρκούς της οικονομικής κρίσης. Άρθρο 2.

Επίλυση διαφορών. Άρθρο 3.

Διάρκεια ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ των άρθρων 1 έως 4;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τηρούν αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα, πάλι έν' πενήντα δύο.

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι αποχές, τα άρθρα 1 έως 4 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση της πρότασης νόμου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ενοικιαζομένων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ της πρότασης νόμου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι τηρούν αποχή;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, μία εναντίον και είκοσι αποχές, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Προχωρούμε. Τα θέματα υπ' αριθμόν 4, 5 και 6 είναι εξ αναβολής, έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Εννά αποβάλλω κανένα βουλευτή!

«Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013», «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) (Αρ. 2) Κανονισμοί του 2013» και «Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Μεταφορά Αγαθών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013».

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, τα θέματα υπ' αριθμόν 4, 5 και 6 έχουν κοινή έκθεση, αλλά, επειδή έχει προκύψει ένα τεχνικό ζήτημα σε σχέση με το υπ' αριθμόν 5 θέμα, θα ζητήσουμε μία αναβολή, έτσι ώστε να παραπεμφθεί στην επιτροπή Οικονομικών και να εξεταστεί το συγκεκριμένο ζήτημα...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιο δυνατά, ρε Νικόλα!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ζητούμε αναβολή, για να παραπεμφθεί το υπ' αριθμόν 5 θέμα στην επιτροπή Οικονομικών και πάλι, για να εξεταστούν κάποια τεχνικά ζητήματα. Και, επειδή είναι συνδεδεμένα τα θέματα υπ' αριθμόν 4, 5 και 6, ζητούμε αναβολή και για τα τρία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, παρακαλώ οι πλευρές να τοποθετηθούν για την αναβολή που ζητείται.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός συμφωνεί...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πιο δυνατά! Εν σε ακούω!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, είναι καλά, ναι, να επιβάλετε την τάξη, για να ακούτε!

Ο Δημοκρατικός Συναγερμός...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Τωρά πε μου πώς θα επιβάλλεται, που... Πόσες φορές να κάμω διακοπή και να σας πω...

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

...συμφωνεί με την αναβολή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Γιάννος και ο κ. Βαρνάβα;

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε μαζί σας ότι προσπαθείτε να επιβάλετε πρώτα απ' όλα την τάξη, αλλά συμφωνούμε και με την αναβολή.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, τα θέματα υπ' αριθμόν 4, 5 και 6 αναβάλλονται.

Το υπ' αριθμόν 7 θέμα είναι «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Νίκος Νικολαΐδης

Άγγελος Βότσης

Νίκος Κουτσού

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Περδίκης

Μάριος Μαυρίδης

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Ανδρέας Μιχαηλίδης

Πάμπρος Παπαγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Οκτωβρίου 2013. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών [Υπηρεσία Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ)].

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση της υποπαραγράφου (6) της παραγράφου 5 του Δέκατου Παραρτήματος του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, ώστε να αντικατασταθεί η αναφορά που γίνεται στα άρθρα 5Α και 5Β του περί Αποδείξεων Νόμου, τα οποία έχουν καταργηθεί.

Σύμφωνα με την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το υπό αναφορά νομοσχέδιο, αλλά και τα όσα δήλωσαν οι αρμόδιοι εκπρόσωποι της Υπηρεσίας ΦΠΑ κατά τη συζήτηση του θέματος, στη σχετική υποπαραγραφο του Δέκατου Παραρτήματος της βασικής νομοθεσίας αναφέρεται το εξής: «Δήλωση που περιέχεται σε έγγραφο που παράγεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή δεν είναι δεκτή ως απόδειξη σε πολιτική ή ποινική διαδικασία παρά μόνο σύμφωνα με τα άρθρα 5Α και 5Β του περί Αποδείξεων Νόμου».

Η νομοθετική ρύθμιση η οποία προτείνεται, που είναι κυρίως νομοτεχνικής φύσεως, για σκοπούς ορθότερης εφαρμογής της νομοθεσίας είναι αναγκαία, καθότι τα άρθρα 5Α και 5Β του περί Αποδείξεων Νόμου έχουν καταργηθεί με σχετικές τροποποιήσεις της εν λόγω νομοθεσίας και συνεπώς η πιο πάνω αναφερόμενη παράγραφος του περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας Νόμου, η οποία παραπέμπει σε καταργηθέντα άρθρα, πρέπει να αντικατασταθεί.

Συναφώς, με το υπό αναφορά νομοσχέδιο προτείνεται η αντικατάσταση της ειδικότερης αναφοράς στα καταργηθέντα άρθρα 5Α και 5Β με μία γενικότερη αναφορά στις διατάξεις του περί Αποδείξεων Νόμου.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την ψήφιση του υπό αναφορά νομοσχεδίου σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του Δέκατου Παραρτήματος του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 8 θέμα είναι «Ο περί Μετονομασίας του Γραφείου Προγραμματισμού Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για το νομοσχέδιο «Ο περί Μετονομασίας του Γραφείου Προγραμματισμού Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Νίκος Νικολαΐδης

Άγγελος Βότσης

Νίκος Κουτσού

Μάριος Μαυρίδης

Γιώργος Περδίκης

Μαρία Κυριακού

Μη μέλη της επιτροπής:

Γιάννος Λαμάρης

Ανδρέας Μιχαηλίδης

Πάμπρος Παπαγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 7 και 14 Οκτωβρίου 2013. Στα πλαίσια της πρώτης συνεδρίασης παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής εκπρόσωποι του Γραφείου Προγραμματισμού.

Σκοπός του υπό συζήτηση νομοσχεδίου είναι η μετονομασία του Γραφείου Προγραμματισμού σε “Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης”, ώστε να αποδίδεται καλύτερα το εύρος των νέων καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του.

Ειδικότερα, με το πιο πάνω νομοσχέδιο προβλέπεται όπως οπουδήποτε και σε οποιοδήποτε νόμο ή κανονισμούς γίνεται αναφορά στο Γραφείο Προγραμματισμού, αντί αυτής να θεωρείται ότι γίνεται αναφορά στη Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Συντονισμού και Ανάπτυξης.

Στο στάδιο της συζήτησης του υπό αναφορά νομοσχεδίου, η διευθύντρια του Γραφείου Προγραμματισμού ανέφερε ότι η ανάγκη για μετονομασία του εν λόγω γραφείου προκύπτει από την αλλαγή στα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές του, τα οποία εστιάζονται σε τρεις βασικούς πυλώνες επικεντρωμένους στην υλοποίηση ευρωπαϊκών προγραμμάτων, στο συντονισμό ως προς την εφαρμογή των προνοιών του Μνημονίου Συναντίληψης και στην προσπάθεια για επανεκκίνηση και ανάπτυξη της οικονομίας. Σύμφωνα με την ίδια εκπρόσωπο η πολιτική εποπτεία του γραφείου θα ασκείται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Σημειώνεται ότι τα μέλη της επιτροπής ζήτησαν περαιτέρω διευκρινίσεις σε ό,τι αφορά τη δομή και τη γενικότερη λειτουργία του γραφείου όπως αυτή προκύπτει από τα νέα καθήκοντα και αρμοδιότητές του, καθώς και την κατάθεση στοιχείων σε σχέση με το βαθμό συνεισφοράς και απορρόφησης κονδυλίων από τα ευρωπαϊκά διαρθρωτικά ταμεία. Συναφώς, η αρμόδια λειτουργός δεσμεύτηκε να καταθέσει τα εν λόγω στοιχεία στην επιτροπή.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, ομόφωνα εισηγείται την ψήφιση του υπό συζήτηση νομοσχεδίου σε νόμο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Μετονομασία του Γραφείου Προγραμματισμού. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 και 2;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Μετονομασίας του Γραφείου Προγραμματισμού Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Το υπ' αριθμόν 9 θέμα είναι «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Άμυνας για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Γιώργος Βαρνάβα, πρόεδρος

Χρίστος Μέσης

Σωτήρης Σαμψών

Νεόφυτος Κωνσταντίνου

Ανδρέας Μιχαηλίδης

Γεώργιος Προκοπίου

Αριστοτέλης Μισός

Νίκος Κουτσού

Κώστας Κώστα

Ζαχαρίας Κουλίας

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο σε συνεδρία της, που πραγματοποιήθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2013. Στη συνεδρίαση αυτή κλήθηκαν και παρευρέθηκαν ενώπιον της επιτροπής ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου Άμυνας συνοδευόμενος από υπηρεσιακούς παράγοντες, εκπρόσωποι του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Φρουράς (ΓΕΕΦ) και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, έτσι ώστε να καταστεί δυνατή, ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού, η προαγωγή στον ανώτατο βαθμό των αξιωματικών της Εθνικής Φρουράς, δηλαδή στο βαθμό του αντιστράτηγου, του διορισθέντος δυνάμει των διατάξεων της υπό αναφορά βασικής νομοθεσίας ως Υπαρχηγού της Εθνικής Φρουράς αξιωματικού βαθμού υποστράτηγου, νοουμένου ότι με το διορισμό του ο εν λόγω αξιωματικός θα κατέχει τη δεύτερη τη τάξει θέση της ιεραρχίας του στρατεύματος.

Σύμφωνα με τους εκπροσώπους του Υπουργείου Άμυνας και την εισηγητική έκθεση που συνοδεύει το νομοσχέδιο, με βάση το άρθρο 10 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ο Αρχηγός και ο Υπαρχηγός της Δύναμης διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο με τέτοιους όρους και προϋποθέσεις όπως αυτό ήθελε ορίσει. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει ειδικότερα ότι ο Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς φέρει το βαθμό του

αντιστράτηγου ή του υποστράτηγου, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε ορίσει, και είναι αξιωματικός του στρατού που υπηρετεί με απόσπαση στη Δύναμη, δυνάμει του περί Στρατού της Δημοκρατίας Νόμου του 1990, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, ο Υπαρχηγός της Εθνικής Φρουράς ασκεί μέσα στα πλαίσια του νόμου αυτού τα καθήκοντα που του ανατίθενται από τον Αρχηγό της Εθνικής Φρουράς και εκτελεί όλες τις αρμοδιότητες του Αρχηγού της Εθνικής Φρουράς, όταν αυτός απουσιάζει ή κωλύεται για οποιοδήποτε λόγο να εκτελεί τις αρμοδιότητές του.

Το Υπουργείο Άμυνας με βάση τα ίδια στοιχεία, αφού έλαβε υπόψη ότι η θέση του Υπαρχηγού της Εθνικής Φρουράς είναι η δεύτερη τη τάξει θέση της ιεραρχίας του στρατεύματος, έχει την άποψη ότι ο αξιωματικός ο οποίος διορίζεται στη θέση αυτή, για να εκτελεί τις αρμοδιότητές του, όπως αυτές καθορίζονται στο προαναφερθέν άρθρο, πρέπει να κατέχει τον ανώτατο προβλεπόμενο βαθμό αξιωματικού του Στρατού της Δημοκρατίας, δηλαδή το βαθμό του αντιστράτηγου. Περαιτέρω, σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο, μόνο η μία από τις δύο προβλεπόμενες θέσεις Αντιστράτηγου του Στρατού της Δημοκρατίας δυνατόν να πληρωθεί, δεδομένου ότι η άλλη θέση κατέχεται από τον Αρχηγό της Δύναμης.

Υπό το φως των πιο πάνω, το Υπουργείο Άμυνας έκρινε σκόπιμη την κατάθεση του νομοσχεδίου στη Βουλή με το οποίο προτείνεται η τροποποίηση του περί Εθνικής Φρουράς Νόμου, έτσι ώστε να διασφαλίζεται σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου ή κανονισμού ότι η δυνάμενη να πληρωθεί, σύμφωνα με τον περί Προϋπολογισμού Νόμο, θέση Αντιστράτηγου θα καταλαμβάνεται από το διοριζόμενο από το Υπουργικό Συμβούλιο Υπαρχηγό της Εθνικής Φρουράς και ο διοριζόμενος, σε περίπτωση που φέρει το βαθμό του υποστράτηγου, θα προάγεται με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου στο βαθμό του αντιστράτηγου.

Οι εκπρόσωποι του ΓΕΕΦ συμφώνησαν με τις πρόνοιες του προτεινόμενου νόμου.

Ο εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας δήλωσε πως η προτεινόμενη τροποποίηση δε δημιουργεί οποιαδήποτε συνταγματικά προβλήματα.

Στα πλαίσια της μελέτης του νομοσχεδίου, μέλη της επιτροπής ζήτησαν πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις από τους κυβερνητικούς αρμοδίους σε σχέση με την προτεινόμενη ρύθμισή.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Άμυνας, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθετεί κατά πλειοψηφία τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή του σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος του, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».

Τα μέλη της επιτροπής βουλευτές της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις επιφυλάχθηκαν να τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου κατά τη συζητήσή του στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Το ΑΚΕΛ θα τοποθετηθεί στην ολομέλεια.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, απλά εμείς θα τηρήσουμε αποχή στο συγκεκριμένο νομοθέτημα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Υπάρχει άλλος που θέλει να πει κάτι;

Όχι.

Δεύτερη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 10 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, υπάρχει θέμα αποχής.

Πόσοι τάσσονται υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς εναντίον, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαεννέα αποχές, τα άρθρα 1 και 2 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Τριάντα ένας.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δεκαεννέα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με τριάντα μία ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και δεκαεννέα αποχές, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Τα θέματα υπ' αριθμόν 10 και 11 έχουν κοινή έκθεση και τιτλοφορούνται «Ο περί Δομικών Προϊόντων Νόμος του 2013» και «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών για το νομοσχέδιο «Ο περί Δομικών Προϊόντων Νόμος του 2013» και για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013»

Παρόντες:

Γιάννος Λαμάρης, πρόεδρος

Νίκος Νουρής

Στέλλα Μισιαούλη Δημητρίου

Σοφοκλής Φυττής

Χρίστος Μέσης
Ανδρέας Κυπριανού
Κυριάκος Χατζηγιάννης

Φειδίας Σαρίκας
Γιώργος Πεردίκης

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών μελέτησε το πιο πάνω νομοσχέδιο και τους πιο πάνω κανονισμούς σε τρεις συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου και στις 3 και 10 Οκτωβρίου 2013. Στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής κλήθηκαν και παρευρέθηκαν εκπρόσωποι του Υπουργείου Εσωτερικών, του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του Τμήματος Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων, του Τμήματος Γεωλογικής Επισκόπησης, του Τμήματος Αναπτύξεως Υδάτων και της Υπηρεσίας Μεταλλείων του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος, της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, του Πανεπιστημίου Κύπρου, των εργοδοτικών οργανώσεων ΟΕΒ και ΚΕΒΕ, του Επιστημονικού Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ), του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και του Παγκύπριου Συνδέσμου Σκυροποιών. Ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας, παρ' όλο που κλήθηκε, δεν εκπροσωπήθηκε στη συνεδρία της επιτροπής.

Σκοπός του νόμου που προτείνεται είναι η θέσπιση νομοθεσίας για τον καθορισμό όρων σχετικά με τη διαθεσιμότητα και διάθεση στην αγορά δομικών προϊόντων, με την κατάρτιση κανόνων αναφορικά με την έκφραση των επιδόσεων των δομικών προϊόντων σε σχέση με την προοριζόμενη χρήση τους, καθώς και για την εφαρμογή του κοινοτικού Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9^{ης} Μαρτίου 2011 για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της Οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου.

Ειδικότερα, με τις πρόνοιες του νομοσχεδίου προβλέπονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Καθορίζεται το Υπουργείο Εσωτερικών ως η αρμόδια αρχή για την εφαρμογή της προτεινόμενης νομοθεσίας για τα δομικά προϊόντα και την εποπτεία της αγοράς.
2. Καθορίζονται οι αρμοδιότητες της κοινοποιούσας αρχής, ο ρόλος του Κυπριακού Οργανισμού Προώθησης Ποιότητας αναφορικά με τις δραστηριότητες των οργανισμών τεχνικής αξιολόγησης και των κοινοποιημένων οργανισμών, οι διαδικασίες που απαιτούνται και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τον ορισμό οργανισμού τεχνικής αξιολόγησης ή την κοινοποίηση κοινοποιημένου οργανισμού, καθώς και οι υποχρεώσεις των κοινοποιημένων οργανισμών.
3. Ρυθμίζεται η εποπτεία της αγοράς δομικών προϊόντων με τον καθορισμό μεταξύ άλλων των σχετικών εξουσιών της αρμόδιας αρχής και των εξουσιοδοτημένων λειτουργιών.
4. Καθορίζονται τα αδικήματα και οι ποινές που επισύρει η διάπραξη αυτών.

Σκοπός των προτεινόμενων κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται με βάση το άρθρο 59 του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου [Νόμος αρ. 30(I) του 2002, όπως τροποποιήθηκε έκτοτε], είναι η κατάργηση των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) Κανονισμών του 2003.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή από τους κυβερνητικούς αρμοδίους, η θέσπιση με τον προτεινόμενο νόμο νέου νομικού πλαισίου στον τομέα των δομικών προϊόντων κρίνεται αναγκαία, επειδή ο πιο πάνω κοινοτικός κανονισμός έχει καταργήσει και αντικαταστήσει την Οδηγία 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21^{ης} Δεκεμβρίου 2013 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά τα προϊόντα του τομέα των δομικών κατασκευών.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η εν λόγω Οδηγία είχε ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία με τη θέσπιση του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου [Νόμος αρ. 30(I) του 2002, όπως τροποποιήθηκε έκτοτε] και των περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) Κανονισμών του 2003.

Συναφώς, όπως αναφέρεται στα εν λόγω στοιχεία, για σκοπούς συμβατότητας με τον εν λόγω κοινοτικό κανονισμό, κρίνεται επίσης αναγκαία η κατάργηση των υπό αναφορά κανονισμών, καθώς και η τροποποίηση του περί των Βασικών Απαιτήσεων που πρέπει να πληρούν Καθορισμένες Κατηγορίες Προϊόντων Νόμου, ώστε να μην εμπόδισαν πλέον στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου τα προϊόντα δομικών κατασκευών. Με βάση τα ίδια στοιχεία, τη σχετική τροποποίηση στο βασικό νόμο θα επιφέρει σχετικό διάταγμα που θα εκδώσει δυνάμει του άρθρου 60 αυτού ο Υπουργός Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Τέλος, σύμφωνα με τα στοιχεία που κατατέθηκαν στην επιτροπή, η θέσπιση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 305/2011 στοχεύει στη διασφάλιση της αξιοπιστίας των τεχνικών πληροφοριών που παρουσιάζονται σε σχέση με τις αποδόσεις δομικών προϊόντων κατά τη διάθεση των εν λόγω προϊόντων στην αγορά.

Σημειώνεται ότι ο υπό αναφορά κοινοτικός κανονισμός έχει άμεση ισχύ στην εθνική έννομη τάξη από την 1^η Ιουλίου 2013, ενώ το υπό αναφορά νομοσχέδιο και οι υπό αναφορά κανονισμοί κατατέθηκαν στη Βουλή στις 29 Αυγούστου και στις 19 Σεπτεμβρίου 2013, αντίστοιχα.

Στο στάδιο της μελέτης του νομοσχεδίου, η επιτροπή εξέφρασε επιφυλάξεις σε σχέση με την πρόνοιά του που προβλέπει ότι οι οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας σχετικά με δομικό προϊόν που διατίθεται στην αγορά θα είναι μόνο στην ελληνική γλώσσα. Συναφώς, μετά την τελευταία συνεδρία της επιτροπής το Υπουργείο Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη τις πιο πάνω επιφυλάξεις της, με επιστολή που απέστειλε σε αυτήν εισηγήθηκε την τροποποίηση του προτεινόμενου νόμου, ώστε οι εν λόγω οδηγίες και πληροφορίες να αναγράφονται στο σύνολό τους τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, υιοθέτησε την αναφερόμενη πιο πάνω εισήγηση του Υπουργείου Εσωτερικών για τροποποίηση του νομοσχεδίου και διαμόρφωσε ανάλογα το κείμενό του.

Όλες οι πλευρές που κλήθηκαν και παρευρέθηκαν στην επιτροπή υιοθέτησαν τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου και των κανονισμών.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Εσωτερικών, κατά πλειοψηφία του προέδρου και των μελών της βουλευτών των κοινοβουλευτικών ομάδων ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις και του Δημοκρατικού Συναγερμού, καθώς και του μέλους της βουλευτή του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις του νομοσχεδίου, όπως αυτό έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με την πιο πάνω απόφασή της, καθώς και των κανονισμών και εισηγείται στη Βουλή την ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και την έγκριση των κανονισμών.

Το μέλος της επιτροπής βουλευτής της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος και το μέλος της βουλευτής του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών δήλωσαν πως θα τοποθετηθούν επί των προνοιών του νομοσχεδίου και των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Όμως από εδώ θα κάμω μια παρατήρηση. Φαίνεται ότι και το ΔΗΚΟ θα τοποθετηθεί υπέρ. Όμως από τη θέση μου θα κάμω μια παρατήρηση, την οποία έκανα και στην επιτροπή και ζητήσαμε και κάποιες εξηγήσεις από το Υπουργείο Εσωτερικών. Η φρασεολογία η οποία χρησιμοποιείται είναι από μεταφράσεις των κανονισμών και των Οδηγιών που έρχονται από την Ευρώπη. Να σας πω ότι η ελληνική γλώσσα είναι μια από τις πιο πλούσιες γλώσσες του κόσμου. Το να χρησιμοποιούνται απλές μεταφράσεις των αγγλικών ή γερμανικών όρων δε δίδουν σαφή εικόνα. Και οι όροι “Κοινοποιούσα Αρχή”, “Κοινοποιημένος Οργανισμός” και “κοινοποίηση”, που γράφει στο νομοσχέδιο, δε δίδουν σαφή εικόνα, ώστε να καταλαβαίνει ο άλλος μεταφράζοντας τη λέξη “notify” από τα αγγλικά. Επομένως, θα το ψηφίσουμε μεν... Κάναμε προσπάθεια να βρεθούν πιο απλές, πιο επεξηγηματικές λέξεις και δυστυχώς οι κύριοι του Υπουργείου Εσωτερικών επιμένουν ότι έτσι μας ήρθε και είναι από μεταφράσεις που κάνουν στις Βρυξέλλες. Αυτό το πράγμα δεν το δεχόμαστε. Και συμβαίνει και σε άλλα νομοσχέδια που μεταφράζουν Οδηγίες, κανονισμούς κ.λπ. και πρέπει να το προσέξει η εκτελεστική εξουσία.

Λοιπόν, το ΔΗΚΟ τοποθετήθηκε υπέρ.

Οι Οικολόγοι;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Υπέρ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Δεύτερη ανάγνωση του υπ’ αριθμόν 10 νομοσχεδίου, κύριε Μιχαηλίδη.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Ερμηνεία. Άρθρο 2.

Πεδίο εφαρμογής. Άρθρο 3.

Σκοπός του παρόντος Νόμου. Άρθρο 4.

- Γλώσσα δήλωσης επιδόσεων και σήμανσης CE. Άρθρο 5.
- Οδηγίες και πληροφορίες ασφάλειας. Άρθρο 6.
- Κοινοποιούσα Αρχή. Άρθρο 7.
- Παρακολούθηση Οργανισμών Τεχνικής Αξιολόγησης και Κοινοποιημένων Οργανισμών. Άρθρο 8.
- Ανάκληση ορισμού ή κοινοποίησης. Άρθρο 9.
- Ιεραρχική προσφυγή κατά της απόφασης ανάκλησης διορισμού ή κοινοποίησης. Άρθρο 10.
- Αίτηση ορισμού ή κοινοποίησης. Άρθρο 11.
- Απαιτήσεις για τους Οργανισμούς Τεχνικής Αξιολόγησης και τους Κοινοποιημένους Οργανισμούς. Άρθρο 12.
- Υποχρεώσεις Κοινοποιημένων Οργανισμών. Άρθρο 13.
- Εποπτεία της αγοράς. Άρθρο 14.
- Εξουσίες αρμόδιας αρχής. Άρθρο 15.
- Εξουσίες εξουσιοδοτημένων λειτουργών. Άρθρο 16.
- Εμπιστευτικότητα πληροφοριών. Άρθρο 17.
- Αγορά δειγμάτων προϊόντος. Άρθρο 18.
- Ένταλμα εισόδου και έρευνας υποστατικών. Άρθρο 19.
- Ένταλμα λήψης δειγμάτων προϊόντος. Άρθρο 20.
- Αίτηση για διάταγμα επιστροφής προϊόντων. Άρθρο 21.
- Ειδοποίηση συμμόρφωσης και λήψη μέτρων. Άρθρο 22.
- Συμμορφούμενα δομικά προϊόντα που, παρά τη συμμόρφωση, παρουσιάζουν κίνδυνο. Άρθρο 23.
- Παραβάσεις. Άρθρο 24.
- Επιβολή διοικητικού προστίμου. Άρθρο 25.
- Επιβολή προστίμων. Άρθρο 26.
- Ποινικά αδικήματα. Άρθρο 27.
- Ιεραρχική προσφυγή εναντίον απόφασης ή/και μέτρων της αρμόδιας αρχής. Άρθρο 28.
- Αποζημιώσεις για λήψη εσφαλμένων μέτρων εποπτείας της αγοράς. Άρθρο 29.
- Προστασία των λειτουργών της αρμόδιας αρχής από πολιτική ή ποινική δίωξη. Άρθρο 30.
- Αρμοδιότητες και υποχρεώσεις αρμόδιας αρχής. Άρθρο 31.
- Διορισμός εξουσιοδοτημένων λειτουργών. Άρθρο 32.
- Έκδοση κανονισμών. Άρθρο 33.
- Διατάγματα. Άρθρο 34.
- Συνεργασία με άλλες αρμόδιες αρχές. Άρθρο 35.
- Ανάθεση υπεργολαβίας. Άρθρο 36.
- Εκπροσώπηση στη Μόνιμη Επιτροπή Δομικών Κατασκευών. Άρθρο 37.
- Συμβουλευτική Επιτροπή Δομικών Κατασκευών. Άρθρο 38.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 38;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 38 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση του νομοσχεδίου.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Δομικών Προϊόντων Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση όπως το νομοσχέδιο ψηφιστεί σε νόμο;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, το νομοσχέδιο ψηφίζεται σε νόμο.

Υπάρχει οποιαδήποτε ένσταση στην έγκριση των υπ' αριθμόν 11 κανονισμών;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, οι κανονισμοί εγκρίνονται.

Το υπ' αριθμόν 12 θέμα είναι η απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2012 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2012 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

Παρόντες:

Γεώργιος Γεωργίου, πρόεδρος

Ειρήνη Χαραλαμπίδου

Αριστοτέλης Μισός

Γεώργιος Προκοπίου

Μαρία Κυριακού

Φειδίας Σαρίκας

Πάμπος Παπαγεωργίου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησεως Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών μελέτησε την πιο πάνω απόφαση σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 17 Σεπτεμβρίου και στις 8 Οκτωβρίου 2013.

Με την εν λόγω απόφαση της Βουλής τίθεται προς έγκριση ο τελικός απολογισμός για το έτος 2012, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2012.

Όπως είναι γνωστό, σύμφωνα με το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο Γενικός Λογιστής της Δημοκρατίας ως ο καθ' ύλην αρμόδιος διευθύνει και επιβλέπει κάθε λογιστική εργασία η οποία είναι σχετική με τα χρηματικά διαθέσιμα και το λοιπό ενεργητικό της Δημοκρατίας και επίσης αποδέχεται και διενεργεί κάθε πληρωμή χρημάτων που αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία. Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του συντάγματος, η δημοσιονομική έκθεση, που αποτελεί τον τελικό απολογισμό εκάστου οικονομικού έτους, κατατίθεται εντός τριών μηνών από τη λήξη του έτους αυτού στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση.

Η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας, η οποία παρευρέθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, ανέφερε μεταξύ άλλων ενώπιον της επιτροπής ότι η δημοσιονομική έκθεση αποτελεί σημαντικό μέρος της λογοδοσίας, η οποία παρουσιάζει τις οικονομικές καταστάσεις της Δημοκρατίας για το έτος 2012, ώστε να υποβοηθήσει το κοινοβούλιο και τους πολίτες να εξετάσουν πως δαπανούνται τα χρήματα του φορολογούμενου πολίτη και από πού αντλείται ο δανεισμός, αυξάνοντας έτσι τη διαφάνεια των δημόσιων λογαριασμών.

Η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2012, η οποία ολοκληρώθηκε στις 19 Μαρτίου 2013, κατατέθηκε ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων στις 16 Μαΐου 2013 λόγω των γνωστών γεγονότων του Μαρτίου 2013 και αφορά τον τελικό απολογισμό των οικονομικών συναλλαγών του δημόσιου τομέα για το έτος 2012 και ετοιμάστηκε στη βάση των εισπράξεων και των πληρωμών, δηλαδή περιλαμβάνει όλα τα ποσά τα οποία εισπράχθηκαν και πληρώθηκαν κατά το υπό εξέταση έτος. Περαιτέρω, σύμφωνα και με τη σχετική εισηγητική έκθεση που συνοδεύει τη δημοσιονομική έκθεση για το 2012, αυτή αποτελείται από το μέρος Α' που αφορά τις οικονομικές καταστάσεις που καλύπτουν τα υπουργεία και τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους και από το μέρος Β' που αφορά την υλοποίηση του προϋπολογισμού και επίσης καλύπτει τα υπουργεία και τις ανεξάρτητες υπηρεσίες του κράτους. Ειδικότερα, σε αυτήν περιλαμβάνονται ο λογαριασμός εισπράξεων και πληρωμών, η κατάσταση ενεργητικού και παθητικού, οι σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι πίνακες που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού. Σ' αυτήν περιλαμβάνονται επίσης καταστάσεις για το δανεισμό, τα μεταβιβάσιμα γραμμάτια, τα δάνεια για συγχρηματοδοτούμενα έργα, τις εγγυήσεις που παρέχει το κράτος, τα δάνεια που παραχωρήθηκαν από το δημόσιο ταμείο και τα γραμμάτια του δημοσίου.

Επιπρόσθετα, αναλύονται σε άλλες καταστάσεις της δημοσιονομικής έκθεσης τα χρηματικά διαθέσιμα, οι εκτός προϋπολογισμού λογαριασμοί, όπως προκαταβολές και καταθέσεις, τα καθυστερημένα έσοδα και οι εκκρεμείς οφειλές και άλλα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Επίσης, παρουσιάζονται οι συνδρομές ή η συμμετοχή του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς.

Σύμφωνα με την εν λόγω δημοσιονομική έκθεση, καθώς και με τα συμπληρωματικά στοιχεία που τη συνοδεύουν, προκύπτουν μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Το έλλειμμα από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες, που προέκυψε από τις οικονομικές πράξεις που έγιναν το 2012, ανήλθε σε €500 εκατομ. σε σύγκριση με €972,6 εκατομ. το 2011, ενώ είχε προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €757,6 εκατομ. Μετά τη συμπερίληψη και των καθαρών πληρωμών για εξυπηρέτηση δημόσιου χρέους, το έλλειμμα για το 2012 ανήλθε σε €1.146,9 εκατομ., σε σύγκριση με €1.487,9 εκατομ. το 2011. Λαμβάνοντας υπόψη και τις αναλήψεις και αποπληρωμές δανείων που έγιναν κατά τη διάρκεια του 2012, το έλλειμμα ανήλθε σε €288 εκατομ., σε σύγκριση με €682 εκατομ. το 2011, ενώ είχε προϋπολογιστεί έλλειμμα ύψους €1.368,8 εκατομ. Συνεπώς, το έλλειμμα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση των αποθεματικών σε ποσό ύψους €20.311 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2012, σε σύγκριση με ποσό ύψους €19.123 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2011. Τα αποθεματικά επηρεάστηκαν επίσης από την κίνηση σε επενδυτικές και χρηματοδοτικές δραστηριότητες.
Η μείωση του ελλείμματος του 2012, σε σύγκριση με το έλλειμμα για το έτος 2011, οφείλεται κυρίως στους πιο κάτω λόγους:
  - α. Την αύξηση των αναλήψεων δανείων εξωτερικού σε €2.110,0 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με το ποσό των €791,0 εκατομ. το 2011.
  - β. Τη μείωση των κοινωνικών παροχών σε €1.039,1 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με το ποσό των €1.233,2 εκατομ. το 2011.
  - γ. Τη μείωση των μεταβιβάσεων εσωτερικού σε €722,3 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με το ποσό των €852,2 εκατομ. το 2011.
  - δ. Τη μείωση των δαπανών για έργα σε €257,3 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με το ποσό των €389,4 εκατομ. το 2011.
2. Τα κρατικά έσοδα ανήλθαν σε ποσό ύψους €7.969,9 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με ποσό ύψους €7.326,7 εκατομ. το 2011, δηλαδή αυξήθηκαν κατά 8,8%, ενώ τα προϋπολογισθέντα ανήλθαν στο ποσό των €7.740,3 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με το ποσό των €6.609,2 εκατομ. το 2011, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των εσόδων 103% το 2012, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 111% το 2011. Ειδικότερα, τα έσοδα/εισπράξεις του έτους 2012 προέρχονταν κυρίως από έμμεσους φόρους κατά 34%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 38% το 2011, και άμεσους φόρους κατά 26%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 28% το 2011.
3. Οι κρατικές δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνουν τις δαπάνες του Πάγιου Ταμείου, τις τακτικές και τις αναπτυξιακές δαπάνες, ανήλθαν σε ποσό ύψους €8.257,8 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με ποσό ύψους €8.008,7 εκατομ. το 2011, αυξήθηκαν δηλαδή κατά 3,1%, ενώ οι προϋπολογισθείσες δαπάνες ανήλθαν σε €9.109,1 εκατομ. το 2012, σε σύγκριση με το ποσό των €8.988,3 εκατομ. το 2011, σημειώθηκε δηλαδή ποσοστό υλοποίησης των δαπανών 91% το 2012, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 89% το 2011. Ειδικότερα, οι δαπάνες/πληρωμές του έτους 2012 προέρχονταν κυρίως από δαπάνες προσωπικού κατά 32%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 33% το 2011, από μεταβιβάσεις κατά 25%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 30% το 2011, από λειτουργικές δαπάνες κατά 11%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 13% το 2011, από αποπληρωμές δανείων κατά 16%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 8% το 2011, από εξυπηρέτηση δημόσιου χρέους κατά 8%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 7% το 2011, και από κεφαλαιουχικές δαπάνες κατά 5%, σε σύγκριση με ποσοστό ύψους 7% το 2011.
4. Ο προϋπολογισμός για το έτος 2012 προνοούσε δαπάνες συνολικού ύψους €8.770,3 εκατομ. Κατά τη διάρκεια του έτους εγκρίθηκαν συμπληρωματικές πιστώσεις ύψους €338,8 εκατομ. που προήλθαν από συμπληρωματικούς προϋπολογισμούς ύψους €84,8 εκατομ. και πρόσθετες πιστώσεις από το Πάγιο Ταμείο της Δημοκρατίας ύψους €254 εκατομ., οι οποίες δεν απαιτούν κατάθεση συμπληρωματικών προϋπολογισμών. Κατά συνέπεια, οι συνολικές εγκριθείσες δαπάνες ανήλθαν για το 2012 στο ποσό των €9.109,1 εκατομ., σε σύγκριση με το ποσό των €8.988,3 το 2011.
5. Τα καθυστερημένα έσοδα σημείωσαν αύξηση από €1.577,7 εκατομ. την 31^η Δεκεμβρίου 2011 σε €1.687,6 εκατομ. στο τέλος του 2012 ή, σε ποσοστό, αύξηση κατά 7% και αφορούσαν κυρίως ποσό €967,5 εκατομ. στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, σε σύγκριση με το ποσό των €971,6 εκατομ. το 2011, ποσό €345,6 εκατομ. στο Τμήμα Τελωνείων και Υπηρεσία ΦΠΑ, σε σύγκριση με το ποσό των

€282,8 εκατομ. το 2011, και ποσό ύψους €190,1 εκατομ. στο Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, σε σύγκριση με το ποσό των €167,9 εκατομ. το 2011.

6. Η κατάσταση ενεργητικού και παθητικού παρουσιάζει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που οφείλονται από το κράτος την 31^η Δεκεμβρίου 2012. Στην κατάσταση αυτή τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία της κυβέρνησης περιλαμβάνουν €2,8 δις (2011: €0,9 δις) σε μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία περιλαμβάνουν €2 δις σε επενδύσεις που αφορούν κυρίως τη συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο της Λαϊκής Τράπεζας και άλλων εταιρειών και €580 εκατομ. (2011: €1,2 δις) σε κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, κυρίως τραπεζικά υπόλοιπα. Οι υποχρεώσεις της κυβέρνησης την 31^η Δεκεμβρίου 2012 ύψους €23,7 δις (2011: €21,2 δις) περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:
- α. €14,1 δις (2011: €11,3 δις) δάνεια, από τα οποία τα €4,4 δις (2011: €3 δις) αφορούν χρεόγραφα αναπτύξεως, €4,2 δις (2011: €4,8 δις) αφορούν ευρωπαϊκά μεσοπρόθεσμα γραμμάτια, €2,5 δις (2011: €590 εκατομ.) αφορούν το ρωσικό δάνειο, €1,4 δις (2011: €1,5 δις) αφορούν το δάνειο από την Κεντρική Τράπεζα.
  - β. €1,2 δις (2011: €1,2 δις) δανεισμό υπό τη μορφή γραμματίων του δημοσίου.
  - γ. €7,6 δις (2011: €7,5 δις) επενδύσεις ειδικών ταμείων, όπως το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων κ.ά.
  - δ. €0,8 δις άλλες υποχρεώσεις, όπως δάνεια για συγχρηματοδοτούμενα έργα, υπόλοιπα ειδικών ταμείων, καταθέσεις/πιστωτικά υπόλοιπα κλπ.

Η κυβέρνηση έχει συνεπώς καθαρό παθητικό των χρηματοοικονομικών στοιχείων και υποχρεώσεων ύψους €20,3 δις (2011: €19,1 δις) ή 113,5% του ΑΕΠ.

7. Ο συνολικός δανεισμός (γραμμάτια δημοσίου, επενδύσεις ειδικών ταμείων και δανεισμός μείον εξοφλητικά αποθέματα) αυξήθηκε το 2012 κατά €2.504 εκατομ. Το ποσό αυτό χρησιμοποιήθηκε κατά κύριο λόγο για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Λαϊκής Τράπεζας (€1.796 εκατομ.), τη χρηματοδότηση του ελλείμματος από λειτουργικές και επενδυτικές δραστηριότητες (2012: €500 εκατομ., 2011: €972 εκατομ.), την εξυπηρέτηση του δημόσιου χρέους (2012: €647 εκατομ., 2011: €515 εκατομ.) και την αύξηση των δανείων που παραχωρήθηκαν (2012: €51 εκατομ., 2011: €153 εκατομ.). Οι πράξεις αυτές χρηματοδοτήθηκαν εν μέρει και από τα τραπεζικά υπόλοιπα του κράτους (2012: μείωση κατά €565 εκατομ.).

Επιπρόσθετα, η Γενική Λογίστρια της Δημοκρατίας δήλωσε, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα όσον αφορά τα δημόσια οικονομικά στοιχεία και γεγονότα που αντικατοπτρίζονται στη δημοσιονομική έκθεση για το 2012:

1. Η ύφεση στην οικονομία το 2012 ανήλθε στο 2,4% του ΑΕΠ.
2. Το δημοσιονομικό έλλειμμα ανήλθε στο 6,3% του ΑΕΠ.
3. Οι άνεργοι έφθασαν τις 52.000 ή ποσοστό 11,8% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού.
4. Το δημόσιο χρέος ανήλθε σε ποσοστό 85,8% του ΑΕΠ.
5. Οι εισπράξεις από τις φορολογίες είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την κατάσταση στην οικονομία και κατά συνέπεια αντανakλούν την πορεία της απασχόλησης, των εσόδων και της κερδοφορίας των επιχειρήσεων.
6. Οι δημόσιες δαπάνες αντικατοπτρίζουν την επίπτωση της οικονομικής δραστηριότητας αναφορικά με τομείς δαπανών, όπως είναι οι κοινωνικές ασφαλίσεις, καθώς και τις πολιτικές αποφάσεις της κυβέρνησης.
7. Τον Ιούλιο του 2012 η κυβέρνηση απέκτησε το 84% του εκδοθέντος μετοχικού κεφαλαίου της Λαϊκής Τράπεζας. Ως αντίτιμο εκδόθηκαν κρατικά ονομαστικά χρεόγραφα ονομαστικής αξίας €1,8 δις, τα οποία παρουσιάζονται στον πίνακα δανεισμού.
8. Τον Ιούλιο του 2012 άρχισε επίσης η διαπραγμάτευση του Μνημονίου Συναντίληψης με την τρόικα, εφόσον η κυπριακή οικονομία δεν μπορούσε να αντλήσει δανεισμό από τις αγορές.

Σύμφωνα με την ίδια, τα γνωστά γεγονότα τα οποία έχουν επισυμβεί το Μάρτιο του 2013 στο Eurogroup έχουν ουσιαστική σύνδεση με αυτές τις οικονομικές καταστάσεις του 2012, αλλά δεν έχουν συμπεριληφθεί οποιεσδήποτε επιπτώσεις, καθότι αυτές είχαν ήδη ολοκληρωθεί και υπογραφεί από τις 19 Μαρτίου 2013, δηλαδή από πριν την εν λόγω συνεδρία του Eurogroup, και ως εκ τούτου τα γεγονότα αυτά θα καταγραφούν με πλήρη επεξήγηση στις οικονομικές καταστάσεις για το έτος 2013.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Παρακολούθησης Σχεδίων Αναπτύξεως και Ελέγχου Δημόσιων Δαπανών, αφού έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία που κατατέθηκαν ενώπιόν της, για εκπλήρωση της συνταγματικής υποχρέωσής της που πηγάζει από το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας ομόφωνα εισηγείται στην ολομέλεια του σώματος την έγκριση της απόφασης για τον τελικό απολογισμό, όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2012.

Τέλος, με την ευκαιρία αυτή και ειδικότερα όσον αφορά το θέμα των ενοικίων που καταβάλλει η Κυπριακή Δημοκρατία για κάλυψη των αναγκών στέγασης των δημόσιων υπηρεσιών, η επιτροπή καλεί το Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία Οικονομικών και Συγκοινωνιών και Έργων όπως προβούν άμεσα στην υιοθέτηση ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδιασμού και στη λήψη εκείνων των αναγκαίων μέτρων για μείωση των ποσών των ενοικίων που καταβάλλονται ή/και στην υιοθέτηση άλλων υπαλλακτικών λύσεων για στέγαση των κυβερνητικών υπηρεσιών.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Δεν υπάρχουν.

Παρακαλώ το γραμματέα να διαβάσει την απόφαση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, προνοείται ότι εντός τριών μηνών από της λήξεως του οικονομικού έτους κατατίθεται στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση ο τελικός απολογισμός.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2012 αντικατοπτρίζει τα πραγματικά έσοδα και τις πραγματικές δαπάνες που αναφέρονται στο λογαριασμό εισπράξεων και πληρωμών που διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2012.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ η δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2012 παρουσιάζει τις πραγματικές οικονομικές καταστάσεις και τις καταστάσεις που αφορούν την υλοποίηση του προϋπολογισμού για το 2012.

ΚΑΙ ΕΠΕΙΔΗ, σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο υπό αναφορά τελικός απολογισμός πρέπει να υποβληθεί για έγκριση από τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Για όλους αυτούς τους λόγους η Βουλή των Αντιπροσώπων με την απόφασή της αυτή εγκρίνει τον τελικό απολογισμό για το έτος 2012 όπως αυτός παρουσιάζεται στη δημοσιονομική έκθεση για το έτος 2012.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση της απόφασης;

(Κτυπά τη σφύρα.)

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, η απόφαση εγκρίνεται.

Το υπ' αριθμόν 13 θέμα αποσύρεται από την εκτελεστική εξουσία.

Ερχόμαστε τώρα στην πρόταση νόμου που έχουμε κηρύξει επείγουσα στην αρχή της συνεδρίας και τιτλοφορείται «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013». Η έκθεση θεωρείται αναγνωσθείσα.

(Η σχετική έκθεση)

Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Οικονομικών και Προϋπολογισμού για την πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013»

Παρόντες:

Νικόλας Παπαδόπουλος, πρόεδρος

Γιάννος Λαμάρης

Άγγελος Βότσης

Γάμπος Παπαγεωργίου

Πρόδρομος Προδρόμου

Νίκος Νικολαΐδης

Μάριος Μαυρίδης

Νίκος Κουτσού

Μαρία Κυριακού

Γιώργος Περγίδης

Σταύρος Ευαγόρου

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού μελέτησε την πιο πάνω πρόταση νόμου, η οποία κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. Αβέρωφ Νεοφύτου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού, Γιάννο Λαμάρη εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις, Νεόφυτο Κωνσταντίνου εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Κόμματος, Γιώργο Βαρνάβα εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ, Δημήτρη Συλλούρη εκ μέρους του Ευρωπαϊκού Κόμματος, Γιώργο Περδίκη εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων Περιβαλλοντιστών, Νίκο Κουτσού της Συμμαχίας Πολιτών και Ζαχαρία Κουλία, βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου, στη σημερινή συνεδρία της ολομέλειας και κηρύχθηκε επείγουσα αυθημερόν.

Σκοπός της πρότασης νόμου είναι η τροποποίηση του περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμου, ώστε ως νέα ημερομηνία μέχρι την οποία υπόχρεο πρόσωπο, εφόσον προβεί σε διευθέτηση των φορολογικών του οφειλών, θα επωφελείται έκπτωσης ύψους δέκα τοις εκατόν (10%) να καθορισθεί η 5^η Νοεμβρίου 2013.

Όπως είναι γνωστό, με βάση τις διατάξεις της υφιστάμενης νομοθεσίας υπόχρεο πρόσωπο το οποίο προέβη σε διευθέτηση της φορολογικής του οφειλής τουλάχιστον τριάντα ημερολογιακές μέρες πριν τη λήξη της νομικής του υποχρέωσης είχε δικαίωμα σε έκπτωση ύψους δέκα τοις εκατόν (10%) επί του οφειλόμενου φόρου.

Σημειώνεται ότι η προθεσμία εντός της οποίας υπήρχε η δυνατότητα άσκησης του εν λόγω δικαιώματος έληξε στις 16 Οκτωβρίου 2013.

Υπό το φως των πιο πάνω, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού υιοθετεί τους σκοπούς και τις επιδιώξεις της υπό συζήτηση πρότασης νόμου και γι' αυτό ομόφωνα εισηγείται στη Βουλή την ψήφισή της σε νόμο, αφού τροποποιηθεί ο τίτλος της, ώστε να αναφέρεται ως «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013».

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Βασικά το θέμα είναι να επεκταθεί η περίοδος κατά την οποία όσοι πληρώνουν το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας θα επωφελούνται έκπτωσης 10% μέχρι τις 5 Νοεμβρίου.

Υπάρχουν ομιλητές επί θέματος αρχής;

Ο κ. Γιώργος Περδίκης.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να συγχαρώ τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού και τον κ. Αβέρωφ προσωπικά, γιατί είχε την πρωτοβουλία, έστω και την τελευταία στιγμή, στο συν ένα, να δοθεί αυτή η μικρή παράταση, για να διευκολυνθεί η πληρωμή του φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας, παρά τις γνωστές διαφωνίες που έχουμε σε σχέση με τον τρόπο που έχει καταλήξει αυτή η διαδικασία. Όμως έχω έναν προβληματισμό: Ακούγοντας σήμερα τον κ. Πούφο σε διάφορες εκπομπές, φαίνεται ότι αυτοί που δεν έχουν μέχρι σήμερα πληρώσει, οι περισσότεροι, είναι εταιρείες και είναι συνήθως αυτοί που θα μπορούσαν να είχαν πληρώσει ως τώρα. Οι μικροί έχουν πληρώσει, οι περισσότεροι. Έχω λοιπόν τον προβληματισμό, που τον θέτω, αν θέλετε, και ως προφορική τροπολογία, να βάλουμε ένα πλαφόν, δηλαδή να ισχύει αυτό για οφειλόμενο φόρο που δεν ξεπερνά, ας πούμε, τα €1.000.

(Μη ευκρινή σχόλια από την πτέρυγα του Δημοκρατικού Συναγερμού)

Αντιλαμβάνομαι, κύριοι συνάδελφοι... Να δώσουμε το κίνητρο σε όλους, αλλά δίνοντας το κίνητρο σε όλους αφαιρούμε έσοδα από την Κυπριακή Δημοκρατία. Έσοδα τα οποία στην τελική, όπως λεν και οι νεαροί, θα τα πληρώσουμε όλοι οι υπόλοιποι, επειδή δεν τα έχει πληρώσει η άλφα εταιρεία που έχει τους λογιστές και θα μπορούσε να τα είχε πληρώσει ως τώρα ή ο βήτα μεγαλόσχημος μεγαλοϊδιοκτήτης. Δεν έχω ισχυρή άποψη. Το καταθέτω ως προβληματισμό, αν θέλετε. Αν υπάρχει η ομόφωνη διάθεση να το περάσουμε, να βάλουμε ένα πλαφόν, εισηγούμαι τα €1.000 οφειλόμενο φόρο.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Καλωσορίζουμε και τον κ. Υπουργό Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Λακκοτρύπη, ο οποίος ήρθε να παρακολουθήσει πόσοι θα μιλήσουμε, τι θα πούμε και πόσοι θα μείνουμε για το θέμα του τουρισμού.

Ο κ. Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, αυτή η πρόταση νόμου έχει συνυπογραφεί από όλες τις πλευρές της Βουλής, παρ' όλο που η κάθε πλευρά της Βουλής κατά τη συζήτηση αυτής της πρότασης νόμου είχε διαφορετικές απόψεις, όλοι

με τα επιχειρήματά τους. Κατανοώ τη συλλογιστική του συναδέλφου του κ. Περδίκη, έχει τη δική της λογική. Όμως εμείς που είμαστε ένα από τα υπόλοιπα άλλα κόμματα που έχουν προσυπογράψει αυτή την πρόταση νόμου δεν το πράξαμε ούτε για τον άλφα ούτε για τον βήτα ούτε για τον γάμα. Έχουμε παρατηρήσει μια πρωτόγνωρη και πρωτοφανή θετική συμπεριφορά της κοινωνίας, μια συνειδητή συμπεριφορά του απλού πολίτη, του απλού φορολογούμενου από όλες τις τάξεις τις κοινωνικές. Μπροστά στον κίνδυνο να καταρρεύσει η οικονομία, από τα υστερήματά τους και όχι από τα περισσεύματά τους πλήρωσαν και μας έχουν εκπλήξει θετικά όλους, αφού εισπράχθηκαν σε χρόνο ρεκόρ €85 εκατομ. από μια ομολογουμένως από όλους μας χαρακτηρισθείσα σκληρή φορολογία. Η πρόταση νόμου αποσκοπεί στο να δοθεί για ακόμα καμιά δεκαπενταριά μέρες το κίνητρο της έκπτωσης ύψους 10%, σε μια προσπάθεια τόσο για διευκόλυνση των πολιτών, αλλά και για την εκπλήρωση του στόχου που έχουμε δεσμευτεί στους δανειστές μας, για να εισπράξουμε από αυτό το φόρο €100 εκατομ.

Επειδή είχαμε την ευκαιρία το πρωί να το κουβεντιάσουμε και με το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, θεωρώ ότι οποιαδήποτε αλλαγή του ποδαριού τώρα μπορεί να εμπερικλείει -δεν είμαι νομικός- και πιθανούς κινδύνους. Μπορεί κάποιος νομικός να πει «μα, πώς κάμνεις διάκριση και γιατί τα €1.000 και όχι τα €1.001;». Και, αντιλαμβάνεστε, να πάμε να ανατρέψουμε ένα νόμο που είναι και δέσμευσή μας, παρ' όλο που κατανοώ τη συλλογιστική του συναδέλφου, είναι πολύ επικίνδυνο. Θα ήθελα να παρακαλέσω το συνάδελφο, εάν συμμερίζεται αυτούς τους προβληματισμούς, όπως κατανοώ κι εγώ τη συλλογιστική και τη λογική του επιχειρήματος, να αποσύρει αυτή την τροπολογία του και να κλείσει το θέμα. Όπως έχουν προσυπογράψει όλα τα κόμματα και οι μεμονωμένοι βουλευτές, να κλείσει το θέμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, έχω σειρά για πέντε συναδέλφους να μιλήσουν, αλλά θα τους δώσω το λόγο μέχρι τα δύο λεπτά. Θα μετρούμε!

Ο κ. Κουτσού είναι πρώτος, μετά είναι ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, μετά ο κ. Γιώργος Βαρνάβα, ο κ. Γιάννος Λαμάρης και ο κ. Ζαχαρίας Κουλιός.

Ν. ΚΟΥΤΣΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, συμφωνούμε ως Συμμαχία Πολιτών με την προτεινόμενη παράταση. Εκείνο το οποίο παρακαλέσαμε και το πρωί, όταν μας ελέγχθη, είναι το αν μπορεί η παράταση, αφού βασικά το ποσό έχει εισπραχθεί, να δοθεί μέχρι τέλος του χρόνου. Αν τούτο δεν είναι δυνατό, θα ψηφίσουμε την παράταση μέχρι 5 του Νιόβρη. Δε θέλουμε να αλλάξουμε τίποτε άλλο στην εισήγηση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα. Ευχαριστώ.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, νομίζω, όλοι πρέπει να χαιρετίσουμε το γεγονός ότι έχουν διαφυσθεί οι αρχικές εκτιμήσεις και προβλέψεις σε ό,τι αφορά τις εισπράξεις από το φόρο ακίνητης περιουσίας. Έχουν εισπραχθεί περισσότερα χρήματα από ό,τι αρχικά αναμέναμε και αυτό νομίζω δείχνει και την ευσυνειδησία, αλλά και τον πατριωτισμό των Κυπρίων φορολογουμένων, που γνωρίζουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σήμερα τα δημόσια οικονομικά και φαίνεται ότι θέλουν να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους. Κάποιοι δεν τα κατάφεραν και ενδεχομένως να χρειάζονται περισσότερο χρόνο, για να αξιοποιήσουν αυτό το κίνητρο. Και η δική μου η ανησυχία σε σχέση με την πρόταση του...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Συγγνώμη, είναι και το ξεκαθάρισμα της ιδιοκτησίας, κύριε Νικόλα.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εδώ θα ερχόμουν, κύριε Πρόεδρε. Εδώ θα ερχόμουν ακριβώς, για να πω ότι, σε ό,τι αφορά την πρόταση του κ. Περδίκη, πρέπει να κατανοήσουμε ότι η πολιτεία, ίσως και η Βουλή ευθύνονται για τη σύγχυση που είχε δημιουργηθεί στους φορολογούμενους όλη αυτή την περίοδο. Για μήνες ολόκληρους συζητούσαμε ποιοι θα αποκλειστούν, ποιοι δε θα αποκλειστούν, αν θα μπει περιορισμός, αν θα υπάρξει αφορολόγητο και πάρα πολύς κόσμος ανέμενε, περίμενε να ξεκαθαρίσει το τοπίο, πριν να προχωρήσει να τιμήσει τις φορολογικές του υποχρεώσεις. Επομένως, νομίζω ότι, από τη στιγμή που κι εμείς ευθυνόμαστε γι' αυτή τη σύγχυση, οφείλουμε να δώσουμε μια τελική δεύτερη ευκαιρία σε αυτούς που θέλουν να αξιοποιήσουν το συγκεκριμένο κίνητρο, γιατί φαίνεται ότι έχει αποδώσει. Οφείλω κι εγώ να καταθέσω το δικό μου προβληματισμό, ότι μια αυθαίρετη διάκριση μεταξύ του οφειλόμενου ποσού του φόρου ενδεχομένως να προκαλέσει νομικά προβλήματα και δεν είναι κάτι που θέλουμε να προσθέσουμε αυτή τη στιγμή μέσα σ' αυτό

τον κυκεώνα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε σε σχέση με νομικές ενστάσεις και αμφισβητήσεις του συγκεκριμένου φόρου.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ο κ. Νικολαΐδης, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Θα μιλήσει εκ μέρους σας ο κ. Νικολαΐδης.

Μάλιστα.

Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θέλω να κάνω γενικότερες τοποθετήσεις σε ό,τι αφορά την ανταπόκριση του κόσμου, η οποία ανταπόκριση πραγματικά χρήζει θετικού σχολιασμού. Νομίζω ότι όλοι πρέπει να εκφράσουμε τα καλύτερα σχόλια για την υπευθυνότητα και τη σοβαρότητα των Κυπρίων πολιτών, οι οποίοι εν μέσω αυτής της κρίσης στέλνουν πραγματικά ένα ισχυρό μήνυμα προς όλες τις κατευθύνσεις και ιδιαίτερα προς την κατεύθυνση των ασχολουμένων με τη διαχείριση αυτού του κράτους, είτε είναι νομοθετική εξουσία είτε είναι εκτελεστική εξουσία.

Έχω την εντύπωση ότι, παρ' όλων ότι η πρόταση του συναδέλφου κ. Νεοφύτου είναι σωστή υπό τας περιστάσεις, για να είναι και δεοντολογικά πιο σωστή, θα μπορούσε να κινηθεί στα πλαίσια της κατοχύρωσης ενός μικρότερου ποσοστού μείωσης της έκπτωσης από το φόρο, ούτως ώστε να μη λεχθεί ότι όσοι προσέτρεξαν έγκαιρα να πληρώσουν το φόρο τους μέσα στα πλαίσια της υφιστάμενης τότε νομοθεσίας κατά κάποιο τρόπο δεν πήραν αυτό που εδικαιούντο σε σύγκριση με αυτούς οι οποίοι εκπρόθεσμα θα πάνε να πληρώσουν. Δεν ξέρω αν θα μπορούσε στην εισήγηση αυτή, αντί του ποσοστού 10%, η έκπτωση να ήταν μειωμένη, ακριβώς για να είμαστε και δεοντολογικά σωστοί και να φανεί ότι όσοι έγκαιρα πήγαν και πλήρωσαν το φόρο τους επωφελήθηκαν αυτής της έκπτωσης και όσοι καθυστέρησαν επωφελούνται μιας έκπτωσης, μικρότερης όμως, για να έχουμε και το δικαίωμα σε επόμενες ανάλογες περιπτώσεις να λέμε ότι αυτό που λέμε το εννοούμε και εννοούμε αυτό που λέμε!

Ευχαριστώ.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Παρακαλώ!

Ο κ. Λαμάρης και να ετοιμάζεται ο κ. Κουλίας και μετά ο κ. Συλλούρης.

Γ. ΛΑΜΑΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, κατατέθηκε μια κοινή πρόταση νόμου με μια φιλοσοφία. Έχει διαπιστωθεί προς πίστη του Κύπριου πολίτη ότι και με το κίνητρο της έκπτωσης του 10% ανταποκρίθηκε. Επειδή πιθανότατα και άλλοι να θέλουν να το επωφεληθούν, αλλά για διάφορους λόγους δεν τα κατάφεραν, η πρόταση θέλει να τους δώσει ενός εικοσαήμερου παράταση. Νομίζω πρέπει να μείνουμε σε τούτο και να διασφαλίσουμε και να δεσμευτούμε ότι θα είναι η πρώτη και μοναδική παράταση που δίδεται, γιατί στο τέλος της ημέρας θα αδικούμε εκείνους που είναι συνεπείς με τις υποχρεώσεις τους. Αν το σκεπτικό του συναδέλφου κ. Περδίκη ήταν από την αρχή, βεβαίως έχει τη λογική του, αλλά νομίζω ας μην περιπλεχτούμε σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, ο κ. Περδίκης αποσύρει τη δική του εισήγηση.

Έχει σειρά ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Φαντάζομαι αρκετοί από εσάς μπορεί να είδατε τι γινόταν στο Φόρο Εισοδήματος και στο Κτηματολόγιο. Καταρχάς πρέπει να πούμε ότι οι υπάλληλοι του Κτηματολογίου και του Φόρου Εισοδήματος, των

συγκεκριμένων τμημάτων, έδωσαν όλο τους τον εαυτό και ταλαιπωρήθηκαν τα μέγιστα. Ήταν μια απελπιστική κατάσταση! Πήγαινες και έπαιρνες νούμερο 205 ας πούμε! Επάαινεν ο κόσμος, εξανάρκετον και αυτό συνέβαινε ως την τελευταία στιγμή! Νομίζω ότι έπρεπε το Υπουργείο Οικονομικών να βρει έναν τρόπο και το Υπουργείο Εσωτερικών να δώσει μια ενίσχυση προς τα συγκεκριμένα δύο τμήματα, που επιφορτίστηκαν με τούτο το βάρος όλο.

Ένα άλλο πρόβλημα που υπήρχε, στέλνουν σου μια απανταχούσα από το Φόρο Εισοδήματος τζιαι λέει σου «κύριε, αν έχεις δκυο κτήματα ή πέντε ή δέκα, πκέρωσε χίλια ευρώ»! Τώρα ποιοι, πού τα εσυγκόψαν και πού τα ηύραν δεν μπορεί ο πολίτης να βρει άκρια, παρά το ότι ο κόσμος τρέχει, γιατί θα γλίτωνε το 10%. Ενδεχομένως, κάποιιοι να πήγαιναν, για να στηρίξουν τζιαι τη δύσκολη ώρα.

Άρα λοιπόν, η παράταση τώρα εν εκατάλαβα γιατί έν' είκοσι μέρες, παρά το ότι είμαι εισηγητής! Αν ήταν τριάντα, θα ήταν πιο σωστό, ένας μήνας. Τώρα πού ηύραν τις είκοσι μέρες εν το κατάλαβα! Νομίζω να το κάμουμε στις 16, από μήνα σε μήνα, να 'ν' ένας μήνας πραγματικός, αν έν' εύκολο.

Και να παρακαλέσω το Υπουργείο Οικονομικών και το Εσωτερικών να δώσουν μια ενίσχυση προς τούτους τους ανθρώπους, διότι είναι πάρα πολύς ο κόσμος που θέλει να πληρώσει, αλλά δεν άντεχε να περιμένει με τες ώρες εις την ουρά! Ούτε και οι υπάλληλοι άντεξαν τούτο το βάρος. Δηλαδή δεν μπορούσε να λειτουργήσει το σύστημα και να αποδώσει. Ήταν οι ίδιοι οι άνθρωποι, ήταν δκυο μηχανές, δκυο μηχανές εμείναν! Ε, καλά, δύο μηχανές εισπράττουν ένα άλφα ποσό! Τωρά που τους εμαζέψαμεν όλους, πώς θα γίνει τούτη η δουλειά;

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κύριε Συλλούρη, δίνετε την άδεια στον κ. Κατσουρίδη ή να πάμε με τη σειρά;

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Ναι, βεβαίως.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Κάτι διαδικαστικό, κύριε Πρόεδρε. Αν αντιλήφθηκα καλά, έχει αποσυρθεί η τροπολογία του κ. Περδίκη;

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ναι, αποσύρθηκε.

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Και συνεχίζουμε να συζητούμε πάνω στην αποσυρθείσα τροπολογία;

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Όχι, όχι! Είναι γενικά...

Ν. ΚΑΤΣΟΥΡΙΔΗΣ:

Έχει άλλες!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λέγε, Δημήτρη.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, όλα τα οποία έχουν λεχθεί για αλλαγές είτε ημερομηνιών είτε ποσοστών μπορεί να έχουν μια βάση. Όμως πρέπει να δούμε την ουσία της παρούσας κατάστασης. Ποια είναι; Ο μόνος λόγος που πρέπει να δώσουμε παράταση δεν είναι για να πάρουν και άλλοι το 10%, επειδή εμείς είμαστε σε νοοτροπία αναβλητικότητας, που πολλές φορές το κάμνουμε και το μεταφέρουμε και εδώ. Ο μόνος λόγος είναι ότι υπήρχαν πραγματικές δυσκολίες και καθυστερήσεις. Πολύς κόσμος πήγε να πληρώσει και βρήκε διακόσια-τριακόσια άτομα εκεί, έφυγε, μπορεί να πήγε εξωτερικό. Μιλούμε για μια αναβολή δεκαπέντε ημερών και πρέπει να μείνουμε σε αυτή την αναβολή, ακριβώς για να είναι κίνητρο...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Τριάντα ημέρες!

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Όχι! Όπως είναι η πρόταση την οποία υπογράψαμε, ως τις 5 του Νιόβρη, για να είναι πραγματικό. Είναι αρκετές οι μέρες, για να καλύψουμε τις καθυστερήσεις που έγιναν λόγω του φόρτου εργασίας. Εδώ να πω δύο πράγματα. Πρέπει να συγχαρούμε... Είμαι εξ εκείνων που πολλές φορές κάμνω κριτική της κρατικής μηχανής, πώς λειτουργεί, ότι ταλαιπωρεί τους πολίτες, αντί να τους εξυπηρετεί. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να συγχαρούμε και το Κτηματολόγιο και το Φόρο Εισοδήματος για την πολύ καλή δουλειά που έκαναν και το αποτέλεσμα που έφεραν, αλλά και τον κόσμο μας, ο οποίος από την ημέρα της κρίσης μέχρι σήμερα δείχνει μια συμπεριφορά που μας καθιστά υπεύθυνους έναντι της υπευθυνότητάς του! Και πρέπει να αναλάβουμε εμείς τις ευθύνες μας αυτό τον κόσμο να τον στηρίξουμε με σωστές πολιτικές αποφάσεις!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ο κ. Προκοπίου και μετά ο κ. Νεοφύτου.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πράγματι, αυτές τις μέρες που είχε δοθεί αυτό το κίνητρο, το 10% να αφαιρείται για κάποιον που πληρώνει έγκαιρα, είχε γίνει ένα πανδαιμόνιο σε όλα τα τμήματα του Φόρου Εισοδήματος. Και πράγματι εγώ προσωπικά πέρασα δύο-τρεις φορές από εκεί, διαπίστωσα ότι οι υπάλληλοι υπερέβαλαν εαυτόν και πράγματι δεν μπορούσαν και αυτοί οι προϊστάμενοί τους να τους δώσουν άλλο προσωπικό, γιατί οι μηχανές εισπράξεως ήταν αυτές που προβλέπονταν. Πράγματι, σε κάποια φάση, όταν ρωτήσαμε αν χρειαζόταν και άλλη παράταση, αυτοί οι ίδιοι άνθρωποι έλεγαν «όχι, προς Θεού, μη μας βάλετε σε άλλο πνίξιμο!»! Γιατί πράγματι τους έπνιξε ο κόσμος! Όμως εγώ συμφωνώ να δοθεί αυτή η παράταση, για να μαζευτούν αυτά τα λεφτά. Είναι κίνητρο, αλλά πρέπει να λάβουμε υπόψη και αυτές τις μια-δύο μέρες που έληξε η προθεσμία και πλήρωσαν οι άνθρωποι χωρίς να επωφεληθούν το 10%. Άρα, πρέπει να βρεθεί και μια φόρμουλα γι' αυτούς, ούτως ώστε να μην αδικηθούν, γιατί αυτοί οι οποίοι από τώρα και στο εξής θα πληρώνουν, εφόσον τους δώσουμε το δικαίωμα της αφαίρεσης του 10%, θα επωφελούνται. Αυτοί που πλήρωσαν σήμερα και δεν επωφελήθηκαν πρέπει να ληφθούν υπόψη και να πιστωθεί τουλάχιστον ο λογαριασμός τους για την επόμενη χρονιά.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, θα δώσω το λόγο στον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου και στον κ. Γιώργο Βαρνάβα και τελεία!

Ο κ. Αβέρωφ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πρώτον, αν σήμερα η ολομέλεια ψηφίσει την πρόταση νόμου και δοθεί παράταση από τη 15^η Οκτωβρίου, όπως ήταν ο σημερινός νόμος, μέχρι την 5^η Νοεμβρίου, σε όσους πλήρωσαν τη 17^η Οκτωβρίου οφείλει το κράτος να τους επιστρέψει 10%.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Άρα, ο σωστός προβληματισμός που ήγειρε ο κ. Προκοπίου, αν ψηφίσουμε την πρόταση νόμου τώρα, λύεται διά της ψήφου μας.

Το δεύτερο...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είναι απόλυτο, διότι παρατείνεις το 10% μέχρι τις 5 του Νιόβρη! Δεν έχει στην πρόταση νόμου μας κενό τη 16^η και τη 17^η του Οκτώβρη! Είναι όλη η περίοδος μέχρι την 5^η Νοεμβρίου.

Δεύτερον, πρέπει να διευκρινίσουμε -και πρέπει να φύγει το μήνυμα στην κοινωνία και στους συμπολίτες μας- ότι δεν πρόκειται να υπάρξει οποιαδήποτε νέα παράταση, ούτε ενός δευτερολέπτου! Η 5^η Νοεμβρίου είναι η τελευταία μέρα που δικαιούνται να πάρουν την έκπτωση του 10%! Δεν μπορεί, παρ' όλο που ακούγονται θετικά οι εισηγήσεις τόσο του κ. Κουλία όσο και του κ. Κουτσού, δεν μπορεί παρά η παράταση να είναι μερικές μέρες πριν από τη 15^η Νοεμβρίου, γιατί ο νόμος που ψηφίσαμε είχε τρία στάδια. Ένα στάδιο, αν πληρώσεις ως τις 15 του Οκτώβρη, παίρνεις 10% έκπτωση, εάν πληρώσεις τον τελευταίο μήνα ως τις 15 του Νιόβρη, δεν πληρώνεις πρόστιμο, αλλά δε δικαιούσαι και έκπτωση, αλλά, εάν καθυστερήσεις και μετά τη 15^η Νοεμβρίου, σου επιβάλλεται πρόστιμο 10% και τόκος για κάθε μέρα που καθυστερείς. Ε, δεν μπορούμε σήμερα με μια προσέγγιση πολιτική να επεκτείνουμε κατά δεκαπέντε μέρες την παράταση της έκπτωσης του 10% και να αλλάξουμε όλη τη δομή και τη φιλοσοφία του νομοσχεδίου, γιατί θα έχουμε και προβλήματα με την τρόικα!

Τέλος, υπάρχει το επιχείρημα του κ. Νικολαΐδη. Κατανοητό και εγώ θα το δεχόμουν, αν η παράταση ήταν για δύο χρόνια, αν η παράταση ήταν για έξι μήνες. Δε θεωρώ ότι βάζουμε σε δυσμενέστερη θέση αυτόν που πλήρωσε στις 14 του Οκτώβρη, επειδή κάποιος, είτε επειδή δεν πήρε ειδοποίηση είτε επειδή δε βρήκε τα λεφτά, καθυστέρησε ή πήρε μια ανάσα δεκαπέντε ημερών. Δεν έχει να κερδίσει κανένας οτιδήποτε μέσα σε δεκαπέντε μέρες. Είναι πρακτικά τα προβλήματα και υπήρξαν και κάποια λάθη στη διαδικασία, αλλά, προς Θεού, πρέπει να φύγει -και νομίζω εκφράζουμε όλες τις πλευρές, όπως το δήλωσαν- και ο πρέπων έπαινος στις υπηρεσίες. Εργάστηκαν με πρωτόγνωρο ζήλο και οι πολίτες με πατριωτισμό. Αυτά πρέπει να μείνουν, αλλά και να σταλεί και ένα μήνυμα ομόφωνα από τη Βουλή, ότι το ίδιο υπεύθυνα με όλους τους υπόλοιπους συμπεριφέρεται και το νομοθετικό σώμα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και μιας και μιλάτε για υπαλλήλους, κύριε Αβέρωφ, θα ήθελα να προσθέσω στους υπαλλήλους του Κτηματολογίου και του Φόρου Εισοδήματος και κάποιους υπαλλήλους του Υπουργείου Άμυνας, οι οποίοι δίνουν πιστοποιητικά για το αν η περιουσία των αιτητών είναι στη Νεκρή Ζώνη, στην Ουδέτερη Ζώνη, η οποία είναι ασαφώς καθορισμένη και, κατά τα στοιχεία του Κτηματολογίου τα οποία έχουμε, είναι 180 000 σκάλες ή 2,66% της Κύπρου. Πολλοί ιδιοκτήτες, γνωρίζοντας από παλιά ότι δε φορολογούνται, τώρα φορολογούνται και τρέχουν στο Υπουργείο Άμυνας να πάρουν πιστοποιητικά για το αν είναι ή δεν είναι η περιουσία στην Ουδέτερη ή Νεκρή Ζώνη.

Ο τελευταίος είναι ο κ. Γιώργος Βαρνάβα.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κύριε Πρόεδρε, δε θα μιλούσα, για να είμαι ειλικρινής, αλλά θα μιλήσω, γιατί, ξέρετε, ακούστηκε δύο φορές κάτι σε αυτή την αίθουσα. Ξέρετε, αυτή τη φορολογία στην Ελλάδα την ονομάζουν, κύριε Πρόεδρε, "χαράτσι". Άρα, επικαλεστήκαμε τον πατριωτισμό του κυπριακού λαού σε αυτή την αίθουσα και λέμε ότι, επειδή έτρεχε ο κόσμος να πάει να επωφεληθεί το 10%, ακόμη και με δανεικά λεφτά, για να μην του επιβληθεί αύριο το 10%, λέμε ότι ο κυπριακός λαός έχει δείξει πατριωτισμό. Ο κυπριακός λαός επιβαρύνθηκε όλη την οικονομική κρίση και θα πω κάτι, κύριε Πρόεδρε. Ο κυπριακός λαός πληρώνει τώρα και προσπαθεί να γλιτώσει με αυτό τον τρόπο αυτά που κάποιος άλλοι έκλεψαν! Άρα, ο κυπριακός λαός πληρώνει αυτά που έκλεψαν κάποιος άλλοι σήμερα. Γι' αυτό το λόγο εμείς λέμε το εξής: Είναι πολύ καλά γνωστό ότι η επόμενη χρονιά, το 2014, θα είναι πολύ πιο δύσκολη από τη φετινή, κύριε Πρόεδρε. Γι' αυτό το λόγο και ως νομοθετικό σώμα θα πρέπει να είμαστε προετοιμασμένοι, ώστε την επόμενη χρονιά αυτό το χαράτσι να μην είναι πολύ μεγαλύτερο από το σημερινό και να επικαλούμαστε πάλι τον πατριωτισμό του κυπριακού λαού!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, προχωρούμε στην ψηφοφορία, κύριοι.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

Παρακαλώ!

Έχουμε την πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013». Την έκθεση την έχετε όλοι. Ακούσαμε και οκτώ-δέκα ομιλητές και τώρα θα προχωρήσουμε στην ψηφοφορία.

Δεύτερη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Συνοπτικός τίτλος. Άρθρο 1.

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου. Άρθρο 2.

Έναρξης της ισχύος του παρόντος Νόμου. Άρθρο 3.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Υπάρχει ένσταση στην έγκριση των άρθρων 1 έως 3;

Εφόσον δεν υπάρχει ένσταση, τα άρθρα 1 έως 3 εγκρίνονται.

Τρίτη ανάγνωση.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Πενήντα δύο, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εναντίον;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ουδείς.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Αποχές;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Καμία.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

(Κτυπά τη σφύρα.)

Με πενήντα δύο ψήφους υπέρ, καμία εναντίον και καμία αποχή, η πρόταση νόμου ψηφίζεται σε νόμο.

Εδώ τελειώνει η νομοθετική εργασία.

Όσον αφορά το Κεφάλαιο Δεύτερο, η κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων έχει ήδη γίνει.

Κεφάλαιο Τρίτο: Ερωτήσεις και απαντήσεις. Αυτές έχουν ήδη δοθεί γραπτώς.

(Οι ερωτήσεις των βουλευτών)

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.193, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Σύμφωνα με τις νέες ρυθμίσεις που ισχύουν από την 1^η Αυγούστου 2013 στα δημόσια νοσηλευτήρια, έχει επιβληθεί γενικό τέλος 1,5% για το δικαίωμα νοσηλευτικής φροντίδας. Επιπρόσθετα, επιβάλλεται επιβάρυνση €3 για κάθε εγγραφή για επίσκεψη σε γιατρό, €0,5 για κάθε εγγραφή συνταγής φαρμάκου, €10 για γενικές αναλύσεις και €0,5 για κάθε επιπλέον ανάλυση με επικόλληση χαρτοσήμων στις συνταγές. Ιδιαίτερα όσον αφορά τη διαδικασία επικόλλησης των χαρτοσήμων για τα φάρμακα και τις αναλύσεις, προκαλείται ταλαιπωρία των ασθενών (ιδιαίτερα των ηλικιωμένων) και πρόσθετος και αχρείαστος φόρτος εργασίας για τους υπαλλήλους στα τμήματα εγγραφών και στα φαρμακεία των δημόσιων νοσηλευτηρίων.

Υπάρχει η εισήγηση αντί των χαρτοσήμων να εισπράττεται με την εγγραφή ένα μικρό πρόσθετο ποσό €2-€5 τόσο για τα φάρμακα όσο και για τις αναλύσεις και να εκδίδεται μία απόδειξη που να περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες. Στον καθορισμό του επιπρόσθετου τέλους πρέπει να ληφθεί υπόψη η μείωση του διοικητικού κόστους, διότι, όπως είναι τα πράγματα, μέρος του ποσού που καταβάλλεται για τα χαρτόσημα καλύπτει το διοικητικό κόστος.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αρμόδιος Υπουργός Υγείας δήλωσε τον Αύγουστο του 2013, όταν άρχισε η εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων στα δημόσια νοσηλευτήρια, ότι θα παρακολουθεί την κατάσταση και θα προβαίνει σε τροποποιήσεις, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν η πιο πάνω εισήγηση μπορεί να υιοθετηθεί από το Υπουργείο Υγείας.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.194, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν και σε ποια στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς υπάρχουν κάδοι ανακύκλωσης. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για το χρονοδιάγραμμα που έχει τεθεί όσον αφορά τη δημιουργία αναγκαίας υποδομής, ούτως ώστε να γίνεται ανακύκλωση σε όλα τα στρατόπεδα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.195, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω πληροφορηθεί ότι το Τμήμα Δασών διαθέτει δύο αεροσκάφη τα οποία χειρίζονται πιλότοι με εξάμηνη σύμβαση. Το σχετικό κόστος είναι τρεις φορές μεγαλύτερο από το κόστος εργοδότησης ενός Κυπρίου

πιλότου. Όπως πληροφορούμαι, υπάρχουν αρκετοί Κύπριοι πιλότοι οι οποίοι πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές για άσκηση αυτού του επαγγέλματος και με ικανοποιητική εμπειρία σε συνάρτηση με τις απαιτήσεις της κατασκευάστριας εταιρείας.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Ποια είναι η διαδικασία ανάθεσης της σύμβασης στους πιλότους; Πώς προσλαμβάνονται ή πώς τους ανατίθεται η ευθύνη οδήγησης του αεροσκάφους;
2. Για ποιο λόγο δεν εργοδοτείται Κύπριος πιλότος με σύμβαση;
3. Με ποια διαδικασία γίνεται η επιλογή ασφαλιστικής εταιρείας για τα αεροπλάνα και ποιος έχει την τελική απόφαση;
4. Ποιος κρίνει τότε χρειάζεται να απογειωθεί ένα αεροπλάνο και από ποιους ελέγχεται;
5. Υπάρχει εγχειρίδιο λειτουργίας πτήσης (flight operation manual);»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.196, ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια είναι αναλυτικά η οικονομική επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού από την αγορά υπηρεσιών από χειριστές και μηχανικούς για τα αεροσκάφη του Τμήματος Δασών και κατά πόσο είναι πιο συμφέρουσα η αγορά υπηρεσιών από την πλήρωση των κενών θέσεων. Στην περίπτωση που δεν είναι οικονομικά συμφέρουσα η λύση της αγοράς υπηρεσιών, να αναφερθούν οι λόγοι που το αρμόδιο υπουργείο υιοθέτησε αυτή τη λύση και τι προτίθεται να πράξει για διόρθωση της κατάστασης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.197, ημερομηνίας 12 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Κερύνειας κ. Μάριου Μαυρίδη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των κοινοτικών εργαζομένων στην Κύπρο για κάθε έτος (ανά χώρα προέλευσης) από την έναρξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2004), καθώς και για τη χρονική διάρκεια παραμονής τους στην Κύπρο. Παρακαλούμε όπως μας διευκρινίσετε κατά πόσο οι κοινοτικοί εργαζόμενοι που πολιτογραφούνται ως Κύπριοι καταγράφονται στα στοιχεία σας ως κοινοτικοί. Παρακαλούμε επίσης όπως οι ίδιες πληροφορίες μάς αποσταλούν και για τους αλλοδαπούς για τα τελευταία είκοσι χρόνια.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.198, ημερομηνίας 14 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο το Τμήμα Δασών μισθώνει αυτοκίνητα και μάλιστα διπλοκάμπινα. Αν ναι, παρακαλείται να αναφέρει τους λόγους της μίσθωσης, το συνολικό κόστος για κάθε έτος, καθώς και από πότε μισθώνει αυτοκίνητα για τις ανάγκες του και για ποιες χρήσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.199, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους δε λειτουργεί καντίνα στο Δημοτικό Σχολείο Πισσουρίου στην επαρχία Λεμεσού, κατά πόσο θα λειτουργήσει και, αν ναι, πότε.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.200, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων τους λόγους για τους οποίους συνταξιούχοι γεωργοί δεν τυγχάνουν εξαίρεσης από την υποχρέωση καταβολής φόρου ακίνητης ιδιοκτησίας για γεωργικά ακίνητα τα οποία βρίσκονται στο χώρο διαμονής τους, παρά το σχετικό νόμο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.201, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Νίκου Νικολαΐδη

«Πρόσφατα έχω γίνει δέκτης αιτήματος για δημιουργία λυκείου στο δήμο Μέσα Γειτονιάς. Νοούμενου ότι ο δήμος Μέσα Γειτονιάς, σύμφωνα με την απογραφή που έγινε το 2011, αριθμεί 14 000 κατοίκους και η δημιουργία λυκείου αποτελεί αναγκαίο έργο για την εξυπηρέτηση των κατοίκων του δήμου, αλλά και των επηρεαζόμενων κοινοτήτων, παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο υπάρχει πρόθεση να εξεταστεί το ενδεχόμενο δημιουργίας λυκείου στο δήμο Μέσα Γειτονιάς.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.202, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Αντρέα Φακοντή

«Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στο δήμο Πέγειας της επαρχίας Πάφου μου τέθηκε το αίτημα του δημοτικού συμβουλίου για αποκατάσταση του παλαιού σχολείου και μετατροπή του σε αίθουσα χρήσεων και δημοτική βιβλιοθήκη μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Με βάση επιστολή της Μονάδας Διαχείρισης Ευρωπαϊκών Ταμείων του Υπουργείου Εσωτερικών, ημερομηνίας 1^{ης} Φεβρουαρίου 2012, η πρόταση για υλοποίηση του εν λόγω έργου αξιολογήθηκε θετικά και θα μπορούσε να συγχρηματοδοτηθεί από το Μέτρο 3.2 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013.

Οι πληροφορίες σχετικά με τους όρους υλοποίησης του έργου θα συμπεριλαμβάνονταν στην επιστολή χρηματοδότησης και η συμφωνία υλοποίησης θα υπογραφόταν σύμφωνα με το εγχειρίδιο εφαρμογής του έργου μετά την ολοκλήρωση του προκαταρκτικού επιτόπιου ελέγχου. Δυστυχώς, μέχρι σήμερα δεν έχουν ετοιμαστεί και αποσταλεί οι όροι υλοποίησης του έργου.

Δεδομένου του ότι ο χρόνος εκπνέει, παρακαλώ όπως ο αρμόδιος υπουργός ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποια χρονοδιαγράμματα τίθενται για αποστολή των όρων υλοποίησης του έργου, υπογραφή της συμφωνίας υλοποίησής του σύμφωνα με το εγχειρίδιο εφαρμογής του έργου και ολοκλήρωση του προκαταρκτικού επιτόπιου ελέγχου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.203, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν υπάρχει για τους γεωργούς δυνατότητα συμψηφισμού των δικαιούμενων ποσοτήτων νερού που προμηθεύονται από το Νότιο Αγωγό. Για παράδειγμα, εάν γεωργός δεν καταναλώσει όλη τη δικαιούμενη ποσότητα από μια παροχή νερού σε μια περιοχή όπου δραστηριοποιείται, να δικαιούται να μεταφέρει το δικαίωμα κατανάλωσής της σε άλλη περιοχή όπου έχει καλλιέργειες, από άλλη δηλαδή παροχή νερού, ώστε να αποφευχθούν οι υπερχρεώσεις, σε περίπτωση που έχει υπερκατανάλωση στην εν λόγω περιοχή.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.204, ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λάρνακας κ. Γεώργιου Προκοπίου

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός όπως ενημερώσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τα αποτελέσματα της διαδικασίας όσον αφορά την αγορά υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς για τη διδασκαλία μαθημάτων στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης (ΚΙΕ) και πιο συγκεκριμένα:

1. τον αριθμό των άνεργων εκπαιδευτικών που εκδήλωσαν ενδιαφέρον, καθώς και τον αριθμό και το ποσοστό που επιλέχθηκε από αυτούς,
2. τον αριθμό των διορισμένων εκπαιδευτικών που εκδήλωσαν ενδιαφέρον, καθώς και τον αριθμό και το ποσοστό που επιλέχθηκε από αυτούς και
3. τα αντίστοιχα περσινά στοιχεία.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.205, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Όπως φαίνεται στα έγγραφα που μας δόθηκαν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Γεωργίας και Φυσικών Πόρων, το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού προχώρησε με εφέσεις κατά της απόφασης της ΕΕ για απόρριψη της εγγραφής των ονομάτων ΧΑΛΛΟΥΜΙ και HALLOUMI, ορίζοντας δικηγορικό γραφείο από τη Μεγάλη Βρετανία.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων ποιες είναι οι πιθανότητες να κερδηθούν οι εφέσεις αυτές και ποιες θα είναι οι συνέπειες στην εμπορία του χαλλουμιού, εάν απορριφθούν οι εν λόγω εφέσεις.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.206, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τους λόγους για τους οποίους το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, έπειτα από τόσα χρόνια παρασκευής του χαλλουμιού, προχώρησε τώρα με αίτηση για εγγραφή στην αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης των ονομάτων ΧΑΛΛΟΥΜΙ και HALLOUMI ως εμπορικών σημάτων.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.207, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Έχω ενημερωθεί ότι με γραπτή επιστολή της προς το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού η ΕΕ, μέσω της αρμόδιας υπηρεσίας, απορρίπτει την εγγραφή των ονομάτων ΧΑΛΛΟΥΜΙ και HALLOUMI.

Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με το θέμα και να μας κοινοποιήσει το ακριβές περιεχόμενο της επιστολής.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.208, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι υπάρχουν μονογονιοί που δεν έχουν λάβει ακόμη το εφάπαξ ποσό ύψους €2.000 για το έτος 2012. Όπως πληροφορήθηκα, λόγω της αλλαγής της νομοθεσίας και της μεταφοράς της διαδικασίας πληρωμής του επιδόματος μονογονιού από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων στο Υπουργείο Οικονομικών, κάποιοι μονογονιοί έλαβαν το εφάπαξ ποσό, ενώ κάποιοι άλλοι όχι.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για τον αριθμό των μονογονιών που δεν έχουν λάβει ακόμη το εφάπαξ ποσό ύψους €2.000, καθώς και πότε αναμένεται να σταλθεί στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Οικονομικών και Προϋπολογισμού το σχετικό κονδύλι για αποδέσμευσή του.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.209, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί από απάντηση του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου σε ερώτησή μου με αρ. 23.06.010.02.633 αναφορικά με την αξιοποίηση των γραφείων της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών και την ανανέωση του συμβολαίου ενοικίασης ότι το συμβόλαιο ενοικίασης του εν λόγω κτιρίου έχει ανανεωθεί πρόσφατα με μειωμένο ενοίκιο και με την εξασφάλιση πρόσθετου σημαντικού αριθμού χώρων στάθμευσης.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πόσα τετραγωνικά μέτρα είναι το εν λόγω κτίριο που ενοικιάζεται για τη στέγαση της Υπηρεσίας Καταπολέμησης Ναρκωτικών και ποιο είναι το ύψος του ενοικίου που ξεκίνησε να καταβάλλεται με την ανανέωση του συμβολαίου σε σχέση με το προηγούμενο ενοίκιο που καταβαλλόταν.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.210, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Έχω πληροφορηθεί ότι, λόγω της ακαταλληλότητας της πολυκατοικίας που βρίσκεται στην οδό Κοτζιά Τεπέ αρ. 21 στη Λάρνακα (γνωστή ως "πράσινη πολυκατοικία"), οι ένοικοί της χρειάζεται να μετακομίσουν, ούτως ώστε να κατεδαφιστεί η εν λόγω πολυκατοικία και να ανεγερθεί νέα. Αξίζει να σημειωθεί ότι μέχρι πρόσφατα οι ένοικοι της πολυκατοικίας λάμβαναν διαβεβαιώσεις ότι η πολυκατοικία θα διορθωνόταν τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά και θα γινόταν εγκατάσταση ανελκυστήρα. Μάλιστα, στάλθηκε επιστολή σε κάτοικο της πολυκατοικίας (ΥΠΑΜΕ 3/2003/13 Οκτ 2010/ΥΠΕΣ/ΥΜΚΑΕ) που τον διαβεβαίωναν ότι όλοι οι ένοικοι της πολυκατοικίας θα λάμβαναν τίτλους ιδιοκτησίας.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν μετά την ολοκλήρωση του έργου της ανέγερσης νέας πολυκατοικίας θα παραχωρηθούν στους ενοίκους της πολυκατοικίας που κατεδαφίστηκε διαμερίσματα. Παρακαλώ επίσης τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων πότε αναμένεται να ολοκληρωθεί το εν λόγω έργο.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.211, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Από απάντηση του Υπουργού Εσωτερικών κ. Σωκράτη Χάσικου σε ερώτησή μου, με αρ. 23.06.010.02.517, αναφορικά με τη νέα ταχεία διαδικασία παραχώρησης άδειας μετανάστευσης σε υπηκόους τρίτων χωρών, με στόχο την προσέλκυση ξένων επενδυτών υπηκόων τρίτων χωρών για αύξηση των επενδυτικών δραστηριοτήτων και τόνωση της κυπριακής οικονομίας, πληροφορήθηκα ότι από την ημερομηνία εφαρμογής της μέχρι σήμερα έχουν υποβληθεί περίπου 830 αιτήσεις για παραχώρηση άδειας μετανάστευσης. Επιπλέον, στην ίδια ερώτηση είχα θέσει και το ερώτημα κατά πόσο τα έσοδα από την εν λόγω διαδικασία διατίθενται για ενίσχυση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης. Το εν λόγω ερώτημα δεν απαντήθηκε.

Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο τα έσοδα από την εν λόγω διαδικασία διατίθενται για ενίσχυση του Εθνικού Ταμείου Αλληλεγγύης, καθώς και αν έχει οριστεί ο μέγιστος αριθμός των υπηκόων τρίτων χωρών που θα λαμβάνουν την άδεια μετανάστευσης ανά έτος.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.212, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση του χώρου όπου αποθηκεύτηκε και φυλάγεται το ενταφιασμένο Askarel. Επίσης, παρακαλείται να καταθέσει ένα πλήρες ιστορικό της υπόθεσης, καθώς και τα μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος που λαμβάνονται στο χώρο αποθήκευσης.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.213, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων αν διενεργούνται έλεγχοι στα ταξί και στα λεωφορεία που εισέρχονται στις ελεύθερες περιοχές από τα κατεχόμενα και, εάν ναι, τι είδους έλεγχοι διενεργούνται, αν απαγορεύεται στα ταξί και στα λεωφορεία η είσοδος στις ελεύθερες περιοχές, εάν διαπιστωθεί ότι δεν έχουν τις απαραίτητες άδειες, καθώς επίσης και για τον ετήσιο μέσο αριθμό των λεωφορείων και των ταξί που εισέρχονται στις ελεύθερες περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας από τα κατεχόμενα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.214, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων κατά πόσο οι υπάλληλοι που εργάζονταν στους οργανισμούς δημόσιου δικαίου που τερματίστηκε η λειτουργία τους έχουν μεταφερθεί στη δημόσια υπηρεσία και, εάν ναι, για τον αριθμό των υπαλλήλων που μεταφέρθηκαν σε σχέση με το συνολικό αριθμό των ατόμων που εργοδοτούνταν στους πιο πάνω οργανισμούς, καθώς και για το καθεστώς κάτω από το οποίο εργοδοτήθηκαν. Τέλος, παρακαλώ τον αρμόδιο υπουργό όπως μας πληροφορήσει κατά πόσο υπήρξαν προσφυγές προς το Ανώτατο Δικαστήριο από υπαλλήλους που εργοδοτούνταν στους εν λόγω οργανισμούς δημόσιου δικαίου.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.215, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τους ελέγχους που έγιναν αναφορικά με τη χρήση σκόνης γάλακτος για την παρασκευή χαλλουμιών από το Νοέμβριο του 2012 μέχρι σήμερα. Επίσης παρακαλείται να μας ενημερώσει για την ποσότητα σκόνης γάλακτος που εισήχθη στην Κύπρο την ίδια περίοδο, την ποσότητα που κατέληξε σε γαλακτοβιομηχανίες, καθώς και τις χρήσεις της σκόνης γάλακτος σε ποσότητα ανά τομέα.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.216, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να αποστείλει στη Βουλή των Αντιπροσώπων την αναλυτική κατάσταση για το παραγόμενο γάλα (αιγινό, αγελαδινό και πρόβειο) και να μας πληροφορήσει για τη μέθοδο υπολογισμού κατά την ετοιμασία της έκδοσης διατάγματος για τις ποσοστώσεις και τους πραγματικούς υπολογισμούς παραγωγής για την τελευταία χρονιά.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.217, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με τα στοιχεία πάνω στα οποία βασίστηκε το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για έκδοση του διατάγματος ποσοστών γάλακτος στο χαλλούμι, καθώς και να αποστείλει στη Βουλή τα στοιχεία αυτά. Επίσης να μας σταλούν τεκμηριωμένα στοιχεία για την ακριβή παραγωγή αιγινού, πρόβειου και αγελαδινού γάλακτος στην Κύπρο κατά το έτος 2012 σε μηνιαία βάση.»

Ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.218, ημερομηνίας 16 Οκτωβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Παρακαλείται ο αρμόδιος υπουργός να πληροφορήσει τη Βουλή των Αντιπροσώπων σχετικά με την υπουργική απόφαση βάσει της οποίας δημιουργήθηκε το Ίδρυμα για την Προστασία του Παραδοσιακού Τυριού της Κύπρου Ονομαζόμενου "Χαλλούμι", ποιο είναι το νομικό καθεστώς του και ο σκοπός λειτουργίας του και, εάν είναι δυνατό, να μας κοινοποιήσει την εν λόγω απόφαση.»

(Οι απαντήσεις των αρμόδιων υπουργών)

(Έχει διατηρηθεί η ορθογραφία και η σύνταξη των αποστολέων.)

Απάντηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Τάσου Μητσόπουλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.320, ημερομηνίας 22 Νοεμβρίου 2012, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Επιθυμώ να αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω τα ακόλουθα:

1. Η εγγραφή των μοτοσικλετών (δικύκλων, τρικύκλων και τετρακύκλων) ρυθμίζεται από τους περί Έγκρισης Τύπου Οχημάτων (κατηγορίας L1e μέχρι L7e), των Κατασκευαστικών Στοιχείων, Συστημάτων και Χωριστών Τεχνικών Μονάδων τους, Κανονισμούς του 2005.
2. Οχήματα με μέγιστη ταχύτητα εκ κατασκευής, που δεν υπερβαίνει τα 6 χιλ. ανά ώρα καθώς, και οχήματα που προορίζονται να οδηγούνται από πεζούς (δηλ. σε όρθια στάση) δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω Κανονισμών και ως εκ τούτου τα οχήματα αυτά δεν εγγράφονται στο Μητρώο του Εφόρου Μηχανοκινήτων Οχημάτων.
3. Σε ό,τι αφορά τα αγωνιστικά οχήματα, σύμφωνα με τον Κανονισμό 17(1) των περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984, όπως αυτοί τροποποιήθηκαν μέχρι σήμερα, όσα από αυτά έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Αγωνιστικών Οχημάτων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν οδικώς μόνο μετά από ειδική άδεια του Εφόρου και όταν το όχημα θα λαμβάνει μέρος σε «ράλλυ» ή αγώνες ταχύτητας.
4. Σημειώνεται, περαιτέρω, ότι κανένα όχημα που δεν πληρεί τις απαιτήσεις του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου του 1972, για σκοπούς εγγραφής του, και το οποίο κινείται με μηχανή, ηλεκτρική ή οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, μπορεί να κυκλοφορεί σε δημόσιο δρόμο, με εξαίρεση τις κατηγορίες των αναπηρικών τροχοκαθισμάτων και των ηλεκτροκίνητων ποδηλάτων, για τα οποία δεν υφίσταται υποχρέωση εγγραφής τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Υγείας κ. Πέτρου Πετρίδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.426, ημερομηνίας 31^{ης} Ιανουαρίου 2013, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Στέλλας Κυριακίδου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. επ. 23.06.010.02.426 ημερομηνίας 16/4/2013 σχετικά με τη διαδικασία που ακολουθείται και τα κριτήρια που καθορίστηκαν για επιλογή των ιατρικών κέντρων στα οποία αποστέλλονται οι ασθενείς εκτός κρατικών νοσηλευτηρίων στα πλαίσια εφαρμογής του Σχεδίου Οικονομικής Αρωγής για Υπηρεσίες Υγείας που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο και θέτω υπόψη ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 4 του Σχεδίου «Η αγορά υπηρεσιών υγείας που δεν προσφέρονται στο Δημόσιο τομέα γίνεται με την σύναψη Συμφωνιών για την παροχή Υπηρεσιών Υγείας με ιατρικά κέντρα του εξωτερικού».

2. Με βάση την εφαρμοσμένη πρακτική οι ασθενείς αποστέλλονται κατά προτεραιότητα στα κέντρα με τα οποία το Υπουργείο Υγείας έχει συνεργασία/συμφωνία. Τέτοιες συνεργασίες έχουν προκύψει μέσα από την διαχρονική αποστολή ασθενών σε αυτά τα κέντρα, την άμεση εξυπηρέτηση των ασθενών, την άριστη συνεργασία τόσο με τον τομέα επιδότησης όσο και με το Υπουργείο Υγείας γενικότερα, καθώς και από την επιστημονική τους εμπειρία.
3. Επισημαίνεται ότι στα πλαίσια εφαρμογής του εν λόγω Σχεδίου οι ασθενείς αποστέλλονται σε ιατρικά κέντρα που αποδέχονται τη χρήση του Ευρωπαϊκού εντύπου S2, δηλαδή αποδέχονται τους ασθενείς μας ως Ευρωπαίους ασθενείς.
4. Επειδή στην ιατρική υπάρχει πάντα η πιθανότητα να παρουσιαστούν/εντοπιστούν πολύ εξειδικευμένα περιστατικά, είναι δυνατόν σε πολύ εξαιρετικές περιπτώσεις η Επιτροπή Ειδικών που εξετάζει το αίτημα παραπομπής ασθενούς να εισηγηθεί συγκεκριμένο Ιατρικό κέντρο το οποίο δεν εμπίπτει στην προαναφερθείσα κατηγορία ιατρικών κέντρων και να υποβάλλει σχετική εισήγηση στον Υπουργό Υγείας. Συναφώς τονίζεται ότι η επιλογή του Ιατρικού Κέντρου γίνεται από τον Υπουργό Υγείας αφού ακούσει την άποψη του ασθενή σύμφωνα με τις πρόνοιες του Σχεδίου. Η έγκριση δε παραχωρείται αφού προηγουμένως γίνει διαπραγματεύση σε σχέση με την τιμή χρέωσης.
5. Εκφράζεται η άποψη ότι με την πιο πάνω εφαρμοσμένη διαδικασία διασφαλίζεται η συνεχής συνεργασία με Ιατρικά Κέντρα λόγω εμπειρογνωμοσύνης καθώς και η καλύτερη διαχείριση/χρήση των διαθέσιμων πιστώσεων για εφαρμογή του Σχεδίου.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Τάσου Μητσόπουλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.697, ημερομηνίας 21^{ης} Ιουνίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Πάφου κ. Φειδία Σαρίκα

«Επίστρωση με πρέμιξ του κεντρικού δρόμου Πλωμού

Αναφέρομαι στην πιο πάνω ερώτηση και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

2. Λόγω της δύσκολης δημοσιονομικής κατάστασης και των πολύ μειωμένων πιστώσεων που εγκρίθηκαν φέτος για περιοδική συνάντηση του οδικού δικτύου του Τμήματος Δημοσίων Έργων, η επίστρωση με πρέμιξ του κεντρικού δρόμου του Πλωμού δεν μπορεί να γίνει μέσα στο 2013.
3. Ο Επαρχιακός Μηχανικός Πάφου θα προβεί σε όλες τις απαραίτητες τοπικές διορθώσεις (ππάσεις) για διατήρηση του δρόμου σε ικανοποιητική και ασφαλή κατάσταση μέχρι την επίστρωση του.»

Απάντηση ημερομηνίας 15 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Συγκοινωνιών και Έργων κ. Τάσου Μητσόπουλου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.733, ημερομηνίας 2 Ιουλίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Επιθυμώ ν' αναφερθώ στην πιο πάνω ερώτηση και να σας πληροφορήσω ότι ο φόρος εγγραφής οχημάτων, όπως επιβαλλόταν πριν από τις 30/11/2012 σύμφωνα με τον περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμο του 1972, θεωρήθηκε παράνομος λόγω του ότι η επιβολή φόρου εγγραφής σε μεταχειρισμένο όχημα που μεταφερόταν στη Δημοκρατία από άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα έπρεπε να απομειώνεται με βάση την ηλικία, τον τύπο, τη γενική κατάσταση και άλλα χαρακτηριστικά του οχήματος. Συγκεκριμένα, ο φόρος εγγραφής που επιβαλλόταν δεν έπρεπε να είναι μεγαλύτερος από τον αναπομεινάντα φόρο εγγραφής που εμπεριείχετο σε ίδιο όχημα του ίδιου τύπου και χαρακτηριστικών, που ενεγράφη για πρώτη φορά στην Κύπρο ως καινούργιο.

2. Στις 30/11/2012 με τη δημοσίευση του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμου του 2012 (Ν. 166(I)/2012), ο φόρος εγγραφής μετατράπηκε σε ενιαίο τέλος εγγραφής 150 ευρώ για όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα, ανεξάρτητα εάν αυτά είναι καινούργια ή μεταχειρισμένα ή εάν προέρχονται από κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από τρίτες χώρες.

3. Συνεπώς, καθιερώθηκε ενιαίο τέλος εγγραφής 150 ευρώ για όλα τα μηχανοκίνητα οχήματα, ανεξάρτητα από την κατηγορία τους. Το τέλος εγγραφής αντικατοπτρίζει το διοικητικό κόστος της εγγραφής μηχανοκίνητου οχήματος για την εγγραφή και τήρηση του φακέλου του, τόσο σε έντυπη όσο και ηλεκτρονική μορφή.

4. Καταλήγοντας θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι οι μοτοσυκλέτες μικρού κυβισμού επιβαρύνονται με το υπό αναφορά ενιαίο τέλος, αφού δεν διαφοροποιείται το διοικητικό κόστος για την εγγραφή τους.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Οικονομικών κ. Χάρη Γεωργιάδη στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.737, ημερομηνίας 5 Ιουλίου 2013, της βουλευτού εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού κ. Αθηνάς Κυριακίδου

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αριθμό φακέλου Ερ. 23.06.010.02.737 ημερομηνίας 29 Ιουλίου 2013, με την οποία η βουλευτής κ. Αθηνά Κυριακίδου ζητά να ενημερωθεί η Βουλή των Αντιπροσώπων για τα δικηγορικά γραφεία, που έχουν παράσχει νομικές συμβουλές/υπηρεσίες και τα ελεγκτικά γραφεία που έχουν παράσχει συμβουλές/υπηρεσίες στην Τράπεζα Κύπρου και τη Λαϊκή Τράπεζα, τα τελευταία 10 χρόνια και το ύψος των αμοιβών τους κατ' έτος και συνολικά.

2. Σας ενημερώνω ότι το κράτος δε διαθέτει τα πιο πάνω στοιχεία, τα οποία όμως είναι διαθέσιμα μέσω των ετήσιων εκθέσεων των Τραπεζών.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Άμυνας κ. Φώτη Φωτίου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.02.757, ημερομηνίας 10 Ιουλίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Αμμοχώστου κ. Κυριάκου Χατζηγιάννη

«Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και στη μεταξύ μας αλληλογραφία, που λήγει με την επιστολή μας, με τον ίδιο αριθμό φακέλου και ημερομηνία 1.8.2013, και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

(α) Οι παρουσιάσεις των εφέδρων διεξάγονται σύμφωνα με ετήσιο προγραμματισμό για όλες τις Μονάδες της Εθνικής Φρουράς, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, με σκοπό την παροχή συγκεκριμένης εκπαίδευσης, η οποία δεν είναι δυνατό να αναπληρωθεί σε μεταγενέστερο χρόνο και ειδικά η 48ωρη άσκηση παρουσίας, η οποία, μεταξύ άλλων, έχει ως στόχο κατά την υπόψη χρονική περίοδο, την επιχειρησιακή ετοιμότητα και την επαύξηση της μαχητικής ικανότητας της Εθνικής Φρουράς, η οποία επηρεάζει άμεσα την ασφάλεια του Κράτους.

(β) Το ΓΕΕΦ προέβη στην εφαρμογή του νέου συστήματος πρόσκλησης - εκπαίδευσης των εφέδρων, το οποίο ισχύει από τον Ιανουάριο του 2013, εξετάζοντας έναν από τους σοβαρότερους λόγους, ο οποίος είναι η μείωση του απαιτούμενου προσωπικού της Εθνικής Φρουράς κατά τη χρονική περίοδο από τον Ιούνιο μέχρι το Σεπτέμβριο, κάθε έτους. Επίσης σας πληροφορούμε ότι, όποιος από τους εφέδρους αντιμετωπίζει πρόβλημα, έχει καθιερωθεί συγκεκριμένη διαδικασία αίτησης για παροχή διευκολύνσεων ή απαλλαγής από την παρουσίαση, διαδικασία την οποία, όλοι οι έφεδροι και οι εθνοφύλακες έχουν ενημερωθεί με επιστολή.

2. Είμαστε στη διάθεσή σας για την παροχή οποιωνδήποτε διευκρινίσεων τυχόν απαιτηθούν.»

Απάντηση ημερομηνίας 10 Οκτωβρίου 2013 του Υπουργού Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως κ. Ιωνά Νικολάου στην ερώτηση με αρ. 23.06.010.03.121, ημερομηνίας 9 Σεπτεμβρίου 2013, του βουλευτή εκλογικής περιφέρειας Λευκωσίας κ. Γιώργου Περδίκη

«Αναφέρομαι στην επιστολή σας με αρ. φακ. 23.06.010.03.121 ημερ 18.9.2013 σχετικά με το πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ ότι το Υπουργικό Συμβούλιο με την απόφαση του με αρ. 73.987 ημερ. 23.8.2012

διόρισε τον κ. Στέλιο Χειμώνα τότε Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ως Ερευνώντα Λειτουργό για την υπό αναφορά υπόθεση. Όπως πληροφορούμαι από τον κ. Χειμώνα η έρευνα ολοκληρώθηκε και παραδόθηκε στην αρμόδια αρχή που είναι ο Υπουργός Εξωτερικών στις 27.9.2012.

2. Υπό το φως των πιο πάνω θεωρούμε ότι το ερώτημα θα πρέπει να απευθυνθεί στον Υπουργό Εξωτερικών για πληρέστερη ενημέρωση.»

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Κεφάλαιο Τέταρτο: Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση. Θα αρχίσουμε και θα ολοκληρώσουμε σήμερα τη συζήτηση του θέματος «Η ανάγκη ανάπτυξης και ενίσχυσης του τουρισμού ως βασικού αιμοδότη της κυπριακής οικονομίας».

Είναι θέμα που έχει εγγραφεί με εισήγηση όλων των κομμάτων. Έχουμε σειρά ομιλητών, που αρχίζουν από τώρα και έχουν και χρονοδιάγραμμα, με πρώτο τον κ. Λευτέρη Χριστοφόρου. Μετά είναι ο κ. Κώστας Κώστα, μετά ο κ. Άγγελος Βότσης, μετά ο κ. Γιώργος Βαρνάβα, ο κ. Δημήτρης Συλλούρης και τελευταίος ο κ. Ζαχαρίας Ζαχαρίου.

Κύριε Λευτέρη, έχετε το λόγο.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οφείλω, εν τη αρχή της κατάθεσης της άποψής μου, να υπομνήσω και να πω έτσι ευθαρσώς στον υπερθετικό βαθμό ότι η παρουσία -και μπορώ να πω η φωτεινή εξαίρεση- η παρουσία του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, του φίλου του Γιώργου Λακκοτρύπη, αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση. Για όσα χρόνια είμαι στο κοινοβούλιο -φυσικά είμαι της νεότερης γενιάς, ίσως οι παλαιότεροι θυμούνται περισσότερο- δε θυμούμαι συχνά ή ακόμα ποτέ υπουργοί να παρευρίσκονται σε συζήτηση στο Κεφάλαιο Τέταρτο.

Αυτό στέλνει δύο σημαντικά μηνύματα: το αδιάπτωτο ενδιαφέρον του υπουργείου και ιδιαίτερα του υπουργού για το θέμα το οποίο συζητείται σήμερα, τον τουρισμό, και μπορώ να σας πω μετά λόγου γνώσεως - και αυτό μπορεί να το επιβεβαιώσει και η επιτροπή Εμπορίου, η οποία πραγματικά ενέκυψε στο θέμα ουκ ολίγες φορές- την έντονη δραστηριότητα, το ενδιαφέρον, την πολιτική και τη στρατηγική που από την πρώτη στιγμή ο Υπουργός Εμπορίου χάραξε σε μια σκληρή περίοδο οικονομικής κρίσης, ώστε να καταστήσει ως μοναδικό τηλαυγή φάρο της οικονομίας τον τουρισμό, που ήταν και το εναπομείναν υγιές κομμάτι της οικονομίας, όταν όλοι οι άλλοι τομείς επλήττοντο.

Γι' αυτό θεωρώ σημαντική την παρουσία του σήμερα. Και είναι ακόμα σημαντικότερο να πω ότι με δική του πρωτοβουλία στην επόμενη συνεδρία της επιτροπής Εμπορίου θα συζητήσουμε δύο βασικούς, σημαντικούς άξονες που έχουν να κάνουν με το τουριστικό προϊόν. Το ένα θέμα είναι το ζήτημα που ταλανίζει όλους για χρόνια και πιστεύω ότι έπληξε ανεπανόρθωτα το τουριστικό μας προϊόν, των ανοικτών αιθέρων, και το δεύτερο θέμα, κάτι που εφαρμόστηκε με επιτυχία τόσο στην Ουκρανία όσο και στη Ρωσία, είναι το σύστημα της pro visa για τους τουρίστες, το οποίο μπορεί -και αυτή είναι η θέση της επιτροπής μας- να επεκταθεί και να εφαρμοστεί και σε άλλες χώρες, που θα δώσει ακόμα μια νέα ώθηση στον τουρισμό.

Εμείς πιστεύουμε ότι ο τουρισμός μπορεί να αποτελέσει μια μεγάλη διέξοδο στες ολίγες που εναπέμειναν στην κυπριακή οικονομία. Το απέδειξε εμπράκτως φέτος ο τουρισμός, που είναι ο μοναδικός που, παρά τα προβλήματα, ήρθη στο ύψος των περιστάσεων και έδωσε, αιμοδότησε την κυπριακή οικονομία με €2 δις τουριστικό συνάλλαγμα. Εδώ οφείλω να επισημάνω ότι τα δύο τόσα δισεκατομμύρια που εισρέουν φέτος για τον τουρισμό είναι η άμεση ωφέλεια για το τουριστικό προϊόν. Σύμφωνα με μελέτες όμως, αυτά τα €2 δις μεταφράζονται στην οικονομία σε €5 δις. Σε απόλυτους αριθμούς είναι σχεδόν 10% του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος.

Θα μπορούσε να πάει καλύτερα ο τουρισμός μας; Βεβαίωτα! Εγώ δεν είμαι εδώ, για να ασκήσω κριτική σε κανέναν. Όμως οφείλω να πω ότι ο τουρισμός μας έμεινε στάσιμος και σε βήμα σημειωτόν για πολλά χρόνια και από λανθασμένες στρατηγικές και από λανθασμένη διαχείριση και γιατί πραγματικά δεν αξιοποιήσαμε νέες προοπτικές και στρατηγικές που υπήρχαν για τον τουρισμό και εναπομείναμε στο παλιό, το παραδοσιακό, το "ήλιος και θάλασσα"! Δεν είναι τυχαίο -και οφείλω να το καταθέσω- ότι το 2001 είχαμε 90 000 κλίνες ως αντιστοιχία της πληρότητας των κλινών και φέτος, που θεωρείται μια σχετικά καλή χρονιά κάτω από δυσμενείς συνθήκες, έχουμε λιγότερες. Άρα, για τα τελευταία δώδεκα χρόνια ο τουρισμός μας βρίσκεται μεταξύ σφύρας και άκμονος στους 2 εκατομ. τουρίστες και στις συγκεκριμένες κλίνες, χωρίς να μπορέσει να πάει μπροστά. Όταν, συγκριτικά, την ίδια στιγμή χώρες... Δε θα αναφερθώ στην Ισπανία με 60 εκατομ. τουρίστες, στην Ελλάδα με 17 εκατομ., στην Τουρκία με 30 εκατομ., στη Μάλτα... Η Μάλτα είχε φέτος 10%

αύξηση στο τουριστικό προϊόν. Να σας πω για την Κροατία; Πολύ μεγαλύτερη αύξηση και πολύ μεγαλύτερους αριθμούς από ό,τι έχει η Κύπρος. Μιλώ για χώρες που μπορεί να έχουν ομοειδή χαρακτηριστικά. Άρα, η Κύπρος μπορούσε και μπορεί τους 2 εκατομ. τουρίστες να τους επαυξήσει και στα €2 δις περίπου τουριστικό συνάλλαγμα πραγματικά να δώσει νέα ώθηση. Υπάρχουν τεράστια περιθώρια.

Στην κατάσταση που είναι σήμερα η κυπριακή οικονομία οφείλουμε να διεκδικήσουμε και το τελευταίο ευρώ τουριστικού συναλλάγματος. Τουριστικό συνάλλαγμα σημαίνει συνεισφορά τεράστια και στο ακαθάριστο προϊόν, αλλά και στην κάλυψη του ελλείμματος των τρεχουσών συναλλαγών. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Και πρέπει να πω ότι, χωρίς να υποβαθμίζω τους άλλους τομείς της οικονομίας, ο τουρισμός αποτελεί και την τονωτική ένεση για τους υπόλοιπους όλους τομείς. Είναι δεκάδες τα επαγγέλματα που εξαρτώνται από τον τουρισμό και, όπως είπα, μπορεί, ναι, ο κυπριακός τουρισμός και η Κύπρος να μπουν στο χάρτη, όπως κάτι ανάλογο έγινε σε άλλες χώρες οι οποίες πραγματικά είχαν κατακόρυφη αύξηση στο τουριστικό προϊόν.

Πώς θα το κατορθώσουμε; Πρέπει να θίξω ένα σημαντικό κεφάλαιο, έστω και αν θεωρηθεί ότι ταράτουμε τους κύκλους και τα βαλτωμένα νερά που υπήρξαν για τόσα χρόνια, το ότι μια πόλη στην Ελλάδα όπως το Ηράκλειο έχει σχεδόν τους ίδιους τουρίστες που έχει μια ολόκληρη χώρα όπως η Κύπρος, που χρειάζεται, για να κάνει διαφήμιση για τον τουρισμό, περίπου σε πραγματική αξία €60-80 εκατομ. μέσο όρο, μιλώ διαχρονικά. Και κάνουμε διαφήμιση της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού από την ημέρα της ανακήρυξης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αντίστοιχες πόλεις της Ελλάδας -δε μιλώ για νησιά- έχουν περισσότερο τουρισμό από ό,τι έχει η Κύπρος. Εγώ θεωρώ ότι αποτύχαμε με αυτά τα συγκριτικά στοιχεία.

Πού οφείλεται αυτή η αποτυχία και πώς τη διορθώνουμε; Πιστεύω ότι ο ΚΟΤ βρίσκεται σε έναν παραδοσιακό ρόλο, που απέκτησε από το '60, και συνεχίζει με μικροαλλαγές μέσα σε αυτά τα πλαίσια, έχοντας αυτή τη στιγμή 300 άτομα υπαλληλικό προσωπικό, εκ των οποίων το 10% και πλέον βρίσκεται στο λογιστήριο, κατοικοεδρεύει στο λογιστήριο... Δεν ξέρω τι...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αν είναι 300, το 15%.

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Πλέον του 10%, το 15% βρίσκεται, κατοικοεδρεύει στο λογιστήριο -να μην πω και για άλλα τμήματα, για να αντιληφθείτε ποια τουριστική προοπτική υπάρχει- την ίδια στιγμή που εγώ εισηγούμαι η Κύπρος για τον τουρισμό να κάμει μια διεύθυνση στο Υπουργείο Εμπορίου με ταυτόχρονη ίδρυση ενός οργανισμού σύμπραξης ιδιωτικού και δημόσιου τομέα για μάρκετινγκ και προώθηση μόνο με πολύ λιγότερα λεφτά, όταν ο ΚΟΤ χρειάζεται €60 εκατομ. αυτή τη στιγμή, για να μπορέσει να καλύψει και τις δαπάνες του και την προβολή και το αποτέλεσμα να παραμένει το ίδιο ή και χειρότερο από ό,τι ήταν πριν από δεκαπέντε χρόνια για το τουριστικό μας προϊόν. Θα μας πουν όμως ότι είναι οικονομική κρίση, γι' αυτό μείναμε ουσιαστικά στην ίδια αφετηρία ή δεν εκκινήσαμε! Μα, το ίδιο συμβαίνει και με τις υπόλοιπες χώρες.

Άρα, θεωρώ ότι ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού χρειάζεται ριζική αναδιάρθρωση και, για να υπάρξει ριζική αναδιάρθρωση, δεν πρέπει να δούμε όλοι τα μικροπολιτικά και τα μικροκομματικά. Ο ρόλος που ξέραμε μέχρι σήμερα δεν μπορεί να σταθεί στις σύγχρονες διεθνείς τουριστικές ανάγκες και απαιτήσεις. Υπάρχει προοπτική για το τουριστικό προϊόν. Πιστεύω ότι και ως επιτροπή μπορούμε να εγκύψουμε σε αυτό, όμως ταυτόχρονα οφείλω να ισχυρισθώ ότι, μέσα από αυτή την κρίση που υπάρχει, είναι χρυσή ευκαιρία να φτιάξουμε ένα νέο τουριστικό μοντέλο για τον τόπο μας, το οποίο μπορεί να μας φέρει άμεσα έσοδα. Δε μιλούμε για επενδύσεις οι οποίες θα αποδώσουν σε ένα, δύο, τρία χρόνια. Μιλούμε για τουρίστες, για τουριστικό συνάλλαγμα με όλα πραγματικά τα αλυσιδωτά ευεργετικά αποτελέσματα, που μπορούν να κινήσουν πιθανώς κι ένα κομμάτι της οικονομίας, που αυτή τη στιγμή δεν κατόρθωσε να επανεκκινήσει.

Είπα ότι προτάσεις που μπορούν να γίνουν είναι πρωτίστως η πλήρης αναδιάρθρωση και αναδόμηση του ΚΟΤ, το θέμα των ανοικτών αιθέρων, το οποίο το θεωρώ και αστείο πλέον να το συζητούμε και να το επανασυζητούμε. Η Κύπρος πρέπει να κηρυχθεί ως χώρα που μπορεί να αποδεχθεί τον οποιοδήποτε, νοουμένου ότι έρχεται για τουρισμό. Το θέμα της pro visa πρέπει να γίνει και για τις άλλες χώρες που υπάρχει ευχέρεια. Έγινε για τη Ρωσία, για την Ουκρανία. Μπορεί να γίνει και για τις άλλες πρώην σοβιετικές χώρες, χωρίς να υπάρχει οποιοσδήποτε κίνδυνος, γιατί αυτή τη στιγμή που μιλούμε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συζητά το θέμα της αναθεώρησης της βίζας για τουρισμό από την Κίνα και από άλλες χώρες, χωρίς να φοβάται οτιδήποτε. Πόσω μάλλον η Κύπρος. Πρέπει να υπάρξει, για μένα, τουριστική εκπαίδευση και να ξαναφέρουμε τον κόσμο, ιδιαίτερα σε μια περίοδο ανεργίας, στην τουριστική κατεύθυνση, την οποία εγκατέλειψε για πολλούς λόγους εδώ και χρόνια. Δηλαδή, πρέπει να δημιουργήσουμε τις συνθήκες εκείνες που θα μπορούν να ελκύουν τον τουρισμό.

Κάτι πολύ σημαντικό για το γιατί μείναμε ίδια τάξη στον τουρισμό. Δεν ασχοληθήκαμε με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Η Κύπρος προσφέρεται για τουρισμό για μια ειδική κατηγορία ανθρώπων, όπως είναι οι συνταξιούχοι επί παραδείγματι. Δεν κατορθώσαμε να προσελκύσει τουρίστες αυτός ο τόπος,

που μπήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που έχει ενιαίο νόμισμα με δεκαπέντε χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που έχει πλεονέκτημα, γιατί βρίσκεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και προσιδιάζει σε χαρακτήρα και πολιτισμό και στα πάντα. Η Κύπρος, ενώ άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης το κατόρθωσαν, δεν μπορεί να φέρει Γερμανούς τουρίστες, δεν μπορεί να φέρει Γάλλους τουρίστες, δεν μπορεί να φέρει τουρίστες που κατακλύζουν τις γειτονικές μας χώρες. Μόνο οι Γερμανοί συνταξιούχοι να έκαμναν προγράμματα στην Κύπρο και οι σκανδιναβικές χώρες για το χειμώνα, η Κύπρος θα κατακλυζόταν από τον τουρισμό και θα μπορούσε να λύσει και πολλά οικονομικά προβλήματα.

Χειμερινή περίοδος. Είναι αδιανόητο, αγαπητοί συνάδελφοι, να έχουμε υποδομή εκατοντάδων εκατομμυρίων και δισεκατομμυρίων και να τη χρησιμοποιούμε μόνο για πέντε ή έξι μήνες. Τα €14 εκατομ. ανεργιακά επιδόματα που δίνονται για τους ξενοδοχοϋπαλλήλους θα μπορούσαν κάλλιστα να δοθούν στα ξενοδοχεία, για να επανανοίξουν και να επαναπροσλάβουν αυτούς τους ανθρώπους.

Αυτά λέγοντας, χωρίς να θέλω να διευρύνω και να επεκτείνω τα θέματα, επιφυλασσομένοι να έχουμε και στην επιτροπή Εμπορίου αγαστή συνεργασία με τον Υπουργό Εμπορίου -εγώ λέω και με όλους τους εκάστοτε Υπουργούς Εμπορίου που ασχολούνται με τον τουρισμό υπήρξε αυτή η συνεργασία- πιστεύω ότι είναι ώρα να κάνουμε τομές όχι μόνο για το καλό του τουρισμού, αλλά και γιατί το έχει ανάγκη ο τόπος. Και, όπως είπα, σύνθημά μας πρέπει να είναι «κανένα ξενοδοχείο να μην κλείνει το χειμώνα, κανένα ευρώ τουριστικού συναλλάγματος δεν πρέπει να χάνεται από την Κύπρο και κανένας τουρίστας να μην υπάρχει, ιδιαίτερα στην Ευρώπη ή όπου αλλού βρίσκεται, που να θέλει να έρθει στην Κύπρο και να μην δίνουμε την πρόσβαση με το άνοιγμα των αιθέρων ή με τις διαδικασίες για την έκδοση βίζας». Πιστεύω ότι πρέπει να είμαστε πρακτικοί και αποτελεσματικοί.

Εγώ θα ευχαριστήσω όλα τα μέλη της επιτροπής Εμπορίου, γιατί για όλα τα ζητήματα και ιδιαίτερα για τον τουρισμό επιδεικνύουν και θέρμη και ευαισθησία και είναι έτοιμοι ομοφώνως και ομοθυμώς να στηρίξουν πρωτοβουλίες προς αυτή την κατεύθυνση. Και πάλι ευχαριστώ τον κ. υπουργό γι' αυτή την εμβληματική, συμβολική, σημαντική παρουσία του εδώ, που δίνει το μήνυμα ότι η κυβέρνηση νοιάζεται για τον τουρισμό, νοιάζεται για την ανάπτυξη αυτού του τόπου και πολύ περισσότερο επιδεικνύει απεριόριστο σεβασμό στο κοινοβούλιο.

Ευχαριστώ.

(Κατά τη διάρκεια της αγόρευσης του κ. Λευτέρη Χριστοφόρου τον προεδρεύοντα της συνεδρίασης αντικατέστησε στην έδρα η κ. Μαρία Κυριακού.)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

(Μ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ)

Ο κ. Νεοφύτου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κυρία Πρόεδρε, θα ζητήσω την κατανόηση του προεδρείου και των συναδέλφων, ιδιαίτερα αυτών που είναι στον κατάλογο να ομιλήσουν, γιατί λόγω κάποιας ανειλημμένης υποχρέωσης πρέπει να αποχωρήσω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Βεβαίως! Ευχαριστούμε.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Εγώ, αν φύει τζιαι ο Αβέρωφ, εν μεινίσκω.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Θα είμαστε εμείς εδώ να σε ακούσουμε.

Λοιπόν, ο κ. Κώστα.

Κ. ΚΩΣΤΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο λαός μας περνά πολύ δύσκολες μέρες λόγω της οικονομικής κρίσης, με τις φοβερές επιπτώσεις σε όλους τους τομείς, κοινωνικούς και οικονομικούς. Η κατάσταση της οικονομίας λόγω της κρίσης, αλλά και των αποφάσεων του Eurogroup και της κυβέρνησης Αναστασιάδη τον περασμένο Μάρτιο συνεχώς επιδεινώνεται, οι άνεργοι πολλαπλασιάζονται, τα έσοδα του κράτους μειώνονται δραματικά, ενώ η επανεκκίνηση της οικονομίας φαίνεται ότι για την ώρα παραμένει απλά ένα σύνθημα. Ο μοναδικός πυλώνας της κυπριακής

οικονομίας που όχι μόνο είναι ζωντανός, αλλά επίσης προσφέρει μεγάλη οικονομική ανάσα στον τόπο είναι ο τουρισμός.

Κύριε Πρόεδρε,

Το 2011 είχαμε περίπου 10% αύξηση στις αφίξεις και 13% στα έσοδα από τον τουρισμό, το 2012 είχαμε περαιτέρω αύξηση, της τάξης του 3% στις αφίξεις και ακόμα 10% στα έσοδα, ενώ το 2013 είχε ξεκινήσει με τους καλύτερους οιωνούς. Δυστυχώς, λόγω των αποφάσεων του Μαρτίου και της αβεβαιότητας που ακολούθησε, η πορεία αυτή σταμάτησε απότομα, με αποτέλεσμα τη σοβαρή μείωση στις κρατήσεις, η οποία έφθασε μέχρι και το 10% και η οποία ακολούθως, λόγω της αύξησης του τουριστικού ρεύματος από τη Ρωσία και την Ουκρανία, μειώθηκε στο 5%, ενώ προβλέπεται ότι θα μειωθεί μέχρι το τέλος του χρόνου περίπου στο 3%, με τα έσοδα να ανέρχονται στα ίδια με τα περσινά επίπεδα.

Ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού έχει σημαντική συνεισφορά στη μεγάλη αύξηση του τουριστικού ρεύματος προς την Κύπρο τα τελευταία χρόνια, την οποία πετύχαμε με την προσπάθεια που έγινε από τον οργανισμό και το αρμόδιο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Τεράστιες προσπάθειες έγιναν και γίνονται επίσης από τον ΚΟΤ και το Υπουργείο Τουρισμού, για να αλλάξει το αρνητικό κλίμα και να περιοριστούν αισθητά οι ζημιές μετά τις αποφάσεις του Μάρτη, οι οποίες αποδίδουν καρπούς. Σημειώνουμε επίσης την αναδιοργάνωση του οργανισμού η οποία έχει ξεκινήσει, τα μεγάλα βήματα που έγιναν προς αυτή την κατεύθυνση και βεβαίως τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών του. Θεωρούμε πάντως ότι πολλά ακόμα μπορούν και πρέπει να γίνουν, έτσι ώστε ο ΚΟΤ να εκσυγχρονισθεί και να καταστεί ένας υγιής, λειτουργικός και ακόμα πιο αποτελεσματικός οργανισμός μέσα στα νέα οικονομικά δεδομένα, πραγματικός πρεσβευτής του κυπριακού τουρισμού. Είναι ανάγκη τα κονδύλια που διατίθενται στον ΚΟΤ για διαφήμιση και προβολή του τουριστικού μας προϊόντος στο εξωτερικό, τα οποία δυστυχώς, λόγω της οικονομικής κρίσης, μειώνονται συνεχώς, να αξιοποιούνται σωστά. Και συμφωνούμε με τη θέση του οργανισμού ένα μεγάλο μέρος από τις σοβαρές εξοικονομήσεις που θα πετύχει μετά την απόφαση για κλείσιμο κάποιων γραφείων του εξωτερικού, σύμφωνα με τη μελέτη που έκανε διεθνής οίκος για λογαριασμό του, να διατεθεί για την ενίσχυση της διαφήμισης, αφού πρέπει να πούμε ότι, λόγω των μειωμένων κονδυλίων, σε κάποιες χώρες εδώ και δύο χρόνια δεν έχει γίνει καθόλου διαφήμιση.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πολλά μπορούν να γίνουν για την ανάπτυξη και την ενίσχυση του τουρισμού μας, για τη βελτίωση του τουριστικού μας προϊόντος.

Καταρχάς, θα πρέπει να πετύχουμε το πιο σημαντικό, που είναι η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, να προσελκύσουμε δηλαδή μεγαλύτερο αριθμό τουριστών για την περίοδο Νοεμβρίου-Απριλίου, κρατώντας ανοικτό όσο το δυνατό μεγαλύτερο αριθμό ξενοδοχείων, βοηθώντας έτσι την οικονομία μας και περιορίζοντας την ανεργία που μαστίζει τον τόπο μας. Για να πετύχουμε την εποχικότητα, θα πρέπει να προσπαθήσουμε πολύ στα πλαίσια μιας συλλογικής και συντονισμένης προσπάθειας.

Θα πρέπει να αναπτύξουμε και άλλες μορφές τουρισμού, όπως ο θεματικός, δηλαδή ο ιατρικός, ο θρησκευτικός, ο συνεδριακός, ο αθλητικός τουρισμός, τονίζοντας την ανάγκη δημιουργίας των αναγκαίων υποδομών, όπως για παράδειγμα ιατρικά κέντρα και χώροι άθλησης στην ύπαιθρο, το Συνεδριακό Κέντρο Λεμεσού κ.ά.

Όσον αφορά στην πολιτική των ανοικτών αιθέρων, για μια ακόμα φορά επαναλαμβάνουμε τη θέση μας ότι αυτή μπορεί να εφαρμόζεται κατά ανάλογο τρόπο που έπραξε η προηγούμενη κυβέρνηση, με την απόφασή της για διεύρυνση της χρονικής περιόδου ισχύος στη ρωσική αγορά. Θα πρέπει να εφαρμόζεται με προσοχή και με μέτρο, με μόνο γνώμονα τα εθνικά μας συμφέροντα και βέβαια όχι με τρόπο που να επηρεάζει αρνητικά τον εθνικό μας αερομεταφορέα, ο οποίος αντιμετωπίζει πολύ σοβαρό πρόβλημα επιβίωσης. Υπενθυμίζουμε ότι κανένας περιορισμός στις πτήσεις δεν υπάρχει για τις υπόλοιπες χώρες κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι με την Ουκρανία υπάρχει πλήρης φιλελευθεροποίηση των πτήσεων, ότι με το Ισραήλ μέχρι το 2018 θα τεθεί σε εφαρμογή η Συμφωνία Ανοικτών Ουρανών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη χώρα αυτή, ενώ με τη Ρωσία ξεκίνησε μια προσπάθεια να φιλελευθεροποιηθούν οι πτήσεις, με όχι θετική κατάληξη μέχρι σήμερα λόγω των ενστάσεων της ρωσικής πλευράς.

Θα πρέπει επίσης η κυβέρνηση να συνεχίσει και να επεκτείνει την εφαρμογή του επιτυχημένου μηχανισμού ηλεκτρονικής προέγκρισης βίζας, όπως έγινε με τη Ρωσία και την Ουκρανία, με πολύ θετικά αποτελέσματα, και να κάνει όσο το δυνατό ευκολότερη τη θεώρηση διαβατηρίων για σκοπούς ανάπτυξης του τουρισμού από χώρες μη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Να καταργήσει επίσης τις χρονοβόρες και γραφειοκρατικές διαδικασίες, βελτιώνοντας την προσβασιμότητα, διαδικασίες οι οποίες αποτρέπουν πολλούς τουρίστες από το να επισκεφθούν το νησί μας.

Άλλη βασική προϋπόθεση για αύξηση των αφίξεων είναι η μείωση των τελών των αεροδρομίων μας, τα οποία δυστυχώς είναι από τα υψηλότερα στην Ευρώπη, για να μπορέσουμε να προσφέρουμε πακέτα προς Κύπρο τα οποία να είναι ανταγωνιστικά έναντι πακέτων άλλων προορισμών στη Μεσόγειο. Θα πρέπει να καταβληθούν μεγάλες προσπάθειες από τις αρμόδιες αρχές να μειωθούν τα τέλη και βέβαια θα πρέπει να υπάρξει θετική ανταπόκριση από τη διαχειρίστρια εταιρεία.

Ας μην ξεχνούμε ότι δυστυχώς κάποιες άλλες χώρες στη Μεσόγειο και κυρίως η Τουρκία, προσφέροντας πολύ πιο φθηνά πακέτα από την Κύπρο και λόγω των χαμηλότερων ναύλων, έχουν προσελκύσει τα τελευταία χρόνια πολύ μεγάλο αριθμό τουριστών οι οποίοι παραδοσιακά επισκέπτονταν τον τόπο μας.

Όσον αφορά την απόφαση της κυβέρνησης για δημιουργία καζίνο στην Κύπρο, εμείς, εκφράζοντας για μια ακόμα φορά τις έντονες επιφυλάξεις μας, αφού θεωρούμε ότι κάτι τέτοιο θα προκαλέσει αρνητικές κοινωνικές παρενέργειες, ιδιαίτερα σε αυτές τις δύσκολες οικονομικά συνθήκες που περνούμε, τονίζουμε παράλληλα ότι σεβόμαστε την απόφαση της κυβέρνησης, η οποία στηρίζεται από την πλειοψηφία των πολιτικών κομμάτων. Θεωρούμε ότι θα πρέπει να ληφθούν όλα εκείνα τα προληπτικά μέτρα που απαιτούνται, για να προστατευθεί ο κοινωνικός ιστός.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η τουριστική μας βιομηχανία είναι πολλά. Κάποια από αυτά πρέπει να παραδεχτούμε ότι δημιουργούνται από μια πολύ κακή νοοτροπία ορισμένων, οι οποίοι θεωρούν ότι ο τουρίστας είναι μια πολύ καλή ευκαιρία να τον “κλέψουμε”, αφού δε θα τον ξαναδούμε. Γιατί τι άλλο από κλοπή μπορεί να είναι, όταν χρεώνεις ένα μικρό μπουκάκι εμφιαλωμένο νερό €3, μια ομπρέλα και δύο κρεβατάκια στην παραλία €20, μια μεταφορά με το ταξί απόστασης 5 χμ. €30 ή €40 ευρώ, χωρίς τη χρήση του ταξίμετρου που προνοεί η νομοθεσία, όταν ο καφές στην Κύπρο πωλείται €5 με €6 ευρώ και στο Παρίσι €3 ευρώ, όταν ο φρέσκος χυμός στην Κύπρο πωλείται €5,5 ευρώ και στην Ελλάδα €2,5 με €3 ευρώ, όταν πληρώνεις τα διπλάσια στο νησί μας για ένα γεύμα από ό,τι θα πλήρωνες στη Μαγιόρκα; Θα πρέπει να ληφθούν άμεσα μέτρα καταπολέμησης της αισχροκέρδειας και προστασίας των τουριστών, για να απομονωθούν και να τιμωρηθούν αυτοί οι λίγοι επιτήδριοι, οι οποίοι όμως προκαλούν τεράστια ζημιά στην εικόνα της Κύπρου διεθνώς.

Θα πρέπει επιτέλους μέσα στις δύσκολες συνθήκες που περνούμε, με την τόσο μεγάλη ανεργία, να ξεκινήσουν οι εργοδότες στην τουριστική βιομηχανία και κυρίως οι ξενοδόχοι μας να εργοδοτούν Κύπριους, αν θέλουμε να κερδίσουμε ξανά αυτό που χάσαμε και αυτό που μας χαρακτήριζε σαν λαό τόσα χρόνια, την παραδοσιακή κυπριακή φιλοξενία.

Δυστυχώς, ενώ έγιναν τόσες συζητήσεις για τα σχέδια εργοδότησης ανέργων στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, ενώ οι συνδικαλιστικές οργανώσεις έκαναν οδυνηρές υποχωρήσεις αναφορικά με τα κεκτημένα των εργαζομένων και τις συλλογικές συμβάσεις, για να βρεθεί η κοινή συνισταμένη και να μπει σε εφαρμογή το σχέδιο, τελικά, όπως μας αναφέρθηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής Εμπορίου που ασχολήθηκε με το θέμα του τουρισμού στις 24 Σεπτεμβρίου 2013, από τις 8 000 θέσεις για αιτήσεις στο σχέδιο εργοδότησης τελικά προσελήφθησαν μόνο 1 270 άνεργοι, από τους οποίους οι τριακόσιοι είναι κοινοτικοί. Ελπίζουμε ότι την επόμενη τουριστική περίοδο ο αριθμός των Κυπρίων που θα εργοδοτηθούν στις ξενοδοχειακές μας μονάδες θα είναι αισθητά αυξημένος.

Κάτι άλλο επίσης που θα πρέπει να μας απασχολήσει είναι το σύστημα all inclusive, το οποίο αποτρέπει τους τουρίστες από το να ξοδέψουν λεφτά και σε άλλους τομείς της τουριστικής βιομηχανίας, όπως τα εστιατόρια και οι ταβέρνες.

Επίσης πρέπει να αξιοποιηθούν τα πολεοδομικά κίνητρα που δόθηκαν πριν τρία χρόνια στην ξενοδοχειακή βιομηχανία, τα οποία μπορούν να συμβάλουν καθοριστικά όχι μόνο στον τουρισμό, αλλά και στην αντιμετώπιση της ανεργίας και την τόνωση της ανάπτυξης. Και αναφέροντας την ανάπτυξη, θα πρέπει να τονίσουμε ότι η κατασκευή πολλών μεγάλων έργων τα οποία είναι ώριμα και αδειοδοτημένα εδώ και περίπου δύο χρόνια, όπως μαρίνες, γήπεδα γκολφ, τα οποία είναι αναγκαία για τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος, δεν μπορούν να ξεκινήσουν λόγω έλλειψης χρηματοδότησης, αλλά και λόγω των περιοριστικών μέτρων στις τράπεζες. Έργα όπως η μαρίνα Λεμεσού, η οποία σύντομα ολοκληρώνεται, συμβάλλουν τα μέγιστα στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος, αλλά και στην προαγωγή εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πότε δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι τουρίστας, αυτός δηλαδή ο οποίος κάνει τις διακοπές του και ξοδεύει λεφτά, αιμοδοτώντας την οικονομία, δεν είναι μόνο αυτός που έρχεται από μια ξένη χώρα, είναι και ο Κύπριος, ο πολίτης αυτού του τόπου. Και το τονίζω αυτό, γιατί πολλές φορές γινόμαστε δέκτες καταγγελιών από

συμπολίτες μας οι οποίοι δυστυχώς δεν αντιμετωπίζονται με τους ίδιους όρους όπως οι ξένοι τουρίστες. Πώς είναι δυνατόν ένας Κύπριος να επικοινωνεί με ξενοδοχειακή μονάδα του τόπου μας, να ζητά τιμές για μια εβδομάδας διακοπές με τη σύζυγο και τα δυο του παιδιά και να του ζητούν €1.000, ενώ, όταν επικοινωνήσει με ταξιδιωτικό γραφείο της Μεγάλης Βρετανίας, να του λένε ότι για τον ίδιο αριθμό ατόμων, την ίδια περίοδο, στο ίδιο ξενοδοχείο στοιχίζει μόνο €500; Δυστυχώς, κάποιοι θεωρούν ότι ο Κύπριος την καλοκαιρινή περίοδο, που μπορεί να κάνει τις διακοπές του, είναι αχρείαστος λόγω του μεγάλου αριθμού των ξένων τουριστών και είναι αναγκασμένος μόνο κατά τους χειμερινούς μήνες. Αν θέλουμε οι συμπατριώτες μας να μένουν στην Κύπρο για τις διακοπές τους ενισχύοντας την οικονομία, δε θα πρέπει να τους σπρώχνουμε με τις ενέργειές μας σε άλλους προορισμούς.

Δεν πρέπει επίσης ποτέ να ξεχνούμε ότι ένα ποσοστό περίπου 10% των αφίξεων στην Κύπρο αφορά τουρίστες οι οποίοι καταλήγουν τελικά στα κατεχόμενα και αυτό δυστυχώς το φαινόμενο γίνεται ακόμα πιο ανησυχητικό, όταν ακούεις ότι πολλές από αυτές τις διαμονές ή διανυκτερεύσεις στις κατεχόμενες περιοχές οργανώνονται από κάποια ταξιδιωτικά γραφεία στις ελεύθερες περιοχές, κάτι το οποίο θα πρέπει να μας προβληματίσει όλους.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αν θεωρούμε ότι το φυσικό αέριο είναι η ελπίδα του λαού μας για έξοδο από την οικονομική κρίση και τα αδιέξοδα, ο τουρισμός είναι ο μοναδικός πνεύμονας της κυπριακής οικονομίας αυτή τη στιγμή. Είναι ο μόνος από τους βασικούς πυλώνες της οικονομίας που είναι ζωντανός. Είναι ο μόνος τομέας που, ενώ αντιμετωπίζει προβλήματα, μας δίνει οξυγόνο, που πάει καλά, που θα πήγαινε βεβαίως καλύτερα, αν δεν είχαμε τις αποφάσεις του Μάρτη, και κυρίως μπορεί να πετύχει ακόμα υψηλότερες επιδόσεις. Τι χρειάζεται, για να το πετύχουμε αυτό; Όχι μεγάλα λόγια αλλά πράξεις, όχι αντιπαραθέσεις αλλά συναίνεση και συλλογική προσπάθεια. Όλοι όσοι έχουν σχέση με τον τουρισμό, Υπουργείο Εμπορίου και Τουρισμού, ΚΟΤ, ΠΑΣΥΞΕ, ΣΤΕΚ, Σύνδεσμος Ταξιδιωτικών Πρακτόρων, εργοδοτικές και συνδικαλιστικές οργανώσεις, αλλά και η Βουλή, με την αρμόδια επιτροπή Εμπορίου, πρέπει να βοηθήσουν, έτσι ώστε να λυθούν τα προβλήματα και να αυξήσουμε αισθητά το τουριστικό ρεύμα προς την Κύπρο ενισχύοντας την οικονομία μας. Χρειάζεται σχεδιασμός και πρόγραμμα, συντονισμένες ενέργειες και καλή θέληση, για να πετύχουμε. Τούτη τη φορά, για το καλό του τόπου, ας βάλουμε όλοι πάνω από όλα όχι το δικό μας συμφέρον αλλά το συμφέρον του λαού και της πατρίδας μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ο κ. Άγγελος Βότσης.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Για να είμαστε όλοι σύντομοι, όπως έπρεπε να ήμαστε στο Κεφάλαιο Τέταρτο, όπου έχω καλυφθεί από τον πεφωτισμένο πρόεδρο της επιτροπής και τους αγαπητούς συναδέλφους, θα συμπληρώσω...

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Ενόμιζα εκάλυψέ σας ο συνάδελφος.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Σε κάποιους έχει προκαλέσει ευχάριστη έκπληξη η παρουσία του υπουργού, σε όσους δεν τον γνωρίζουν. Σ' εμάς που τον γνωρίζουμε δε μας προκαλεί έκπληξη η παρουσία του, γιατί ακριβώς από την ημέρα της εκλογής του έχει ανταποκριθεί στα καθήκοντά του, νομίζω, με πολύ παραδειγματικό τρόπο.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Του διορισμού του, κύριε...

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Λοιπόν, ναι, της εκλογής του από τον πρόεδρο, που τον επέλεξε.

Λοιπόν, ξεκινώ, πολύ σύντομα. Τα τεράστια προβλήματα θα τα αναφέρω απλώς επιγραμματικά.

Η ανταγωνιστικότητα, η εποχικότητα και η ανάγκη για εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος και η υπερεξάρτηση από συγκεκριμένες αγορές... Δεν το έχω ακούσει -πρέπει να δώσουμε έμφαση- ήμασταν απόλυτα εξαρτημένοι ή σε πολύ μεγάλο βαθμό από την αγγλική αγορά, τώρα προστίθεται και η ρωσική αγορά σε επίπεδο εξάρτησης. Είναι καλό μιν, έρχονται τουρίστες, πρέπει όμως να μας απασχολήσει, αγαπητέ μου υπουργέ, και το ότι δεν πρέπει να είμαστε μονοδιάστατοι, γι' αυτό πρέπει να βρούμε τρόπους ειδικά στην

κεντρική Ευρώπη να έχουμε θετικά αποτελέσματα, για να μπαλανσάρουν τα πράγματα. Δε μας έφθαναν λοιπόν αυτά τα προβλήματα, είχαμε και το τσουνάμι της οικονομικής κρίσης. Τα προβλήματα επιδεινώνονται, γιατί έχουν μειωθεί τα διαθέσιμα κονδύλια, είτε κυβερνητικά είτε ιδιωτικά, που θα συνέβαλλαν προς την κατεύθυνση αυτή.

Μπαίνω απευθείας σε κάποιες εισηγήσεις, για να ξεπεράσουμε τα προβλήματα. Μιλάμε όλοι για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, το κάναμε ποίημα. Εμείς βάζουμε ακόμα μια παράμετρο. Ας ξεκινήσουμε με το να ενισχύσουμε τους μήνες που έχουμε κάποια δουλειά στα ξενοδοχεία. Έχει τουρίστες οι οποίοι έρχονται Οκτώβριο, λίγοι το Νοέμβριο. Να ενισχύσουμε αυτούς τους μήνες. Αντιλαμβάνεστε ότι τα έσοδα θα είναι πολύ πιο αποδοτικά για ένα ξενοδοχείο που είναι που είναι ανοικτό, αν είναι ανοικτό και γεμάτο. Και ακολούθως να δούμε πώς σιγά σιγά φθάνουμε και στην επιμήκυνση.

Ανοικτοί αιθέρες, το λέμε όλοι. Όμως δε λέμε ότι, για να... Είναι όπως το ταγκό. Για να χορέψεις ταγκό, θέλεις δύο! Δεν είναι από μόνοι μας που θα πάμε να ανοίξουμε τους αιθέρες: χρειάζονται διμερείς συμφωνίες. Άρα, εδώ σωστά η επιτροπή Εμπορίου ζήτησε από τα Υπουργεία Συγκοινωνιών και Έργων και Εξωτερικών να επιταχύνουν τις διεργασίες, για να ξεπεραστούν αυτά τα προβλήματα με τους ανοικτούς αιθέρες, όπως επίσης και με τις βίζες, που είναι ακόμα μία παράμετρος που πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Εμείς θέλουμε να δούμε ακόμα μία παράμετρο, που μπορούμε και να ενισχύσουμε. Είναι η επιχορήγηση του κατά κεφαλήν τουρίστα ο οποίος έρχεται στην Κύπρο. Κάθε τουρίστας που έρχεται στην Κύπρο αφήνει στην κυπριακή οικονομία συγκεκριμένο ποσό χρημάτων είτε ο ίδιος από τα καταναλωτικά του έξοδα είτε τα ίδια τα ξενοδοχεία από τους φόρους που πληρώνουν. Θα μπορούσε το κράτος να το κάνει πιο έντονα, με το να επιχορηγήσουμε αυτές τις αφίξεις, ώστε να έχουμε ακόμα περισσότερα αποτελέσματα.

Να πω ότι πρέπει να ενισχύσουμε τη διαφημιστική μας εκστρατεία. Και εδώ πρέπει να αρχίσουμε να σκεφτόμαστε λίγο πιο προοδευτικά. Η επιτροπή Εμπορίου είχε μία θετική εισήγηση. Την ξαναβάζω κάτω, υπουργέ. Προτείναμε να χρησιμοποιήσουμε την Κύπρο, να διαφημίσουμε την Κύπρο ως μια χώρα που έχει ελεύθερη χρήση διαδικτύου. Δεν μπορούμε να το κάνουμε σε όλη την Κύπρο, μας είπαν οι ειδικοί. Μπορούμε όμως να δημιουργήσουμε τις λεγόμενες "νησίδες δωρεάν Wi-Fi" είτε σε τουριστικές περιοχές είτε σε περιοχές των πόλεων όπου υπάρχει νεολαία κ.λπ. Δεν είναι απαγορευτικό. Δηλώνω σε αυτή την ολομέλεια ότι εκτός της Cyta, η οποία μας βρήκε δυο-τρεις δικαιολογίες, αβάσιμες για μας, οι ιδιώτες πάροχοι δεν αντιδρούν αρνητικά σε αυτή την ιδέα. Και είναι ιδέα χωρίς μεγάλες επενδύσεις, η οποία θα μας δώσει ένα στρατηγικό πλεονέκτημα. Εμείς πιστεύουμε ότι πρέπει να διαφημίσουμε σήμερα πάνω στη σύγχρονη τεχνολογία και η νεολαία στην Ευρωπαϊκή Ένωση -και όχι μόνο- στην Ευρώπη θα δει θετικά μια χώρα που θα διαφημίζει ότι στις τουριστικές της περιοχές έχει δωρεάν χρήση ίντερνετ μέσω Wi-Fi ή ό,τι άλλες υπηρεσίες θα τους δώσουμε. Είναι μια καλή ιδέα, την παλεύει η επιτροπή και προβλέπω ότι θα το κερδίσουμε, πρόεδρε της επιτροπής, γιατί οι ενδείξεις στην τελευταία συνεδρία δεν ήταν αρνητικές.

Πάω στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος. Επιτέλους, θα γίνει το καζίνο! Άρα, υπουργέ μου, προχωράτε, είμαστε δίπλα σας σε αυτή την προσπάθεια.

Εσωτερικός τουρισμός. Ένα μήνυμα στους ξενοδόχους μας, να δουν και λίγο τους Κυπρίους, όχι μόνο όταν υπολείπονται κλίνες, αλλά και στις καλές περιόδους.

Κατεχόμενα. Μας προβληματίζει το ότι έρχεται ο ξένος στα δικά μας αεροδρόμια και λιμάνια και πηγαίνει με ταξί στα κατεχόμενα, παραθερίζει στα ξενοδοχεία μας στις κατεχόμενες περιοχές. Είναι θέμα όμως πολιτικής απόφασης και πρέπει να την προσμετρήσουμε στις επιλογές μας.

Κλείνω με το ρόλο του ΚΟΤ. Κατά την ταπεινή μας άποψη, δεν πρέπει να είναι ο ρόλος του ΚΟΤ να μετρά τις πόρτες και τα παράθυρα, για να δίνει άδεια, όταν κάνει αίτηση κάποιος, για να κτίσει ένα υποστατικό. Ο ΚΟΤ έχει τεράστιο ρόλο να διαδραματίσει. Δε λέω ότι έχει αποτύχει, όμως μπορούν να γίνουν πολύ περισσότερα. Χαιρετίζουμε το σεμινάριο που οργανώνει ο ΚΟΤ την Τρίτη και θα έχουμε συμμετοχή ουσιαστική, για να βοηθήσουμε σε μια εφ' όλης της ύλης συζήτηση για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Είναι μια καλή κίνηση του ΚΟΤ. Το ΔΗΚΟ θα είναι εκεί, για να εκπροσωπηθεί και να συμβάλει με τις δικές του εισηγήσεις στα καλύτερα δυνατά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ πολύ, κυρία Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΥΣΑ:

Ευχαριστώ, συνάδελφε.

Ο κ. Γιώργος Βαρνάβα από την ΕΔΕΚ.

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Λιτά να καλωσορίσω τον υπουργό και να πω ότι η παρουσία του πράγματι μας δίνει τη δυνατότητα να μεταφερθούν τα μηνύματα τα οποία σήμερα θα δοθούν ενώπιον της ολομέλειας προς την εκτελεστική εξουσία. Και θα ήταν και φρονιμότερο να υπήρχαν στην αίθουσα περισσότεροι συνάδελφοι, για να ακούσουν αυτές τις εισηγήσεις.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακριβώς μετά την τουρκική εισβολή του 1974, όταν η οικονομία του τόπου είχε καταρρεύσει, με το 70% των πλουτοπαραγωγικών πόρων να βρίσκονται στις κατεχόμενες περιοχές, το κράτος προσπάθησε να βρει άλλες διεξόδους για αναστήλωση της οικονομίας. Στράφηκε προς τη γεωργία, την παροχή υπηρεσιών, την αναβάθμιση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, αλλά και στην τουριστική βιομηχανία. Η Κύπρος, ένα νησί της Μεσογείου με τις καλύτερες κλιματολογικές συνθήκες, τον ήλιο και τη θάλασσα, άρχισε να αναπτύσσει την τουριστική βιομηχανία και να εκμεταλλεύεται τα πλεονεκτήματά της. Σε αυτή την προσπάθεια ενεπλάκησαν κρατικές υπηρεσίες, ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, και ιδιαίτερα ο ιδιωτικός τομέας. Η αρχική προσπάθεια επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη και προσέλκυση τουριστών για τη θερινή περίοδο. Οι οποιοσδήποτε προσπάθειες για δημιουργία προϋποθέσεων ανάπτυξης της τουριστικής βιομηχανίας κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου μέχρι σήμερα έπεσαν στο κενό.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα βρισκόμαστε επτά μήνες μετά την κατάρρευση του χρηματοπιστωτικού συστήματος της χώρας μας, με αποτέλεσμα η οικοδομική βιομηχανία, ο τομέας παροχής υπηρεσιών, η προσέλκυση ξένων επενδύσεων να έχουν πληγεί ανεπανόρθωτα, η ανεργία να βρίσκεται στο 19%, και ανάμεσα στους νέους από δεκαέξι μέχρι είκοσι πέντε χρόνων στο 40%, με αποτέλεσμα να εναποθέτουμε όλες τις ελπίδες μας για στήριξη και ανάκαμψη της οικονομίας, ιδιαίτερα αυτή την περίοδο, στην τουριστική βιομηχανία.

(Στο σημείο αυτό ο προεδρεύων της συνεδρίασης επανέρχεται στην έδρα.)

Η Κύπρος δεν έχει να ζηλέψει από κανέναν τίποτα. Το αντίθετο. Η γεωγραφική θέση της παρέχει συγκριτικό πλεονέκτημα όσον αφορά την απόσταση ή και τη διάρκεια των πτήσεων από πιθανές αγορές, πηγές που βρίσκονται ανατολικά ή και βόρεια, όπως επίσης συγκριτικά και με άλλους προορισμούς της γύρω περιοχής, Αίγυπτος, Αλγερία, Τουρκία, παρέχει ακόμη πολύ μεγαλύτερη ασφάλεια. Οι κλιματολογικές συνθήκες οι οποίες επικρατούν όχι μόνο το καλοκαίρι, αλλά και τη χειμερινή περίοδο δημιουργούν την προοπτική για ανάπτυξη της τουριστικής βιομηχανίας ολόχρονα και όχι μόνο κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Ιδιαίτερα τώρα, υπό το φως των τρεχουσών εξελίξεων και του πλήγματος στον τομέα των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, η ανάγκη χάραξης και εκπόνησης σχεδίου δράσης για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και αντιμετώπιση της εποχικότητας καθίσταται αδήριτη ανάγκη, σε βαθμό που ενδεχομένως να επιβάλλεται όπως αναχθεί σε εθνική στρατηγική.

Όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, επιβάλλεται όπως στρατευθούν και δεσμευθούν ότι θα εργαστούν και θα συμβάλουν στη δημιουργία και την επιτυχία ενός ελκυστικού χειμερινού τουριστικού προϊόντος.

Κυρία Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Κύριος! Άλλαξε, ρε κουμπάρε, άλλαξε!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δικαιολογείται, διότι ο Γιώργος βλέπει πάντα μπροστά!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

(Γελώντας)

Η αλλαγή έγινε, κύριε Πρόεδρε, στην πλάτη μας, άρα δε σας είδαμε!

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Όχι, κύριε. Όταν ανέβηκα στο βήμα, ήταν η κ. Κυριακού.

Παρ' όλον ότι μπορούμε να εκφράσουμε τη σχετική ικανοποίησή μας για τα αποτελέσματα της θερινής περιόδου, δυστυχώς δεν μπορούμε να πούμε το ίδιο και για τη χειμερινή περίοδο. Τα τελευταία χρόνια η Κύπρος αντιμετωπίζει διευρυμένο πρόβλημα εποχικότητας. Παρατηρείται συρρίκνωση της τουριστικής περιόδου, με αποτέλεσμα χρόνο με το χρόνο το πρόβλημα να μεγαλώνει. Ενδεικτικά αναφέρω ότι ο αριθμός τουριστικών αφίξεων κατά το σύνολο των χειμερινών μηνών, από Νοέμβριο μέχρι Μάρτιο, συρρικνώνεται σταθερά τα τελευταία δώδεκα χρόνια. Από 512 000 το χειμώνα του 2000-2001 συρρικνώθηκε σε 355 000 το χειμώνα του 2011-2012, δηλαδή μείωση κατά 30,6%. Αντίστοιχα τα έσοδα μειώθηκαν κατά 30%, ενώ για το χειμώνα που μας πέρασε, δηλαδή του 2012-2013, παρατηρείται μείωση αφίξεων κατά 11,1%, φτάνοντας μόνο τις 316 000. Ο αριθμός τουριστικών αφίξεων κατά την περίοδο Νοεμβρίου-Μαρτίου έχει σταδιακά συρρικνωθεί στο 14% περίπου των συνολικών ετήσιων τουριστικών αφίξεων Νοεμβρίου-Οκτωβρίου, ενώ τα έσοδα της αντίστοιχης περιόδου έχουν περιορισθεί στο 12% περίπου του συνόλου.

Λαμβάνοντας υπόψη τα πλεονεκτήματα τα οποία διαθέτει η Κύπρος, θα πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς και ιδιαίτερα ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού να προχωρήσουν στην κατάθεση ενός εθνικού σχεδίου ανάπτυξης της τουριστικής βιομηχανίας που να έχει ως στόχο την περαιτέρω ανάπτυξη της καλοκαιρινής περιόδου, γιατί υπάρχουν επιπλέον περιθώρια ανάπτυξης, όπως επίσης και μέτρων ανάπτυξης της χειμερινής περιόδου, ώστε η Κύπρος να καταστεί τουριστικός προορισμός ολόχρονα και να μην υποχρεώνονται τουριστικές μονάδες, όπως και όλα τα συναφή επαγγέλματα, για πέντε ολόκληρους μήνες να παραμένουν κλειστές, στέλνοντας στην ανεργία χιλιάδες εργαζόμενους.

Παράλληλα, θα πρέπει να εξεταστεί το θέμα της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου σε σχέση με άλλες γειτονικές χώρες, ώστε η Κύπρος να καταστεί ελκυστικός προορισμός. Το γεγονός ότι γειτονικοί προορισμοί, όπως η Αίγυπτος, η Τουρκία και άλλοι, διατηρούν χαμηλότερες τιμές δημιουργεί αντικειμενικά πρόβλημα στην επιλογή της Κύπρου ως τουριστικού προορισμού.

Ιδιαίτερη προσπάθεια, για να πετύχουμε την ολόχρονη προσέλκυση τουριστών, θα πρέπει να γίνει σε σχέση με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, που απευθύνονται σε εξειδικευμένη πελατεία και που κατά κανόνα δεν εξαρτώνται από το θερινό μοντέλο "ήλιος-θάλασσα", που αποτελεί το κύριο συστατικό του τουριστικού προϊόντος της Κύπρου. Η πελατεία αυτή έχει συγκεκριμένες απαιτήσεις και ενδιαφέροντα, η ενασχόληση με τα οποία αποτελεί τις περισσότερες φορές το κύριο κριτήριο επιλογής προορισμού. Το εξειδικευμένο τουριστικό προϊόν λειτουργεί επίσης και ως εμπλουτιστική δραστηριότητα ψυχαγωγίας, προσθέτοντας στην τουριστική εμπειρία του παραδοσιακού επισκέπτη που έρχεται εδώ για τον ήλιο και τη θάλασσα. Θα πρέπει να δώσουμε μεγάλη προσοχή στον αθλητικό τουρισμό, στον τουρισμό γκολφ, στο συνεδριακό τουρισμό, στο θρησκευτικό τουρισμό, στον πολιτιστικό τουρισμό, στον ποδηλατικό, όπως επίσης και στον τουρισμό υγείας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κύπρος έχει όλες τις δυνατότητες να καταστεί ένας πολύ ελκυστικός και ισχυρός τουριστικός προορισμός, φτάνει όλοι οι εμπλεκόμενοι, κράτος, ΚΟΤ, επιχειρηματικός κόσμος, να πιστέψουν σε αυτό το όραμα, σε αυτή την ιδέα, ότι η Κύπρος έχει τη δυνατότητα να πουλήσει αυτό το θείο δώρο, που είναι η γεωγραφική της θέση, το κλίμα της, ο ήλιος, η θάλασσα και κατ' επέκταση και η καλή ποιότητα υπηρεσιών.

Σε τι υπερτερεί το Ντουμπάι από την Κύπρο; Κάποιος θα πει "σίγουρα στα χρήματα". Θα πρέπει να συγκρίνουμε τα φυσικά μειονεκτήματα και πλεονεκτήματα των δύο αυτών προορισμών. Το Ντουμπάι προσφέρει αμμοθύελλα, έρημο, αυξημένες θερμοκρασίες, υγρασία και καμιά ιδιαίτερη φυσική ομορφιά και η γεωγραφική του θέση δεν μπορεί να συγκριθεί με τη γεωγραφική θέση της Κύπρου. Η Κύπρος διαθέτει το πλεονέκτημα της θέσης, του ήλιου, της θάλασσας και της φυσικής ομορφιάς. Το Ντουμπάι όμως το ίδιο πριν από μία δεκαετία φιλοξενούσε περίπου δύο εκατομμύρια τουρίστες, επικεντρώνοντας όλη την προσοχή του στον τουρισμό και αναπτύσσοντας τη λεγόμενη περιοχή "Downtown", που συμπεριλαμβάνει διάφορες τουριστικές θεματικές ενότητες, όπως επίσης αναπτύσσοντας το αεροδρόμιό του και προωθώντας το ως διαμετακομιστικό σταθμό. Κατόρθωσε να έχει πέραν των δέκα εκατομμυρίων επισκεπτών-τουριστών το 2012 και πέραν των δεκαοχτώ εκατομμυρίων επισκεπτών διακίνησης μέσω του αεροδρομίου του.

Καταλήγω. Εάν το Ντουμπάι κατόρθωσε να πετύχει αυτό το εγχείρημα, τότε η Κύπρος γιατί όχι; Φτάνει να πιστέψουμε ότι μπορούμε να δώσουμε το δικαίωμα ανάπτυξης παρόμοιου τύπου τουριστικών θεματικών ενότητων, όπως επίσης ανάπτυξης των υφιστάμενων αεροδρομίων μας. Είμαι βέβαιος ότι μια τέτοιου είδους στρατηγική, η οποία θα στηρίζεται από το ίδιο το κράτος, όπως επίσης και από τον ιδιωτικό τομέα, μπορεί να προσελκύσει επενδυτές, οι οποίοι θα διαθέσουν δεκάδες εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ στον τόπο μας. Μπορούμε σε συνδυασμό με το εξειδικευμένο τουριστικό προϊόν να καταστήσουμε την Κύπρο το Ντουμπάι της Μεσογείου, δίνοντας τη δυνατότητα ανάπτυξης, που τόσο ανάγκη το έχει ιδιαίτερα αυτή την περίοδο ο τόπος μας.

Η Κύπρος μπορεί να διαδραματίσει πολύ καλύτερα το ρόλο του διαμετακομιστικού σταθμού από ό,τι το Ντουμπάι και, σε συνδυασμό με την ανάπτυξη των διάφορων τουριστικών θεματικών ενοτήτων, μπορούμε τα δύομιση εκατομμύρια τουρίστες να τα διπλασιάσουμε, να τα τριπλασιάσουμε, όπως επίσης και τα έσοδα από την τουριστική βιομηχανία.

Καταλήγοντας, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω ότι θα πρέπει να γίνει κατανοητό απ' όλους ότι η ανάπτυξη του τουρισμού πάνω στη βάση την οποία έχω προαναφέρει είναι μονόδρομος. Διαφορετικά, θα παραμείνουμε μια χώρα με ένα τουριστικό προϊόν που χρόνο με το χρόνο θα φθίνει, με αποτέλεσμα και η τουριστική βιομηχανία, και αυτή επίσης, να αντιμετωπίσει μελλοντικά μεγάλα προβλήματα.

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστώ, κύριε Βαρνάβα.

Ακολουθεί ο κ. Δημήτρης Συλλούρης.

Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ:

Μετά τη συμπλήρωση που έκαμε ο κ. Βαρνάβα στα όσα έχει πει ο πρόεδρος της επιτροπής, ο κ. Χριστοφόρου, νομίζω δεν έμεινε τίποτε να πούμε. Με δεδομένο, κύριε Γεωργίου, ότι αυτοί που μένουν στις συνεδριάσεις μέχρι τέλους μένουν πάντα -άρα, γνωρίζουν- δε θα διαμαρτυρηθώ για τούτους που απουσιάζουν. Χαιρετίζοντας τον υπουργό, λέω ότι είναι πρωτόγνωρες αυτές οι συμπεριφορές, αλλά πολύ αναγκαίες για τη σημερινή περίοδο που ζούμε και ειδικά γι' αυτό το θέμα.

Αυτό το θέμα έχει εγγραφεί ουσιαστικά με απόφαση της σύσκεψης των αρχηγών, η οποία επικρίνεται και κατακρίνεται, αλλά νομίζω τούτη η απόφαση είναι ίσως από τις καλύτερες, στη βάση -αυτό ήταν το πνεύμα- του «ας μιλήσουμε επιτέλους και για κάτι το αισιόδοξο, ας μιλήσουμε επιτέλους και για κάτι που μας ενώνει». Ακριβώς, κύριε υπουργέ, αυτό το πνεύμα πρέπει να είναι το πρώτο που θα πάρετε και θα πάρουμε όλοι, γιατί πράγματι πρέπει να ενώσουμε δυνάμεις -δεν είναι το σύνθημα του Αναστασιάδη τούτο, δεν το αντιγράφω- να ενώσουμε δυνάμεις σε αυτά που πρέπει να κάνουμε. Πρέπει να στήσουμε ένα καινούριο πλαίσιο οικονομικής ανάπτυξης.

Ο τουρισμός προσφέρεται να γίνει η ναυαρχίδα της οικονομίας μας. Άντεξε, αντέχει με πολλές δυσκολίες και χωρίς ιδιαίτερη βοήθεια. Θα δώσω υπό μορφή σημειωμάτων τα περισσότερα που έχω να πω ή τις προτάσεις, γιατί θεωρώ, κύριε υπουργέ, ότι όλοι εμείς που έχουμε ασχοληθεί, είτε ως Βουλή είτε ως επιτροπές ή ο ΚΟΤ, δεν έχουμε πολλά πράγματα να προσφέρουμε, δεν έχουμε ευφάνταστες ιδέες. Σας διαβεβαιώ ότι και πριν από πολλά χρόνια, που ήμουν στην επιτροπή Εμπορίου, όσα λέγαμε περίπου τότε τα λέμε και σήμερα. Να επιμηνθώ η χειμερινή περίοδος, ποιοτική αναβάθμιση, ο χαρακτήρας του τουρισμού, όλα αυτά τα λέμε. Το ζητούμενο σήμερα είναι όλα αυτά που κατά καιρούς είπαμε να τα συνοψίσουμε και να τα εφαρμόσουμε με ταχύρρυθμες διαδικασίες.

Δε χρειάζεται να πούμε ότι πρέπει να δούμε παραδείγματα χάριν τη φήμη της Κύπρου, την ενίσχυση του προϊόντος και την ποιοτική αναβάθμιση, να στοχεύσουμε σε εξειδικευμένες επενδύσεις από το εξωτερικό, σε μαρίνες και άλλες επενδύσεις. Εγώ δεν είμαι τόσο ενθουσιασμένος για το καζίνο, αλλά, αν είναι να γίνει, να γίνει. Δε θεωρώ ότι θα λύσει το πρόβλημα του τουρισμού ούτε θα τον ενισχύσει ιδιαίτερα. Είναι άλλα που πρέπει να κάνουμε. Αυτό το σημείωμα θα το καταθέσω και μπορεί να το πάρει και ο ίδιος ο υπουργός, αν θέλει, για να μη σας τα διαβάζω ένα ένα. Τα είπαμε, επαναλαμβάνω, πολλές φορές.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Δημήτρης Συλλούρης καταθέτει στη γραμματεία το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο βρίσκεται στο Αρχείο της Βουλής.)

Πρέπει να δούμε πώς εφαρμόζουμε αυτά που ξέρουμε και πρέπει να εφαρμόσουμε και περισσότερο πώς δε δυσκολεύουμε την ιδιωτική πρωτοβουλία. Τρία πράγματα πρέπει να δούμε αμέσως, κύριε υπουργέ. Πρώτον, η αδειοδότηση. Ιδιαίτερα για τις επεκτάσεις, είναι απλό να γνωρίζουμε ότι, αν δεν πάρει ένας άδεια το Σεπτέμβρη, για να ανακαινίσει ή για να κάνει επέκταση στο ξενοδοχείο του, δεν μπορεί να είναι έτοιμος για την επόμενη περίοδο, χάνει μία περίοδο. Άρα, επιβάλλεται μία συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών και την Πολεοδομία, όπου θα λέτε ότι με ταχύρρυθμες διαδικασίες, όταν έχει ακόμα ανθρώπους που τολμούν να επενδύσουν, θα πρέπει οι άδειες, χωρίς πολλές διατυπώσεις, να εκδίδονται μέσα σε λίγες ώρες.

Δεύτερον, εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διάφορα κίνητρα. Πρέπει να διευκρινιστούν και να γνωστοποιηθούν σε αυτούς που μπορούν να τα αξιοποιήσουν.

Τρίτον, η αναδιάρθρωση δανείων ή τα καινούρια δάνεια. Ξέρετε σε ποιο φαύλο κύκλο είναι οι περισσότεροι που θέλουν να κάνουν ανάπτυξη στον τουρισμό σήμερα; Πάνε να βγάλουν άδεια, τους καθυστερούν στην αδειοδότηση και, αν καταφέρουν και πάρουν έγκαιρα την άδεια, πάνε στην τράπεζα για δάνειο και τους καθυστερούν στην τράπεζα, με αποτέλεσμα να χάνεται η επόμενη περίοδος, που για μένα είναι

και η πιο κρίσιμη. Η μεγάλη ανάπτυξη του τουρισμού μας θα γίνει του χρόνου και αυτό πρέπει να βάλουμε ως στόχο.

Θα αφήσω πίσω τι κάνουμε με τον αγροτουρισμό, τις μαρίνες και καταλήγω με αυτό που ξεκίνησα. Όλα αυτά τα οποία πρέπει να κάνουμε τα γνωρίζουμε. Πρέπει να τα κάνουμε όμως.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Και εγώ ευχαριστώ, κύριε Συλλούρη.

Ο κ. Ζαχαρίου, παρακαλώ.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταρχάς να χαιρετίσω την παρουσία του Υπουργού Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού στη συζήτηση και να καυτηριάσω ταυτόχρονα την απουσία του ΚΟΤ. Το πόση έγνοια και πόσο λαμβάνει υπόψη σοβαρά τις εισηγήσεις μας ο ΚΟΤ φαίνεται από την παρουσία του.

Είμαστε σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης και ο μόνος πυλώνας της οικονομίας που μπορεί να μας δώσει ελπίδα είναι ο τουρισμός, ένας τουρισμός ο οποίος προβλέπεται για φέτος με μείωση 5%. Λόγω των προβλημάτων από το Ευροgroup, είναι λογική αυτή η μείωση. Τα δε εισοδήματα είναι περίπου τα ίδια.

Όμως, όταν βλέπουμε σε στατιστικές η Κρήτη να έχει περισσότερους τουρίστες από την Κύπρο, όταν βλέπουμε σε στατιστικές η Κέρκυρα να έχει περισσότερους τουρίστες από την Κύπρο, προσωπικά δεν είμαι ικανοποιημένος. Βλέπω ότι υπάρχει μεγάλο πεδίο μπροστά μας για σωστή δουλειά, για ανάκαμψη του τουρισμού, που πραγματικά τα τελευταία δώδεκα χρόνια πάει σημειωτόν, για να μπορέσουμε να βγούμε και από την οικονομική κρίση και να στηρίξουμε τον τόπο μας.

Υπάρχουν πολλά πράγματα τα οποία μπορούν να γίνουν. Αρκετά από αυτά τα έχουμε συζητήσει στην επιτροπή Εμπορίου παρουσία και του αρμόδιου υπουργού. Είναι η ώρα που οι εισηγήσεις πρέπει να γίνουν πράξεις. Είναι οι καιροί τέτοιοι, που δεν επιτρέπεται να μένουμε απλώς στους σχεδιασμούς. Είναι η ώρα που πρέπει να καταλάβουμε ότι έχουμε υποδομές που μπορούν να φιλοξενήσουν μέχρι 3,5 εκατομ. τουρίστες το χρόνο, τις χρησιμοποιούμε μόνο για πέντε-έξι μήνες και μαζεύουμε δύο εκατομ., δύο εκατομ. και κάτι.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Δύο δις ευρώ.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Εκατομμύρια τουρίστες.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Μάλιστα.

Z. ΖΑΧΑΡΙΟΥ:

Πρέπει να δούμε πώς επιμηκύνεται η περίοδος και με τα θέματα προέγκρισης των βιζών και με τους ανοικτούς αιθέρες. Είναι θέματα στα οποία πρέπει να εμπλακεί και το Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και το Υπουργείο Εξωτερικών.

Το προϊόν το κυπριακό είναι ένα προϊόν μέχρι στιγμής μονοθεματικό: ήλιος, θάλασσα, φαγητό και διασκέδαση. Επιπλέον, το παραδοσιακό φαγητό και η παραδοσιακή διασκέδαση έχουν εξαφανιστεί. Αν πέσει κάποιος νύκτα με αλεξίπτωτο στην Αγία Νάπα, δε θα καταλάβει σε ποια χώρα του κόσμου είναι. Μπορεί να υπολογίσει ότι είναι στην Ισπανία, μπορεί να υπολογίσει ότι είναι στην Αυστρία, μπορεί να υπολογίσει ότι είναι όπου θέλεις, όχι στην Κύπρο. Δε θα δεις τίποτε που να καθορίζει ότι είναι ένα ελληνικό νησί στην άκρη της Μεσογείου. Έχουμε χάσει πλήρως το χαρακτήρα μας.

Είναι η ώρα που η ξενοδοχειακή βιομηχανία πρέπει να στηρίξει και τον Κύπριο εργαζόμενο. Τα προγράμματα που η κυβέρνηση έβγαλε τον Απρίλη είναι πάρα πολύ καλά, όμως βγήκαν σε ένα χρόνο τέτοιο, που ήταν αδύνατο να λειτουργήσουν στο φουλ. Τώρα η κυβέρνηση καλείται από το Δεκέμβρη να εξαγγείλει τα συγκεκριμένα προγράμματα, ώστε η ξενοδοχειακή βιομηχανία να προγραμματιστεί και να εργοδοτήσει όσο το δυνατό περισσότερους Κυπρίους μπορεί στα ξενοδοχεία. Η εργοδότηση Κυπρίων και θα βοηθήσει και θα σκοτώσει την ανεργία σε μεγάλο βαθμό, αλλά και από την άλλη θα δώσει χαρακτήρα στον κυπριακό τουρισμό.

Αυτό που ο τουρίστας θέλει είναι να “μιλήσει” με το εστιατόριο και να το ρωτήσει «Πώς είναι η πατρίδα σου; Πού λες να πάω να φάω σήμερα; Έχει κανένα κοντινό χωριό; Έχει μια καλή ταβέρνα που αξίζει τον κόπο να πάω; Έχει κανένα αξιοθέατο η περιοχή σου εδώ να πάω να το δω; Πώς ζείτε; Πώς είναι η ζωή εδώ;». Όταν πάμε όλοι στο εξωτερικό, θέλουμε να δούμε πώς ζουν οι ντόπιοι. Δε θέλουμε να δούμε πώς ζουν οι τουρίστες στη συγκεκριμένη χώρα. Εμείς το έχουμε χάσει αυτό.

Θα μπορούσα να μιλώ για ώρες για το τι πρέπει να κάνουμε. Θα επικεντρωθώ σε δύο-τρία σημεία μόνο, για να είμαι σύντομος, γιατί ξέρω ότι κουραστήκατε και έχουν καλυφθεί και αρκετά θέματα από τους συναδέλφους και αρκετά θα τα πούμε στην επιτροπή Εμπορίου. Το πρώτο θέμα είναι η αναγκαιότητα -το έχει θίξει ο κ. Συλλούρης- στήριξης με γρήγορους ρυθμούς της αναβάθμισης των ξενοδοχειακών μονάδων. Αν κάποια μονάδα σήμερα έχει ογδόντα δωμάτια και δε θεωρεί ότι είναι βιώσιμη και πρέπει να κάνει εκατόν είκοσι, για να είναι βιώσιμη, που περίπου είναι ο μέσος όρος, για να μπορεί να πάει μπροστά, και κάνει αίτηση σήμερα, θα κατορθώσει να ξεκινήσει μετά από δύο ή τρία χρόνια. Θα πρέπει να υποβάλει την αίτηση, να πάει από την Πολεοδομία, να σταλεί η άποψη στον ΚΟΤ, να σταλεί η άποψη δεξιά, αριστερά, πυροσβεστικές, υπηρεσίες, όλα και, μέχρι να έρθει, θα χάσουμε το τρένο.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει εξαγγείλει ότι αυτά τα πράγματα πρέπει να τα κάνουμε γρήγορα. Πρέπει να βρεθούν ρυθμοί τέτοιοι, που να ικανοποιούν τις σημερινές ανάγκες. Είμαι σίγουρος ότι ο υπουργός σημειώνει όλα αυτά τα δεδομένα. Πρέπει να αναλάβει πρωτοβουλία μαζί με τα άλλα αρμόδια υπουργεία, για να επιλυθούν αυτά τα προβλήματα.

Το δεύτερο θέμα -και ξέρω πολύ καλά ότι έχουν γίνει ήδη συσκέψεις στο Υπουργείο Εργασίας με το Υπουργείο Εμπορίου- έχει να κάνει με το ότι μέχρι στιγμής επιδοτούσαμε την ανεργία στην ξενοδοχειακή βιομηχανία. Η επιδότηση της ανεργίας είναι το πιο κακό που μπορούμε να προσφέρουμε στον τόπο μας και στον τουρισμό. Πρέπει τα προγράμματα να επιδοτούν την εργασία και τα ξενοδοχεία να παραμένουν ανοικτά. Το προηγούμενο σύστημα που εφαρμόστηκε σε τελική ανάλυση απλώς επιδοτούσε τους άνεργους. Εμείς θέλουμε ένα συνδυασμό -ξέρω ότι έχουν προχωρήσει οι επαφές των δύο υπουργείων- ένα πρόγραμμα τέτοιο, που να συμφέρει και στον επιχειρηματία να μείνει ανοικτός και όσους θα στείλει στο ανεργιακό να είναι με μια εναλλαξιμότητα, που να μπορούν και εκείνοι να λειτουργήσουν και η τουριστική βιομηχανία να λειτουργήσει.

Έχουμε πει πάρα πολλές φορές ότι ο τουρισμός μας είναι μονοθεματικός. Μιλήσαμε για γκολφ, μας έφαγε η οικονομική κρίση. Μιλούμε τώρα για καζίνο. Μέχρι να έρθει και το καζίνο, υπάρχουν και πιο απλά πράγματα, που δε στοιχίζουν λεφτά. Θα αναφερθώ στην εφαρμογή μιας ευρωπαϊκής Οδηγίας, η οποία μπαίνει σε εφαρμογή από τις 25 Οκτωβρίου 2013. Είναι η διασυνοριακή περίθαλψη Ευρωπαίων πολιτών, η οποία ανοίγει ένα μεγάλο κεφάλαιο, αν το χειριστούμε σωστά, όσον αφορά τον ιατρικό τουρισμό. Θέλω να τονίσω και να σημειώσω ότι η Αγγλία αυτή τη στιγμή στέλνει τρία περιστατικά ιατρικά στην Ιταλία, η οποία είναι πιο φθηνή από την Αγγλία, και πληρώνει το κόστος της Ιταλίας. Και τα στέλνει σε δύο από τις τέσσερις περιφέρειες, όχι και στις τέσσερις, γιατί στις άλλες δύο είναι πιο ακριβά από ό,τι στην Αγγλία.

Διασυνοριακή περίθαλψη. Το έχουμε ήδη εγγράψει στην επιτροπή Εμπορίου και πρέπει σύντομα να το δούμε, κύριε Πρόεδρε. Πρέπει να συντονιστεί το Υπουργείο Εμπορίου, το Υπουργείο Υγείας, ο ΚΟΤ, οι κλινικάρχες, οι ιδιώτες οι γιατροί, ώστε να προσφέρουμε ξεκάθαρες τιμές, ξεκάθαρη κοστολόγηση, χαμηλότερες τιμές από την υπόλοιπη Ευρώπη, για να μπορέσουμε να λειτουργήσουμε. Εάν οι κλινικάρχες και οι γιατροί διατηρήσουν τη νοοτροπία που έχουν σήμερα, να ακριβοπληρώνονται παραπάνω από το Γερμανό γιατρό ή από τον Εγγλέζο γιατρό, πάλι μια τρύπα στο νερό θα βγάλουμε.

Ήρθε η ώρα να καταλάβουμε και το μέγεθός μας και τις δυνατότητές μας. Είναι δέκα φορές καλύτερα να εμβαθύνουμε στον ιατρικό τουρισμό, να έχουμε γεμάτες τις πολυκλινικές και τα ιδιωτικά μας νοσοκομεία με πιο χαμηλό κόστος. Υπάρχει πάρα πάρα πολύ καλό έδαφος. Να το δουλέψουμε. Υπάρχουν τα παραδείγματα. Έχουμε συλλέξει και από άλλες ευρωπαϊκές χώρες τις πληροφορίες για το ποια από αυτά επιδοτούνται και ποια χρειάζονται προέγκριση, για να πάνε στο εξωτερικό, και πρέπει, κύριε υπουργέ, να δείτε και τους αρμόδιους υπουργούς -θα έρθετε και στην επιτροπή Εμπορίου για το συγκεκριμένο θέμα- και θεωρώ ότι πρέπει να το βάλουμε μπροστά.

Από την άλλη, και κλείνω, συμβαίνει και το εξής: Σήμερα επιδοτούμε κατά κεφαλήν, τους καλοκαιρινούς μήνες κατά το πλείστον τουρίστες, για να έρθουν στην Κύπρο, με αποτέλεσμα ο ένας διοργανωτής ταξιδιού να προσπαθεί να κλέψει από τον άλλο και στο τέλος οι αριθμοί που έρχονται στην Κύπρο να είναι οι ίδιοι. Ας αφαιρέσουμε τα κίνητρα της καλοκαιρινής σεζόν, ας τα μεταφέρουμε προς το χειμώνα και προς την άνοιξη, ώστε να αυξηθούν οι πραγματικοί αριθμοί και όχι απλώς να εκμεταλλεύονται οι πιο δυνατοί διοργανωτές ταξιδιών τους πιο αδύνατους.

Θέλω να κλείσω με την ευχάριστη νότα ότι, με όλα τα ελαττώματα που έχουμε στον τουριστικό μας τομέα, είναι η ελπίδα μας να βγούμε από τα οικονομικά αδιέξοδα. Ταυτόχρονα αποτελεί και την πρόκληση προς όλους μας να δυναμώσουμε τον τουρισμό μας, να τον κάνουμε αφετηρία ανάκαμψης, όπως έγινε και μετά το 1974.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Λοιπόν, και δυο λόγια από μένα. Έχω ασχοληθεί και ασχολούμαι και εγώ με τον τουρισμό, όχι επαγγελματικά, αλλά...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Παρακαλώ! Θα σας δώσω το λόγο, αγαπητέ συνάδελφε, διότι συνηθίζω μετά από τους εγγεγραμμένους ομιλητές να προάγω μια ανάπτυξη ιδεών ελεύθερη.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Είναι μια νέα μέθοδος.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Νέα μέθοδος, για να ζωντανέψουμε το Κεφάλαιο Τέταρτο!

Γυρίσαμε χθες με τον κ. Καυκαλιά και τον κ. Χατζηγιάννη από το Μαυροβούνιο. Το Μαυροβούνιο σχεδόν είναι όλο βουνά. Έχει όμως παραλίες αμμουδερές και πάρα πολλές μαρίνες: μαρίνες πάρα πολλές και αναπτύσσουν και άλλες. Στη Μασσαλία μαρίνες, στο Μονακό μαρίνες. Είναι βουνά από πάνω! Εμείς αποτύχαμε σ' αυτό το θέμα. Πότε θα αναπτύξουμε μαρίνες να μαζεύουμε γιοι, μεγάλα ή μικρά, τουρίστες κανένας δεν ξέρει. Δεν ακούμε και σοβαρές προτάσεις και προώθηση.

Δεύτερον, ο θρησκευτικός τουρισμός να ξέρετε καλά πάει. Μου λένε επισκέπτες στον Τζιύκκο ότι κάθε μέρα πολλά λεωφορεία, κυρίως με Ρώσους, επισκέπτονται τα μοναστήρια μας. Προχωρεί!

Ο συνεδριακός απέτυχε, κύριοι, ο συνεδριακός τουρισμός. Η διασπορά του τουρισμού σ' όλη την περίοδο απέτυχε. Γιατί; Γιατί δε βρίσκουμε τον τρόπο να υπάρχει και χειμερινός τουρισμός στην Αγία Νάπα, Πρωταρά και μόνο στην Πάφο υπάρχει; Κάποιοι λόγοι υπάρχουν. Και λέει ο κ. Συλλούρης -και σωστά- να πάρουν δάνεια και άδειες οι ξενοδόχοι. Υπό έναν όρο, ότι πρέπει να χρησιμοποιούν Κυπρίους εις τες εργασίες τους. Πρέπει να γίνεται έλεγχος. Δεν μπορούμε...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Δεν το δεχόμαστε, κυρία Μαυρονικόλα και κύριε Περδίκη, το να πηγαίνουμε σε ξενοδοχεία ή σε κέντρα και να βλέπουμε κυρίως αλλοδαπούς να σερβίζουν και να μεν ξέρουν τζιαι λέξη ελληνικά! Το προσέξαμε αυτό το πράμα, ότι δεν ξέρουν λέξη ελληνικά όσοι σερβίζουν ή εμάς ή τους ξένους τουρίστες; Επροσέξαμε, όπως είπε και κάποιος άλλος συνάδελφος, ότι τα προϊόντα μας δε χρησιμοποιούνται για τη σίτιση των τουριστών ούτε τα τοπικά προϊόντα για την επίπλωση; Όλα είναι αγορασμένα από το εξωτερικό! Τα επροσέξαμε αυτά τα πράματα; Θα μου πείτε, κύριε Παπαγεωργίου, ότι είναι ελεύθερη οικονομία, αλλά δεν είναι έτσι που προωθούμε...

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Μα, κύριε Πρόεδρε, δε θα ξανακάνουμε συνεδρία 'πού την αρχή. Τα ακούσαμε!

Λ. ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ:

Η επιτροπή Εμπορίου ασχολήθηκε και με αυτά, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Έχω κακή εμπειρία. Εβάλαμεν σας να μιλήσετε για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις με απόφαση της ολομέλειας τζιαι εν εκάμετε συνεδρία!

Γ. ΒΑΡΝΑΒΑ:

Προτείνω να βρεθείτε στη συνεδρία της επιτροπής Εμπορίου την επόμενη φορά να τα πείτε, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Εγώ τα λέω στην ολομέλεια να τ' ακούετε όλοι και ο κ. υπουργός. Αν θέλουμε να βάλουμε τον δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων, μπορούμε πολλά πράγματα να διορθώσουμε και να μην ουανοβατούμε λέγοντας ότι θέλουμε τέσσερα εκατομμύρια τουρίστες ή μπορούμε να έχουμε τέσσερα εκατομμύρια. Πρέπει να έχουμε την αρχή "παν μέτρον άριστον". Τα τέσσερα εκατομμύρια δε θα τα χωρούν οι τόποι ούτε οι υποδομές ούτε το νερό ούτε οι δρόμοι ούτε τα μουσεία! Πρέπει να έχουμε ένα μέσο όρο και να τον κρατούμε και τον ποιοτικό τουρισμό να τον έχουμε σαν προμετωπίδα.

Λοιπόν, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Αν θέλει κάποιος να συμπληρώσει... Ο κ. Σταυριανός έχει το δικαίωμα.

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ θα πάρω την πάσα που μου έδωσε ο συνάδελφος τζιαι συμμαθητής Ζαχαρίου. Πραγματικά, επειδή έχουμε και την παρουσία εδώ πέρα του υπουργού, την οποία την εκτιμούμε, πρέπει οπωσδήποτε να κινητοποιηθεί το Υπουργείο Υγείας άμεσα, κύριε Πρόεδρε και κύριε υπουργέ και κύριοι συνάδελφοι, διότι ο ήλιος ο οποίος έχουμε στην Κύπρο είναι το καλύτερο φάρμακο για σωρεία παθήσεων, που δυστυχώς δεν το έχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και όχι μόνο. Για παθήσεις -ρευματοπαθείς, νεφροπαθείς, καρκινοπαθείς- και πάρα πολλές ασθένειες που, αν προσμετρήσουμε τους αριθμούς, αγαπητέ Ζαχαρία, φτάνουν σε τεράστια ύψη και μπορούμε να εκμεταλλευτούμε αυτό το στοιχείο, να προσφέρουμε και θεραπευτική αγωγή σ' αυτούς τους ανθρώπους και να γίνει η Κύπρος πραγματικά ένα κέντρο αποθεραπείας όλων αυτών των ασθενειών.

Γι' αυτό εγώ έχω εισήγηση, όπως γίνεται η έκθεση, κύριε Πρόεδρε, με τα εμπορικά τέλος πάντων προϊόντα, να γίνονται και συνέδρια επί τούτου, για ιατρικό τουρισμό, να φέρνουμε τον κόσμο, τους φορείς οι οποίοι υπάρχουν, τους συνδέσμους που υπάρχουν εκεί πέρα στις διάφορες χώρες, να τους φέρουμε εδώ πέρα, να βάλουν τα χέρια τους επί τον τύπον των ήλων, για να 'ρτουν να καταλάβουν οι ίδιοι ότι έχουν μεγάλο, τεράστιο συμφέρον ως ασθενείς, εάν έρτουν εις την Κύπρο να κάμουν τις διακοπές τους στον ήλιο της κυπριακής πατρίδας μας, της Κύπρου μας. Επομένως...

Το ίδιο και για το θρησκευτικό τουρισμό, κύριε Πρόεδρε. Έχουμε τόσα εκατομμύρια γύρω μας άλλων νοοτροπιών και κουλτούρων ανθρώπους. Το τέμενος της Ουμ Χαράμ είναι κάτι αντίστοιχο για τους...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, βέβαια! Ναι, βέβαια! Όπως πάμε εμείς εις τα άγια χώματα της Ιερουσαλήμ, αυτοί οι άνθρωποι, αν τους το αναδείξουμε αυτό το πράγμα και τους το διαφημίσουμε, ότι μπορούν να έρχονται να το επισκέπτονται, εννιά έρχονται αρκετές εκατοντάδες χιλιάδες μαθητές τους, για να τα βλέπουν αυτά τα πράματα. Πρέπει να το προωθήσουμε. Να πικιάει τζι η Λάρνακα κάτι δηλαδή! Όπως επίσης τζιαι ο αθλητικός τουρισμός. Αν κάνουμε τις μετρήσεις σωστά και τις δώσουμε εις τους φίλους των αθλητικών ομοσπονδιών, τότε θα δουν ότι οι επιδόσεις των ανθρώπων που έρχονται στην Κύπρο και αθλούνται μέσα στον ήλιο τούτο είναι κατά πολύ ανώτερες από των άλλων οι οποίοι δεν έρχονται.

ΣΤ. ΜΙΣΙΑΟΥΛΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εξαρτάται 'πού τους προπονητές τους!

Π. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΣ:

Εντάξει, δε θα μιλήσουμε τι κάμνουν οι προπονητές φαρμακευτικά, συνάδελφε. Έχουν φαρμακευτική στήριξη εκεί πέρα.

Αυτά ήθελα να πω, Πρόεδρε. Χρειάζεται ένας συντονισμός και, ναι, για τον ιατρικό τουρισμό θα πρέπει να κάνει παρέμβαση στο Υπουργείο Υγείας ο υπουργός που είναι παρών, για να γίνουν πραγματικότητα πολλοί σχεδιασμοί και πολλές προοπτικές που έχει αυτή η κατάσταση.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ:

Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Θα κλείσουμε τώρα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εδώ φτάσαμε στο τέλος της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Η επόμενη συνεδρία της Βουλής ορίζεται για την ερχόμενη Πέμπτη, 24 Οκτωβρίου 2013, στις 4.00 μ.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Προστασίας της Παραλίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012.
(Αρ. Φακ. 23.01.053.172-2012).
2. Οι περί Προστασίας της Παραλίας (Άδειες και Δικαιώματα) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.049.062-2012).

3. Ο περί της Ασκήσεως Ασφαλιστικών Εργασιών και Άλλων Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.197-2013).
4. Ο περί των Δικαιωμάτων των Καταναλωτών Νόμος του 2013. (Αρ. Φακ. 23.01.054.168-2013).
5. Ο περί Ποινικού Κώδικα (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2013. (Πρόταση νόμου). (Αρ. Φακ. 23.02.054.094-2013).
6. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.043-2013).
7. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Μεταφορά Αγαθών) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.044-2013).
8. Οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.046-2013).
9. Οι περί Εκρηκτικών Υλών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.050.047-2013).
10. Οι περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας (Έλεγχος Διαφημίσεων) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.251.2002).
11. Οι περί του Συντονισμού των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Προμηθειών, Έργων και Υπηρεσιών στους Τομείς του Ύδατος, της Ενέργειας, των Μεταφορών και των Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Αναθέτουσες Αρχές του Κράτους) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.047.132-2010).
12. Οι περί Ιατρικών Υπηρεσιών και Υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας - Θέσεις Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος και Βοηθού Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.048.058-2011).
13. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Διάθεση) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.048.079-2011).
14. Οι περί Τιμολόγησης και Μηχανισμών Ανάκτησης Κόστους των Υπηρεσιών Ύδατος Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.048.086-2011).
15. Οι περί του Επιτρόπου Ρυθμίσεως Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Ταχυδρομικών Υπηρεσιών (Όροι Πρόσληψης και Υπηρεσίας) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.048.100-2011).
16. Οι περί του Ασυμβιβάστου προς την Άσκηση των Καθηκόντων Ορισμένων Αξιωματούχων της Δημοκρατίας Ορισμένων Επαγγελματικών και Άλλων Συναφών Δραστηριοτήτων τους (Διαδικασία Έρευνας και Σύσταξης Πορίσματος της Επιτροπής) Κανονισμοί του 2013. (Αρ. Φακ. 23.03.048.107-2011).
17. Οι περί Θεσπίσεως Εθνικών Μέτρων για την Υγιεινή Παραγωγή και Διάθεση στην Αγορά ορισμένων Τροφίμων Ζωικής Προέλευσης Κανονισμοί του 2013.

- (Αρ. Φακ. 23.03.049.028-2012).
18. Οι περί Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας - Θέσεις Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος και Βοηθού Διευθυντή Κλινικής/Τμήματος (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.049.038-2012).
  19. Οι περί Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου - Θέση Λειτουργού Εσωτερικού Ελέγχου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.049.057-2012).
  20. Οι περί Ρύθμισης Οδών και Οικοδομών (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.049.063-2012).
  21. Οι περί Τμήματος Γεωργίας - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Γεωργίας (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.049.064-2012).
  22. Οι περί Τμήματος Οδικών Μεταφορών - Θέση Βοηθού Πρώτου Ελεγκτή Μεταφορών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.049.075-2012).
  23. Οι περί Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού - Θέση Γενικού Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.003-2013).
  24. Οι περί Ιδιωτικών Πανεπιστημίων (Ίδρυση Νέου Παραρτήματος, Νέων Σχολών και Τμημάτων κατά Σχολή, Προσφορά Νέων Προγραμμάτων Σπουδών και Προσφορά Διαπανεπιστημιακών Προγραμμάτων Σπουδών) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.009-2013).
  25. Οι περί Οργανισμού Νεολαίας - Θέση Γραμματειακού Λειτουργού (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.013-2013).
  26. Οι περί Οργανισμού Νεολαίας - Θέση Λειτουργού Λογιστηρίου (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.014-2013).
  27. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Διευθυντή (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.027-2013).
  28. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Διοικητικό Προσωπικό) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.028-2013).
  29. Οι περί Πανεπιστημίου Κύπρου (Συντάξεις Ακαδημαϊκού Προσωπικού) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.029-2013).
  30. Οι περί Ψυχιατρικής Νοσηλείας Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.030-2013).
  31. Οι περί Υπηρεσίας Εσωτερικού Ελέγχου - Θέσεις Πρώτου Λειτουργού Εσωτερικού Ελέγχου, Ανώτερου Λειτουργού Εσωτερικού Ελέγχου και Λειτουργού Εσωτερικού Ελέγχου Α' (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.033-2013).
  32. Οι περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Γενικοί) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2013.
(Αρ. Φακ. 23.03.050.038-2013).
  33. Οι περί Αποκατάστασης Καταδικασθέντων Κανονισμοί του 2013.

(Αρ. Φακ. 23.03.050.039-2013).

34. Οι περί Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού - Θέση Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2013.

(Αρ. Φακ. 23.03.050.040-2013).

35. Οι περί Εγγραφής Ψυχολόγων (Γενικοί) Κανονισμοί του 2013.

(Αρ. Φακ. 23.03.050.041-2013).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

Ερωτήσεις και απαντήσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Θέματα εγγραφέντα για συζήτηση

«Η ανάγκη προσαγωγής των υπαιτίων της οικονομικής κρίσης ενώπιον της δικαιοσύνης και κατάθεσης στη Βουλή των Αντιπροσώπων του καταλόγου προσώπων που φυγάδευσαν κεφάλαια στο εξωτερικό από τις κυπριακές τράπεζες τον τελευταίο καιρό».

(Θέμα εγγραφέν με εισήγηση του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).

(Αρ. Φακ. 23.05.046.002-2013).

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ακούστε το θέμα που θέλει να εγγράψει το ΑΚΕΛ, πριν σηκωθείτε τζιαι φύετε! Πριν κλείσουμε, να σας ενημερώσω ότι υπάρχει εισήγηση από την κοινοβουλευτική ομάδα ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις για εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο της ολομέλειας του θέματος «Οι επιπτώσεις των μέτρων που έλαβε η κυβέρνηση με τα οποία επηρεάζεται το βιοτικό επίπεδο των συνταξιούχων».

Αν δεν υπάρχει ένσταση, το θέμα εγγράφεται.

Δεν υπάρχει, επομένως εγγράφεται.

Κηρύσσω τη λήξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής.

(Ωρα λήξης: 6.45 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Μαππουρίδης Ρίκκος
Αντωνίου Αντώνης	Μαυρίδης Μάριος
Βαρνάβα Γιώργος	Μαυρονικόλα Ρούλα
Βότσης Άγγελος	Μέσης Χρίστος
Γαβριήλ Γιαννάκης	Μισός Αριστοτέλης
Γεωργίου Γεώργιος	Μιχαηλίδης Ανδρέας
Δαμιανού Άριστος	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Μισιαούλη Στέλλα	Νικολαΐδης Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Νουρής Νίκος
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Παπαγεωργίου Πάμπος
Θεμιστοκλέους Ανδρέας	Παπαδόπουλος Νικόλας
Κατσουρίδης Νίκος	Περδίκης Γιώργος
Καυκαλιάς Αντρέας	Προκοπίου Γεώργιος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σαμψών Σωτήρης
Κουλίας Ζαχαρίας	Σαρίκας Φειδίας
Κουτσού Νίκος	Σταυριανός Πανίκκος
Κυπριανού Ανδρέας	Συλλούρης Δημήτρης
Κυπριανού Άντρος	Τάσου Γεώργιος
Κυριακίδου Αθηνά	Τζιοβάνης Χριστάκης

Κυριακίδου Στέλλα	Τορναρίτης Νίκος
Κυριακού Μαρία	Φακοντής Αντρέας
Κωνσταντίνου Κώστας	Φυττής Σοφοκλής
Κωνσταντίνου Νεόφυτος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κώστα Κώστας	Χατζηγιάννης Κυριάκος
Λαμάρης Γιάννος	Χριστοφόρου Λευτέρης
Λουκαΐδης Γιώργος	

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Χατζηρούσος Αντώνης

Μαχτεσιάν Βαρτέκς

Μαντοβάνη Μπενίτο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων.
2. Έκθεση και συμπληρωματική έκθεση για τους κανονισμούς «Οι περί Ταμείου Προνοίας των Τακτικών Εργατών της Αρχής Λιμένων Κύπρου Κανονισμοί του 2013», συζήτηση (Μ. Μαυριδής, Α. Κυριακίδου, Α. Φακοντής, Ρ. Μαυρονικόλα) και έγκρισή τους.
3. Εισηγήση του κ. Γιώργου Βαρνάβα για αναβολή του νομοσχεδίου «Ο περί Ελεγκτών και Υποχρεωτικών Ελέγχων των Ετησίων και των Ενοποιημένων Λογαριασμών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2012», παρατηρήσεις του κ. Λευτέρη Χριστοφόρου και απόφαση για αναβολή του.
4. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Ακινήτων Ενοικιαζομένων για Επαγγελματικούς Σκοπούς (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013», συζήτηση [Α. Βότσης, Ανδρέας Κυπριανού, Γ. Λαμάρης, Φ. Σαρίκας, Ζ. Κουλίας, Δ. Συλλούρης, Π. Παπαγεωργίου, προεδρεύων (Σ. Φυττής), Αντρος Κυπριανού, Α. Νεοφύτου] και ψήφισή της σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Ενοικιαζομένων Ακινήτων (Προσωρινές Διατάξεις) Νόμος του 2013».
5. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο (με αρ. 3).
6. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Μετονομασίας του Γραφείου Προγραμματισμού Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο.
7. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) (Αρ. 4) Νόμος του 2013» και ψήφισή του σε νόμο με τον τίτλο «Ο περί Εθνικής Φρουράς (Τροποποιητικός) Νόμος του 2013».
8. Έκθεση για το νομοσχέδιο «Ο περί Δομικών Προϊόντων Νόμος του 2013» και για τους κανονισμούς «Οι περί των Βασικών Απαιτήσεων (Προϊόντα Δομικών Κατασκευών) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2013», παρατηρήσεις του προεδρεύοντος της συνεδρίασης, ψήφιση του νομοσχεδίου σε νόμο και έγκριση των κανονισμών.
9. Έκθεση για την απόφαση της Βουλής των Αντιπροσώπων για την έγκριση του τελικού απολογισμού για το έτος 2012 σύμφωνα με το άρθρο 81(2) του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας, το κείμενο της απόφασης και έγκρισή της.
10. Έκθεση για την πρόταση νόμου «Ο περί Φορολογίας Ακινήτου Ιδιοκτησίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 7) Νόμος του 2013», συζήτηση (Γ. Περγίκης, Α. Νεοφύτου, Ν. Κουτσού, Ν. Παπαδόπουλος, Ν. Νικολαΐδης, Γ. Λαμάρης, Ζ. Κουλίας, Δ. Συλλούρης, Γ. Προκοπίου, Α. Νεοφύτου, προεδρεύων, Γ. Βαρνάβα) και ψήφισή της σε νόμο (με αρ. 4).
11. Ερωτήσεις βουλευτών:
Αίτημα για τροποποίηση της διαδικασίας είσπραξης τελών και έκδοσης αποδείξεων στα δημόσια νοσηλευτήρια - Η ανακύκλωση στα στρατόπεδα της Εθνικής Φρουράς - Ερωτήματα σχετικά με την εργοδότηση πιλότων και τα αεροσκάφη στο Τμήμα Δασών - Η αγορά υπηρεσιών από χειριστές και μηχανικούς για τα αεροσκάφη του Τμήματος Δασών - Οι κοινοτικοί και αλλοδαποί εργαζόμενοι στην Κύπρο - Η μίσθωση αυτοκινήτων από το Τμήμα Δασών - Μη λειτουργία κυλικείου στο Δημοτικό Σχολείο Πισσουρίου - Η μη εξαίρεση συνταξιούχων γεωργών από το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας για γεωργικά ακίνητα στο χώρο διαμονής τους - Αίτημα για δημιουργία λυκείου στο δήμο Μέσα Γειτονιάς - Υλοποίηση

του έργου αποκατάστασης και αξιοποίησης του παλαιού σχολείου Πέγειας - Δυνατότητα συμψηφισμού των δικαιούμενων ποσοτήτων νερού που προμηθεύονται γεωργοί από το Νότιο Αγωγό - Αγορά υπηρεσιών από εκπαιδευτικούς για τη διδασκαλία μαθημάτων στα Κρατικά Ινστιτούτα Επιμόρφωσης - Εφέσεις κατά της απόφασης της ΕΕ για απόρριψη της εγγραφής των ονομάτων του χαλλουμιού - Αίτηση για εγγραφή των ονομάτων του χαλλουμιού ως εμπορικών σημάτων - Πληροφόρηση σχετικά με επιστολή της ΕΕ για το θέμα της εγγραφής των ονομάτων του χαλλουμιού - Μη καταβολή επιδόματος μονογονιού σε μερίδα μονογονιών - Πληροφορίες για το κτίριο όπου στεγάζεται η Υπηρεσία Καταπολέμησης Ναρκωτικών - Ερωτήματα για την αποπεράτωση ανέγερσης πολυκατοικίας στη Λάρνακα και για την παραχώρηση τίτλων ιδιοκτησίας στους ενοίκους της - Διάθεση των εσόδων από την παραχώρηση άδειας μετανάστευσης στο Εθνικό Ταμείο Αλληλεγγύης - Θέμα προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος από το υγρό Askarel - Ο αριθμός των εισερχόμενων από τα κατεχόμενα στις ελεύθερες περιοχές ταξί και λεωφορείων και ο έλεγχός τους - Αίτημα για πληροφόρηση σχετικά με το θέμα μεταφοράς στη δημόσια υπηρεσία υπαλλήλων των οργανισμών δημόσιου δικαίου των οποίων η λειτουργία τερματίστηκε - Η χρήση σκόνης γάλακτος για την παρασκευή χαλλουμιών και οι σχετικοί έλεγχοι - Οι υπολογισμοί για την παραγωγή γάλακτος - Τα ποσοστά γάλακτος στο χαλλούμι και η παραγωγή γάλακτος κατά το έτος 2012 - Ίδρυμα για την Προστασία του Παραδοσιακού Τυριού της Κύπρου Ονομαζόμενου "Χαλλούμι".

12. Απαντήσεις υπουργών στις ακόλουθες ερωτήσεις βουλευτών:

Έλεγχος νομιμότητας της κυκλοφορίας μηχανοκίνητων οχημάτων - Η επιλογή ιατρικών κέντρων για αποστολή ασθενών στο εξωτερικό - Αίτημα για επίστρωση με πρέμιξ του κεντρικού δρόμου στον Πομό - Αίτημα για μείωση του τέλους εγγραφής των μοτοσικλετών μικρού κυβισμού - Νομικές και ελεγκτικές υπηρεσίες σε Τράπεζα Κύπρου και Λαϊκή Τράπεζα και οι σχετικές αμοιβές - Αίτημα για αλλαγή του συστήματος καλοκαιρινών παρουσιάσεων των εφεδρων στις μονάδες της Εθνικής Φρουράς - Έρευνα για την κινέζικη επένδυση στο παλιό αεροδρόμιο Λάρνακας.

13. Αγορεύσεις και συζήτηση (Λ. Χριστοφόρου, Κ. Κώστα, Α. Βότσης, Γ. Βαρνάβα, Δ. Συλλούρης, Ζ. Ζαχαρίου, προεδρεύων, Π. Σταυριανός) για το θέμα «Η ανάγκη ανάπτυξης και ενίσχυσης του τουρισμού ως βασικού αιμοδότη της κυπριακής οικονομίας» και λήξη αυτού.

14. Εγγραφή στο Κεφάλαιο Τέταρτο του θέματος «Οι επιπτώσεις των μέτρων που έλαβε η κυβέρνηση με τα οποία επηρεάζεται το βιοτικό επίπεδο των συνταξιούχων», έπειτα από εισήγηση της κοινοβουλευτικής ομάδας ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις.

Τιμή: €3,50